

କେବଳ ସାଧେ ଆଠଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ହେଲ ମାତ୍ର ତହିଁ ଅଗବର୍ଷ କେବଳ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା । ପଞ୍ଚାମୀରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇବାର ବ୍ୟୟ ପ୍ରାୟ ଆଠଲକ୍ଷ ହୋଇଥିଲା ସୁତରାଂ ଆୟରୁ ବ୍ୟୟ ଯାଇ କେବଳ ଅଧଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଲାଭ ଦେଖାଗଲା । ଏଥିପୂର୍ବକର୍ମମାନଙ୍କରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇବାର ବ୍ୟୟକୁ ଆୟ ନିଅନ୍ତା ଥିଲା ଓ ପ୍ରଭବର୍ଷ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ବଜ୍ରପ୍ରଦେଶରେ ଶୁଭକାମୀରେ ନାଳ ନିର୍ମାଣ ହୋଇଅଛି । ଯଥା;— ସୋନ ମେଦିନାପୁର ହିଜଲ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ।

ସୋନନାଳ— ଏ ନାଳଦ୍ୱାରା ବଜ୍ରପମାବର୍ଷ ମା ୧୯୭୦୮ ଶ କମି ଜଳ ପାଇଥିଲା । ଉକ୍ତିବର୍ଷ ଅମଦାନା ଜଳକର ଟ ୩୭୩୩୧୨୯ କା ନୌକା ମାସୁଲ ଟ ୨୯୩୩୨୯ କା ଏବଂ ବାକି ଟ ୩୪୯୮୨୯ କା ଗାଏ ଟ ୪୩୭୭୨୭୯ କା ହୋଇଥିଲା । ଏଠାରେ ରବି ଓ ଆଶୁପସଲ ସକାଶେ ବସୁର ଜଳ ନିୟନ୍ତ୍ର ଓ ଆଶୁକମିର ଜଳକର ମାଣକୁ ଟ ୫୯ କା ଲେଖାଏ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଥିବାରୁ ଜଳକରରେ ଆୟ ଅଧିକ ହୁଅଇ । ଗତବର୍ଷଠାରୁ ତହିଁ ପୂର୍ବକର୍ଷରେ ବର୍ଷା ଉଣା ଥିବାରୁ ମା ୨୪୯୯୯୦ ଶ କମି ସକାଶ ଜଳ ନିଆଯାଇଥିଲା ମାତ୍ର ଅନେକ ଶତ ଦିଆଯିବାରୁ ସେ ବର୍ଷର ଅମଦାନା ଉଣା ଥିଲା ।

ମେଦିନାପୁର— ଏ ନାଳଦ୍ୱାରା ବଜ୍ରପମାବର୍ଷ ମା ୧୮୭୩୯ ଶ ଓ ତହିଁ ପୂର୍ବକର୍ଷ ମା ୧୯୮୯୯ ଶ କମି ଜଳ ପାଇଥିଲା । ଏଥିରେ ଉକ୍ତିବର୍ଷର ଅମଦାନା ଜଳକର ଟ ୮୫୦୯୯୯ କା ନୌକାମାସୁଲ ଟ ୭୭୩୪୦୯ କା ଏବଂ ବାକି ଟ ୮୩୫୭୯ କା ଗାଏ ଟ ୧,୭୦,୭୧୦୯ କା ହୋଇଥିଲା । ଏଠାରେ ଜଳକର ବୃଦ୍ଧି ହେବାରୁ ଏହି କାରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହୋଇଅଛି କ ଶରୀଫ ଫସଲର ପ୍ରଥମାବସ୍ଥାରେ ବୃଦ୍ଧିର ପରମାଣ ଉଣା ଥିବାରୁ ଲୋକେ ନାଳଜଳ ଅଧିକ ଲୋଡ଼ିଲେ ଓ ମଧ୍ୟ ନାଳଜଳର ଆଦର କ୍ରମେଷ ବଢ଼ିଅଛି ।

ହିଜଲନାଳ— ଏଠାରେ ଜଳକର ନାହିଁ ଅର୍ଥାତ୍ ଏ ନାଳ ପାଖରେ କ୍ଷେତ ହୁଅଇ ନାହିଁ ଏହା କେବଳ ନୌକା ଗମନାଗମନ ସକାଶେ ହୋଇଅଛି । ବଜ୍ରପମାବର୍ଷରେ ଏ ନାଳରୁ ନୌକାମାସୁଲ ଟ ୫୯,୭୩୯ କା ଏବଂ ବାକି ଟ ୧୦୭୦୯ କା ଗାଏ ଟ ୨୦୭୯୩୯ କା ହୋଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶାନାଳ— ବଜ୍ରପମାବର୍ଷରେ ମା ୧୯-୧୨୫୦ ଶ ଓ ତହିଁ ପୂର୍ବକର୍ଷ ମା ୧୮୪୯୫୫ ଶ କମି ଜଳ ପାଇଥିଲା । ଏଥିରୁ ଉକ୍ତିବର୍ଷ ଅମଦାନା ଜଳକର ଟ ୧୧୭୪୯୭୯ କା ନୌକାମାସୁଲ ଟ ୫୭୦୪୨୯ କା ଏବଂ ବାକି ଟ ୮୫୫୭୯ କା ଗାଏ ଟ ୧୮୨୦୦୪ କା ହୋଇଥିଲା ।

ଉପରଲିଖିତ ବିବରଣୀରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ନାଳକାର୍ଯ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାରେ ସର୍ବାଗ୍ରେ ଏବଂ ସୋନରେ ସବୁପକ୍ଷେ ହୋଇଥିଲେହେଁ ସୋନର ଗୁଜସ୍ୱ ଓଡ଼ିଶାଠାରୁ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ବସବର ଅନୁମାନ କର ଅସୁଅଛି କି ଯେ ଓଡ଼ିଶାପର ନିମ୍ନଭୂମିଠାରୁ ପଶ୍ଚିମର ଉକ୍ତିଭୂମି ସକାଶେ ନାଳ ଅଧିକ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ସୁତରାଂ ଆୟ କର ସେମାନଙ୍କ କଥା ଏହାଦ୍ୱାରା ସପ୍ରମାଣ ହେଉଅଛି । ସୋନନାଳମାନ ସେଦିନ ଫିଜିଲା କିନ୍ତୁ ଏଥିପକ୍ଷରେ ଏତେ ଆୟବାନ ହୋଇଅଛି । ସୋନର ଆୟ ଆହୁର ଅଧିକ ହୋଇଥାନ୍ତା ଯେବେ କି ବଜ୍ରାୟୁସକୁ ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ସୁକ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଏହିପରି ବଜ୍ରାୟୁ ଓଡ଼ିଶା ଓ ମେଦିନାପୁରରେ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିଅଛି କିନ୍ତୁ ତାହା ଦେସାବଳରେ ଆଣିଲେ ମଧ୍ୟ ସୋନର ଫଳ ଉଣା ଦିଶିବ ନାହିଁ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଳର ସନ ୧୮୭୮୭୯ ସାଲର ମୋଟଜମା ଧର ତହିଁମଧ୍ୟରୁ ଉକ୍ତିବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇବାର ବ୍ୟୟ କାଟିଦେବାରେ ଭଲଲିଖିତ ଫଳ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ଯଥା—

ଓଡ଼ିଶା ନାଳର ନିଟ ଆୟ	ଟ ୪୭୮୩
ମେଦିନାପୁର	ଟ ୫୯୩୪
ହିଜଲ	ଟ ୩୭୮୮୦
ସୋନ	ଟ ୧୧୯୯୭୧
	ଟ ୨,୨୭,୭୫୯

ଅତଏବ ଯଦ୍ୟଦି ସମସ୍ତ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ହୋଇଥାନ୍ତା ତେବେ ସୁଧ ଭରଣାକୁ ଉପରଲିଖିତ ଟ ୨୭୭୭୮୫୯ କା ଆଦାୟ ହୋଇପାରନ୍ତା । ଏହା ମୋଟ ସୁଧର ଦଶଭାଗର ଏକଭାଗମାତ୍ର ସୁତରାଂ ନାଳମାନ ଆୟବାନ ହେବାକୁ ଅନେକ ବିଳମ୍ବ ଅଛି ମାତ୍ର ପୂର୍ବକର୍ମମାନଙ୍କ ଭୁଲନୀରେ ଫଳ ଉତ୍ପାଦକଜନ ଅଟଇ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାକମିଲନ ସାହେବ ପଞ୍ଚମାକର ଦେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ନାଳଜଳ ବ୍ୟବହାର ହେବା ଜମିରେ ମାଣପ୍ରତି ମୂ୧୦୦୦ ଓ ଜଳ ମତ୍ରା ନ ହେବା ଜମିରେ ମାଣପ୍ରତି ମ ୨୦୧୦ ଧାନ ଫଳ ଓ ଛଣ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ହୁଅଇ ଟଙ୍କାକୁ ସେ ୪୦ ରୁ ହିସାବରେ

ଧାନ ଓ ଛଣର ମୂଲ୍ୟ ମିଶି ଟ ୧୧୫ ହେବ ତହିଁରୁ ଜଳକର ଟ ୧୫ କାଟିଦେଲେ ନାଳଜଳ ମତ୍ରା ଜମି ମାଣପ୍ରତି ଅଧିକା ଟ ୧୦୯ କା ଉତ୍ସୁକ ହୁଅଇ କିନ୍ତୁ ପ୍ରାକ୍ରିଣୀତବିଜନରେ ସେ ପଞ୍ଚମା ହୋଇଥିଲା ତହିଁର ଫଳ ସେପରି ନ ହୋଇ ଅନେକ ଉଣା ଅଛି । ଓଡ଼ିଶାର ବିଶେଷ ବିବରଣ ପ୍ରାକାଶକରୁ ଆଗାମୀ ସପ୍ତାହକୁ ରହିଲା ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏ ବର୍ଷ ରଥ ସାଗର ସାପ୍ତା ସଖ୍ୟା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଉଣା ଅଛି କିନ୍ତୁ ନୂଅଇ ଯେ କାଳାଗୁଳ ହେଉ ବଜାଳା ସାପ୍ତା ଅସି ନାହାନ୍ତି ।

ବାଳୀ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିକାପାଠକ ବରୁକରେ ଅବଧ ନାଲିଶ ହେବାର ବନ୍ଦ ନାହିଁ । ଅଧିକାଂଶ ମୋକଦମା ଉଲ୍ଲୋଚ ନେବା ବସ୍ତୁରେ ଅଟଇ । ପ୍ରକାଶକର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୁପରିକ୍ଷେତ୍ରେ-କି ସାହେବ ସେ ମମସ୍ତ ଅସିଷ୍ଟ ସୁପରିକ୍ଷେତ୍ରେକ୍ ସୁପରିକ୍ଷେତ୍ରେ ଅଟଇ ରହି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ କେକମାନେ ତହିଁର ଗୁରୁ ଉତ୍ସବନ ଗୁଣିବାକୁ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉ ଅଛନ୍ତି । ତଦାଭ୍ୟନ୍ତରେ ଏତେ ମଠ ହେବାର କାରଣ କି ?

ଏଥର ବାଲେଶ୍ୱରର ଦୌବର ମିସଲ ଦୀର୍ଘକାଳ ବ୍ୟାପୀ ହେଇ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କଳ ସାହେବ ଗତ ମାସ ତା ୧୨ ରଖରେ ସେଠାକୁ ଯାଇ ଥିଲେ ଗତ ବାଲ ସେଇ ଅସିଲେ ।

ବଜ୍ରାୟୁ ଗୁଣିତକ ସମୟରେ ହେଉଛି କେନକନ୍ୟ ନାମରେ ଲକ୍ଷ୍ମଣରେ ଏକ ବନ୍ଦି ଅଲେ । ସେତେବେଳେ ତାହାକର ବସୁବ ବ ୧୭୦ ଶ ହୋଇଅଛି ତେବେକେଳେ ସେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁଣ ଅସି ଶକାକ ସଲେ ସାକ୍ଷାତ୍ କରୁ ଅଲେ । ବ ୧୦୦ ଶରୁ ଉକ୍ତି ବସୁବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହାକର ସମ୍ମାନ ସମ୍ମତ ହେଉଅଛି । ତାହାକର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ ଦିନା ପରଦାବାରେ ସେ କହଲେ କି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପରମିତାଗୁରୁ ଏବଂ ମଦ୍ୟାତ ସେବକ ପରଦାବଦାବ ଗବନସାତ୍ରା ଶର୍ବାତ୍ କରବାରୁ ଉତ୍ସବନ ଅଛନ୍ତିତୁ ସେ ଏତେକାଳ ବସ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ଏହାକର ବ ୧୭୯ ଶ ବସୁବରେ ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା । ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ ଅନୁମାନ କରପାରିଲେ ସେ ପଦକାଳର ଲୋକମାନେ ପରମିତାଗୁରୁ ଯୋଗୁଁ ଦୀର୍ଘାୟୁ ହେଉଅଲେ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲୋକମାନେ ଅଧିକ ସେହାଗୁଣ ହେବାରୁ ଧନୀୟ ହେଉଅଛନ୍ତି ।

ଲର୍ଡ ଲିଟନଙ୍କ ଦତ୍ତାୟ ଉପଲକ୍ଷରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେବଳ କଲିକତାର ମୁସଲମାନଙ୍କ ସାହୁତ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧୁ ଶ୍ରୀ ୧ ଅନେକକ ପତ୍ର ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଅଛି । ନବାବ ଅବଦୁଲ ଲିତ୍ତଖାନ ବାହାଦୁର ଏ ସମ୍ବନ୍ଧ ସମ୍ପାଦକ ଅଟନ୍ତି । ଲର୍ଡ ଲିଟନ ଏସମ୍ବନ୍ଧ ମୁରବଶିର କରୁ ଅଲେ ଏବଂ ଏହାକ ଅନୁଗ୍ରହ ମୌଲିକ ଅବଦୁଲ ଲିତ୍ତଖାନ ନବାବ ପତ ପାରି ଅଛନ୍ତି ।

ଲର୍ଡ ଲିଟନ ଗତ କାଳ କଲେକ୍ତରେ ପହଞ୍ଚି ଅଧ୍ୟ ସେଠାକୁ ହମାଳୟ ନାମକ କାହାନରେ ବନ୍ଦରୁ ସାତ୍ରା କରୁଅବେ ଅଛନ୍ତି ଏହିପରି ବିନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଥିଲା ।

ସିନଲରେ ଏ ସମୟରେ ଏକ ପ୍ରକାର ଉଦର ରୋଗ ଉଦୟ ହୋଇ ବସୁର ଲୋକଙ୍କୁ ବନ୍ଧୁ ହେଉଅଛି । ସିନଲର ଜଳବାୟୁରେ ସେବେ ସେଗ କାତ ହେଲା ତେବେ ମହା-ମାନ୍ୟ-ଶବ୍ଦରେ କେନରୁ ସାହେବ କେଉଁଠାରେ ରହିବେ? ମାତ୍ରାକ ମେଲରେ ପାଠ କରୁଁ ସେ ଦିନାଗୁରୁର ମୃତ

ମହାଶୟା ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ଦେବଦର ଅବରଣୀୟ ହୋଇ ଥିଲେ । ତାହାଙ୍କ ପାଠକାଳରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣମାନଙ୍କେ ହୁଏ ତାହାଙ୍କ ଅବେଶ୍ୟା ରଦ୍ଧେନେ ଦଶେଶ ଶିଳା କର ସବବଦ ଠାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲେ । ମହାଶୟାଙ୍କର ଅପଣା ହେ ସଙ୍ଗେ ପରକାରରୁ ନିର୍ବାଚ ଥିବ । କହୁ ଯେତେବେଳେ ପାଠା ଅଧିକ ହେବ ତେବେବେଳେ ସେ ଅପଣା ପ୍ରଭୃତି ଚାକ ପାହାଳ ସଙ୍ଗେ ମିଶିବଲେ ସେହି ସରଠାରୁ ଦୁଇ ସପ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ କହୁ ହେବ ସମସ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣର ସେ କହୁ ଅର ଯତ ହେଉ ନାହିଁ ଓ ମୃତ୍ୟୁକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସକାଳର ସେବାରେ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରାଣ ଉପସ୍ଥ ଉଠିଲେ ।

କୋଅରପାର ତାଙ୍କ ପରରେ ଏକ ରଘୁକର ଶ୍ରେଣୀ ହୋଇ ଯାଇଅଛି । ସର ମାସ ତା ୧୨ ଉଷ ବଦଳେ ଦେବମାନଙ୍କ ଏକ କାଠର ସିନ୍ଧୁ ବର୍ଣ୍ଣ ୫୦୦୦୦୦ କର ବାଟି ନେଇ ଶିଳେ । ସମସ୍ତ ରଘୁକର ଉପାସ ସମ୍ପର୍କ ଦ୍ଵାରାହ ହେଉଅଛି । ତାଙ୍କ ପଛରେ ପ୍ରାୟ ଦଶବଦ ମନୁଷ୍ୟ ଶିଳି ଆନ୍ତ ହେବେ କେହି ଶ୍ରେଣୀ ହେବ ?

ନର୍ତ୍ତକୀଙ୍କର ମହାଶୟା ଅପଣା ଶୟାନର ଉପକାର ନିମିତ୍ତ ହେଲେ ମୁମ୍ତାସ କହୁ ଅଛି ଏବ ତାଙ୍କର ମୋହେତ୍ର ନର ସୁପ୍ତ ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ହେବୁ ।

ଉତ୍କଳ ପଞ୍ଚମ ଗବେଶର ୧୨ ଚନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟରୁ ୨ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଓସରଠା ରେବ ଅରଣ ହେବାର ହୁଏତ ଅସିଅଛି । ତଳାକାଳ ପ୍ରଦେଶରେ ଏ ଶ୍ରେଣୀ ଦେଖା ନାହିଁ ବଡ଼ ସୁଖର ବସ୍ତୁ ଅଛି ।

ଉଚ ମାସ ତା ୨୨ ଉଷରେ ଶ୍ରେଣୀ ବିଲରୁ ମାତେକ ତାଳକୋର୍ଟର କେଶରେ ମାଳିକର କାକସ୍ତୁ ମାତେକ ଶ୍ରେଣୀରେ ବସିଲେ ।

ପ୍ରେରକପତ୍ର ।

ମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀଳ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟା ସମାପେଷୁ ।

ମହାଶୟା !

ଅପଣାଙ୍କର ବିଖ୍ୟାତ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଆତ୍ମର ଏହି ପତ୍ରଖଣ୍ଡକୁ ସ୍ଥାନଦାନ କଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବାଧ୍ୟ ହେବୁ ।

ଅପଣାଙ୍କର ଗର ତା ୧୫ ଉଷ ପତ୍ରିକାର ପୃ ୫୮ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଗୁନକର୍ତ୍ତୌକ୍ଷେ ଗଞ୍ଜ ବିଷୟ ପଠ କର ସେ ପରମାଗରେ ଅବର୍ଣ୍ଣ୍ୟ ହେଲୁ ଏହି ପରମାଗରେ ଦୁଃଖିତ ମାଟ ହେଲୁ, ବିଷୟର ପାଠ କଲ ଉତ୍କଳୁ ଶ୍ରେଣୀ କଣା ପାଉ ଅଛି ଅପଣା ସେଥିରୁ ସମସ୍ତ କାଗଜପତ୍ରରୁ ଅବ ଗର ହୋଇ ନାହାନ୍ତି କେବଳ ଶୁଣିଅଛନ୍ତି ।

ଗୁନକର୍ତ୍ତୌକ୍ଷେ ପୁସ୍ତକର ଗଞ୍ଜ ପିଟାକ- ବା ବିଷୟର ଦରଖାସ୍ତ କେବଳ ଯେ କେତେକ ବର୍ଣ୍ଣ ଦାରମାନେ କରୁଅଛନ୍ତି ଏପର ନୁହେ ଯେଉଁ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଦାଟ ଅନେକ ଦୂର ଓ ଯେଉଁ ମାନଙ୍କୁ ଦାଟରୁ ଶୁଭଳ କଣି କରେଣ, ସୁର ଓ ଅପଣା ଧନାରେ ମିବାକୁ କଷ୍ଟ ହୁଏ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ସେଥିରେ ଅଛନ୍ତି । ତତ୍ପରା କଳାର ଦାଟରେ ସରକାର ବଦାଦୁରକର

ଅନେକ ଅର୍ଥ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ଓ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବ- ମସ୍ ସାହେବ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ କଷ୍ଟ ଦେଇ ସେ ଦାଟକୁ କାଣ୍ଡ କରିଅଛନ୍ତି ସତ୍ୟ କହୁ ସେ ଦାଟ- ଦ୍ଵାରା ନଗରର କେତେକ ଜଣ ଲୋକଙ୍କର ଉପକାର ହେଉଅଛି । ଆଉ ସେ ଦାଟ ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କାଣ୍ଡ ହୋଇଥିଲ ତାହା ସଫଳ ହେଉଁ ଅଛି ? କେବଳ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବମସ୍ ସା- ହେବଙ୍କର ଧନକ ଉପକରେ ଅକସାଏ ଯଥା କଥା କର କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳିଯାଉଅଛି, ସେ ଦାଟରେ ଦର୍ଶି ଦାରମାନେ ଆପଣା ଇଚ୍ଛା ମତେ କେତେ- ବେଳେ ଚିନ୍ତା ଉଠୁ କେତେବେଳେ ଚିନ୍ତା ଉଠୁରେ ବିକା କରୁଅଛନ୍ତି କେହି ଦେଖିବାକୁ ନାହିଁ, ଗଞ୍ଜଠାରେ ପ୍ରଜାକନ ଆନାଦ୍ଵାରା ଉଦନ୍ତ ହେଉଥିଲା ଓ ମଦଙ୍ଗା ହେଲେ ପୁଲସ ଇହିର ଦାରଣ କହନ୍ତୁ କରୁଥିଲା । ଏ ଗଞ୍ଜ ଉଠି ମିବାକୁ ଅଜିକାଲି ନାନାଜାଗାରେ ଗଞ୍ଜ ହୋଇ ଅଛି, ତେଲଙ୍ଗାବଜାରେ ଦଣ୍ଡିଆମାନେ ଚିନ୍ତା ମତେ ଏକଗଞ୍ଜ କରୁଅଛନ୍ତି ପୁଣି ଦଣ୍ଡିଆମାନେ ଘରେ ମଧ୍ୟ ଶୁଭଳ ବିକା କରୁଅଛନ୍ତି ତଏ ଦେଖୁ । ନୂତନ ଦାଟରେ ସରକାର ବାଦା- ଦୁରକର ଅନେକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଅଛି ବୋଲି ସେ ଗଞ୍ଜ ପିଟକ ନାହିଁ ଏଥିର କାରଣ କଣ ? ଗଞ୍ଜରେ କ ସରକାରଙ୍କର ଖର୍ଚ୍ଚ ଦୋଇ ନାହିଁ ? ଦି ଦାଟରେ ଅନୁଚଳ ହେଲ ଖର୍ଚ୍ଚ ବୋଲିଥିବା ଯୋଗୁଁ ସେହରା ମନେ ଅଛି ଗଞ୍ଜଖର୍ଚ୍ଚ ଶୁଭଳ ବୋଲିଗଲ ବୋଲି ମନରୁ ଯାହାର ହୋଇ ଗଲ । କେ ଦୈବ ଏ କଥା ଭାବକୁ ବୁଝା!! ଏହି ଗଞ୍ଜକୁ ସୁଦେ ଯେଉଁ ଦାକମାନେ ସ୍ଵା- ପନ କରୁଥିଲେ ଓ ଅଜପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେତେ ମେକଷ୍ଟରମାନେ ଏ କଳକୁ ଅସିଅଛନ୍ତି ସେ- ମାନେ ଉଚ୍ଚ ଗଞ୍ଜକୁ ଉଦନ୍ତସାରେ ସ୍ଵାୟା କର ଅସିଥିଲେ ସେମାନେ କ ଅମନୁଷ୍ୟ ଓ ଅବଦେବ ଥିଲେ । କେବଳ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବମସ୍ ସାହେବଙ୍କ କର୍ମର କ ବର୍ଣ୍ଣ ? ବମସ୍ ସାହେବ ଅପଣା ନାମକୁ ଚରସ୍ଵାୟା କରବା ଅପାରେ ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ କଷ୍ଟଦେଇ ଯବରହସ୍ତି ଏ ଶ- ର୍ଣିତ କରଯାଇଅଛନ୍ତି ।

ଅପେମାନେ ନରସେମ ଶୁକେ କହୁଅଛୁ ସେ ନୁଆ ଦାଟଦ୍ଵାରା ନଗରର ତୁମ୍ଭାଂଶ ପ୍ରଜାକର ଦାଟ ବଜାର କରବା ନମନ୍ତେ କହୁ କଷ୍ଟ ହେଉଅଛି ବସେଷତଃ ଗୁନକର୍ତ୍ତୌକ୍, ବାଲି ବଜାର, ମମହୟା ବଜାର, ଭଗଲପଡ଼ା, ଅଲିସା ବଜାର, ଦୁସନାବାଦ, ମାଳସଂହ ପଟଣା

ତୁଳଣୀପୁର ଓ କଟକ ନାସିର ପ୍ରଜାମାନେ ଅଧିକ କଷ୍ଟ ପାଇଅଛନ୍ତି । ମନେ କରନ୍ତୁ ତୁଳଣୀପୁର କ ବଜାରାସିର ଜଣେ ଦୁଃଖୀ ପ୍ରଜା ମୁରୁ ଅସି ଗାଧୋଇ ଦାଟକୁ ଅସି ଦାଟରୁ ଶୁଭଳ କେଇ ସେଠାଇ କର ଖାଇ ପୁଣି ଅଭର୍ଷଳ ଅପଣା ଦୁଃଖରୁ ଯାଇ ପାଇବଟ ? କଦାଚ ସମସ୍ତ ଦେବ ନାହିଁ ଦେଖନ୍ତୁ ସେବେ ଗରବ ଓଲଏ ଦୁଃଖ ମାସ କରବ ତେବେପିନା ସେ ଦାଟରୁ ଶୁଭଳ କଣିବାକୁ ଅସିବା କେତେ କଷ୍ଟ !! ଏଥି ସକାଶେ ସେ ନୁଆ ଦାଟକୁ ଏକାବେଳକେ ଉଠାଇ ଦେବାର ମାନସ ତାହା ନୁହେ କ ଗଞ୍ଜ ପିଟକେ ନଗରର ସମସ୍ତ ଅଂଶର ଲୋକମାନଙ୍କର ଉପକାର ହେବ ତାହା ମଧ୍ୟ ନୁହେ ନଗରର ଉତ୍ତମ୍ ଯାକ୍ରେ ଦୁଲଗୋଟ ଦାଟ ହେବାର ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ଓ ଏହି ଦୁଇ ଦାଟଦ୍ଵାରା ନଗରର ଚତୁଃଶାସି ଲୋକ- ମାନଙ୍କର ଅନେକ ସୁବିଧା ହେବ ।

ପୁଣି ଗଞ୍ଜରେ ବହୁ ବାକରୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର ଠାକୁର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ କରୁ ରହିଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଗନ୍ନାଥକୁ ପଦାରେ ପକାଇ ଦେଇ ସେଠାରେ ମିତ୍ରନିସିଖାଲକାର ନଗର ସମାଇ ଦରିଆନା ହୋଇଅଛି ଓ ବହୁ ମେହନ୍ତୁରମାନେ ବାସ କରୁଅଛନ୍ତି । କରୁଦି- ଗରେ ହିନ୍ଦୁ ମହିରେ ମେହନ୍ତୁର ପଦାରେ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଏକସ୍ତୁତ୍ତଶୁଭଳ କଷ୍ଟରୁ ବଦଅଛି । ଏତସ୍ତ ବହୁମାନ ଏବେ ବାଳରେ ସୌଭାଗ୍ୟ ବଳରୁ କଷ୍ଟ ହେଉବାର ଅନ୍ଧା ଦେଖା ଗଲ- ମାସକେ ମହିରେ ତେଜା ପଦାର ଦେବାର କଦାଚ ଉଚିତ ନୁହେ ଅସୁପ ସରବକ୍ଷ ପର ହୋଇ ଦୁଇପଥା ଲେଖିବାର ଅବଶ୍ୟକ ଏ- ଥିରେ ଭାବାର ଅନୁଷ୍ଠ ଦେବ ନାହିଁ ବରଂ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ଉପକାର ହେବ ।

ଉତ୍ତମଂଦାର ସ୍ତଳେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସଂଯୋଗ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପରି ସାହେବଙ୍କୁ ବନସ୍ତୁ ପୁସ୍ତକ ଏହରା ପ୍ରାର୍ଥନା ସେ ପୁସ୍ତକରୁ ଗୁନକ- ଶୌକର ପ୍ରଭୃତି ଗଞ୍ଜକୁ ପୁଣି ସ୍ଵାଧୀନ କର- ବାହାରି ଦୁଃଖିପ୍ରଜାମାନଙ୍କର କଷ୍ଟ ଦୂର କର ଗୋଟିଏ ବାହିସ୍ତମ୍ ସ୍ଵାଧୀନ କରନ୍ତୁ । ଇତ ।

କଟକ } ଲକ୍ଷ୍ମଣକର
୨୮/୩/୮୦ } କେତେକଜଣ ଦୁଃଖିପ୍ରଜା ।

କଟକ ବହୁ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସମ୍ପଦ କଟକ ଦରଦାକର ୧୨୦ ପିଟାକମାନଙ୍କ ସଂଯୋଗରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ଅଭିଭାବକ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ତା ୩ ରାଜ୍ୟ ମାସେ ଜୁଲାଇ ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା ।

NOTICE.

A new shop, specially for the repair of Mechanical instruments and things (such as Watch, Clock, Time piece, Sewing machine &c.) and gold and silver guilt of all sorts of metals, also needle work of different sorts of lace and thread, also silk and also Quicksilvering to looking glass, has been established at Bukshi Bazar. The undersigned begs to respectable Ladies and Gentlemen of this place for kindly sending articles if they have any for repairs or guilt without any doubt. The work will be of a quality superior to a any work of the kind yet done in the station, in every respect, resembling with that of a European make. The charges for the above work will be according to the expenditure and labor all under the lowest rate.

ABDOOL SAMUD
Son of Moulavi Mahomed Sultan
BUKSHI BAZAR
CUTTACK.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କଲ ରତ୍ନାଦି ମରାମତା କର୍ମ ଯଥା ; ଘଡ଼ା, ଓଧାର, ଟାଇମ୍ ପିସ୍, ଓ ସିଲିଂବା
ଯନ୍ତ୍ର ଏବଂ ସୁନା ରୂପା ରତ୍ନାଦି ଧାତୁର ଗିଲ୍ଟି ଓ ଭଲ ରକମର ଲେସ୍ ସୁତା
ଓ ରେସମ ସିଲ୍ଲାଇ କରବା ଓ ଅଭିନାରେ ପାରା ଦେବା କର୍ମମାନଙ୍କର ଏକ
ନୂତନ ଦୋକାନ ବଜ୍ରୀ ବଜାରରେ ଆମ୍ଭେ କରିଅଛୁ । ଆମ୍ଭେ ଏଠାର ଭଦ୍ର
ଲୋକ ଏବଂ ମହାରାଜା ଓ ସୁଜା, ଜମିଦାର ଓ ଲେଡ଼ା ଓ ବାବୁମାନଙ୍କୁ ଏକତ୍ର
ଜଣାଉଅଛୁ ଯେ ଯେବେ ସେମାନଙ୍କ ଅମରାମତା କିମ୍ବା ଗିଲ୍ଟି କର୍ମ ଥାଏ ତାହା
ଆମ୍ଭ ନିକଟକୁ ପଠାଇ ଦେଲେ ସେ ସବୁ ଆମ୍ଭେ ଉତ୍ତମରୂପେ କରିଦେବୁ ଓ
ସେ କର୍ମ ଠିକ୍ ବଳତା କର୍ମର ତୁଲ୍ୟ ଦେବ ଏବଂ ତାହାର ଖର୍ଚ୍ଚା ସରଫତା ଓ ଖର୍ଚ୍ଚ
ଅନୁସାଧୁ ଅନ୍ୟ କାହିଗରଙ୍କ ମରାମତା ପ୍ରତି କମତା ଦେବ ।

ଅବଦୁଲ୍ ସମଦ
ମୌଲ୍‌ବା ମହମ୍ମଦ ସୁଲତାନଙ୍କ ପୁତ୍ର
ବଜ୍ରୀ ବଜାର
କଟକ

୧୮୮୦ ମସିହା ଦେଖ ।

122

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଗ୍ର ୧୫ ଗ
୧୨୮ ଖ୍ୟା

ତା ୧୦ ରସ ମାତେ ବୁଦ୍ଧି ସହ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମୁ । ଅକ୍ଷର ୧ ୨୧ ୧ ସହ ୧୨୮୭ ସାର ଶତକାର

{ ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
{ ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷିକ ୨୯୯
{ ମଫସଲପାଇ ଡାକମାଗୁଲ ୪୧୫

ଏ ସମ୍ବାଦରେ ଉତ୍କଳ ଅବସ୍ଥା ବଦଳ ହୋଇଅଛି । ତଦା ଗୁଣୀ ମେଦାଳନ ଓ ସମୟ ସମୟରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଦୁଇଦିନଦେଇ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ସହଚ ସାକ୍ଷାତ ହୋଇଅଛି । ନଦୀ ବଡ଼ ପ୍ରବଳ ହୋଇଥିଲା ଇହିଁରେ କାଟେ ଦୁଇଦିନପୁର ସାଇଗର ଓ କୋଦଣ୍ଡା ପ୍ରଗନ୍ତା- ମାନକରେ ବନ୍ଧମାନ ଭଳି ଯାଉଅଛି । ପ୍ରଥ- ମୋକ୍ତ ପ୍ରଗନ୍ତାରେ ଅନେକ ବନ୍ଧ ଲାଙ୍ଗିଅଛି ଓ କ୍ଷେତ ଦାଟିବାଟି ପାଣିରେ ବହୁବନ୍ଧ ବୁଡ଼ି ରହିବାରୁ ଲୋକମାନଙ୍କର ବଡ଼ କଷ୍ଟ ହୋଇ ଥିଲା । କେଉଁଠାରେ ବସନ୍ତ ମାଗରେ ଶର ହୋଇଅଛି କଣା ପଡ଼ି ନାହିଁ । ଯାହା ଦେଉ ଗର ମଙ୍ଗଳବାରଠାରୁ ନଦୀ ଅନେକ ଛୁଟି ଯାଇଅଛି ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ସେଠାରେ ଏଗିକ ଅଧି ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ ନ ଦେଲେ ଏକପ୍ରକାର ଅବାଦ କରିବାର ସମୟ ଅଛି ।

—*—

ଯେଉଁ ଦୁଇଜଣ ମୋହରରକ ନିୟୋଗ ପଥରେ କମିଟନର ଅପଡ଼ି କରିବାର ଅମ୍ବେ- ମାନେ ଗତ ସମ୍ବାଦରେ ଲେଖିଥିଲୁ ଇହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣକର ମୂଳରସ୍ୟ ସାହେବ ପ୍ରଣୂ-ପିତ ମହର କରି ଅଦେଶ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ରବି ଶ୍ୟାମରେ ସୁଖିକିର ବ୍ୟକ୍ତି ବିନା ଅନ୍ୟ ଜାହାରକୁ ନିୟୁକ୍ତ ହସ୍ତ କରାଯିବ । ସେ ବୋଲନ୍ତି ଅବଦାନ ଭାଇଦନବସ ଅପେକ୍ଷା ବିଦ୍ବାନ୍ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦାମ

ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ସହଚ ଶେଷୋକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି କତେସ୍ କର୍ମରୁ ଅନୁଭବି ଥାନ୍ତି ତଥାଚ ସେମାନେ ଅନ୍ୟ- ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କର୍ମ ଶିକ୍ଷି ଅତି ଉତ୍ତମରୂପେ କର୍ମ ତଳାନ୍ତି ଓ ଅବଦାନ ଭାଇଦନବସ ଅପେକ୍ଷା ଅନେକ ପରମାଣରେ ରହିଣ୍ଡି ବୁଝନ୍ତି । କେହି ଭାଇଦନବସ ଦେଲେ ବୋଲି ଯେ କର୍ମ ପାଇବ ଏମନ୍ତ କରୁ ନିୟମ ନୁହେଁ । ଉତ୍ତମ । ଅମ୍ବେ ମାନେ କହୁଁ ଭାଇଦନବସରେ ଉତ୍ତମକୁ ଲୋକ ଦେଖି ନିୟୁକ୍ତ କଲେ ସବୁ ନଟ ଯିବ ।

ଉତ୍କଳଦର୍ପଣରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଗୁନବାଲିଠାରୁ ଉତ୍ତୁଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ସଡ଼କ ଅଛି ତାହାକୁ ଜଗନ୍ନାଥସଡ଼କ ପରି ଉତ୍ତମ କରିବା ବସୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବାଲେଶ୍ଵରର ରେଡ଼ସେସ ସଭାକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଇହିଁରେ ପଞ୍ଚାଶହଜାର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେବାର ଅନୁମାନ କରି ଇହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ୪୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଦେବାରୁ ଅର୍ଜୀକାର କରୁଥିଲେ । ଅବଶିଷ୍ଟ ୪୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ରେଡ଼ସେସ କମିଟି ଦିଅନ୍ତେ ମାତ୍ର କମିଟି ସେ ସଡ଼କରେ ଅଧି ୪୫ ବ୍ୟୟ କରିବାର ସୁକ୍ତିସ୍ତୁ ଜ୍ଞାନ କଲେ ନାହିଁ ତାରଣ ଯେଉଁ ସଡ଼କ ଅଛି ତଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତମରୂପେ ସର୍ବ- ସାଧାରଣଙ୍କ ପ୍ରୟୋଜନ ସାଧନ ହେଉଅଛି । କମିଟିକୁ ସାଧାନ ବରୁର ନିମିତ୍ତ ଅମ୍ବେମାନେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟବାଦ ଦେଉ ଅଛୁ ।

ବାଲେଶ୍ଵରର ଗତ ଦୌରରେ ଗୋଟିଏ ଭୃତ୍ୟନକ ଦତ୍ତ୍ୟା ଅପସ୍ୟର ବରୁର ହୋଇ ଥିଲା । ସୋସେ ଏଲକା କୋଡ଼ାଲର ପଦସଜ କର କେଳୁମହାନ୍ତି ନାମରେ ଜଣେ ଗୁମାସ୍ତା ଥିଲା ସେ ପ୍ରଜାକଠାରୁ ବଳ ରୁଡ଼ାଗୁଡ଼ି କରି ଏହା ବଳ ତାହାକୁ ଦେଇ ପଶେ ଉପାର୍ଜନ କରୁଥିଲା ଓ ଅସମିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଜଣକୁ ଜମିଦାରଠାରେ କରମାନା ନଗର ଥିଲା । ବୋଧ ହୁଅଇ ପ୍ରଜାମାନେ ତାହାକୁ ସାଧାରଣ ଗ୍ରହ ମନେ କରୁଥିବେ । ଏଥିପାଇଁ କେବେଜଣ ପ୍ରଜାମିଶି ତାହାକୁ କୌଶଳରେ ଜଙ୍ଗଲ ଅଡ଼କୁ ଡାକନେଇ ତାହା ଗଳାରେ ବାଉଁଶ ଗୁପ୍ତି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ବ୍ୟବହାର କରି ତାହାର ପ୍ରାଣ ନେଲେ । ରୁଅଜଣ ଅସମି ଉପରେ ଅପସ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ହେବାରୁ କଳସାହେବ ରୁ- ଜଣ ପ୍ରଜା ପାଣି ଏବଂ ଦୁଇଜଣ ପ୍ରଜା ଯାବର୍ତ୍ତୀ- ବନ ବାସ୍ତବସଦଶ୍ଵ ରଥାନ କରି ଅଛନ୍ତି । ଦୁସ୍ଵରଣ ଗୁମାସ୍ତା ଓ ଜମିଦାରକୁ ଏଥିରୁ ଶିକ୍ଷା ଲଭ କରିବାର ଉଚିତ ।

କେଉଁଠିକର ମହାବଳା ପାଳନଦତାର ରଜାଙ୍କ ଉପରେ ଖଳଣା ବୁଦ୍ଧି କରିବାସକାଶେ ଏଠା ସୁପରଭେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ମହଲୁମାକେ ନାଲିଶ କରୁଥିଲେ । ସୁପରଭେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ଶ୍ରୀମନ୍ତ ସୁଅସା- ହେବ ଉତ୍ତପୃଷ୍ଠର ବର୍ଣ୍ଣନା ଓ ଉତ୍କଳର ବାଦାଳୁଦ ଶୁଣି ଅପଣାର ମନୁବ୍ୟ ସହଚ

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ବର୍ତ୍ତମାନର ରୂପେ ପଠାଇ
ଅଛନ୍ତି କାରଣ ଏଥିରେ ସର୍ବତ୍ର କରବାକୁ
କାରଣ ଅଧିକାର ନାହିଁ । ସାବେକପ୍ରଗତିର
ମତଦମା ଶୁଣିବାକୁ ଯେଉଁ ଭବ ପ୍ରକାଶ
କଲେ ତହିଁକୁ ଜଣାଯାଏ ଶକ୍ତିରା ବୃଦ୍ଧି ସକା-
ସେ ସେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଅନୁସ୍ତେୟ କର ନାହାନ୍ତି,
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ତ ବର୍ତ୍ତମାନ କରରେ ରାଜା ଯଥା-
ସମୟରେ ପ୍ରକାଶ ଦେବ ତନ୍ତୁ ଅନୁମୋଦନ
କରୁ ବ ମହାରାଜା ସାଧନକ୍ରମକୁ
ଯେତେ ନ୍ୟୁନ ମନେ କରନ୍ତି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ପ୍ରାୟ
କହିଲେ ବିକ୍ୟ ଦେବେ ନାହିଁ ଅତି ମହାରାଜା-
ଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ରେମନ୍ତ ତେଣୁ ଶୋଭନୀୟ ନୁହ-
ଇ । ଅପଣାର ସାକ୍ଷୀ ଅଧିକାରରେ ଯେତେ
ଶକ୍ତି ଅଛି ତହିଁର ଉପକ୍ରମ କରୁଥିବାରୁ ପତ୍ତକୁ
ରୂପା କାର୍ଯ୍ୟରେ ମନ ଦେବେ ।

କାନାଦାର ସହରରେ ଜନରବ ଉଠିଅଛି ଯେ
ସର୍ବାର ସ୍ୱାଭିବିଧାନ ସମ୍ବନ୍ଧେ ହସ୍ତକ୍ରମ ଯାତ୍ରା
କରୁଅଛନ୍ତି ଏହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ୧୧ ପଲଟନ ପଦାତ୍ମକ
ଗୋଷ୍ଠିଟା ଲୋପ ଏବଂ ଅନେକ ଅଧିକାରୀ
ଅଛନ୍ତି । ସରଦାର ସେନାକୁ ଗୃହ୍ୟର ଦେଇ
ଅଛନ୍ତିକି ଇଂରାଜ ମାନଙ୍କୁ କନାଦାରକୁ ଚଳ
ଦେଲେ ପନେକ ଧନ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ରବ୍ୟଗତ
ଦେବ । ଅବତୁର ରତନମାନଙ୍କ ମନ ଅବଧି ଇଂ-
ରାଜମାନେ ଗାଳନାହାନ୍ତି । ଇଂରାଜମାନେ
କନାଦାର ଓ କୁରମଜାତୀ ବାଣୀ ଶକ୍ତି ଗାହାକୁ
ଦେବାକୁ ଗ୍ରହାନ୍ତି ମାତ୍ର ଅବତୁର ରତନମାନ
ସାହା ନିଷ୍ଠୁ କର କାଣିଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଲେଖି ଅଛନ୍ତିତ ଦୋସ୍ତ ମହମ୍ମଦଙ୍କ
ଅଧୀନରେ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି ଅଛି ସେହିପରି
ଇଂରାଜମାନେ ତାହାକୁ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ
ଜଣାଯାଏ ଯେ କାନାଦାର ଓ କୁରମ ନ
ସାଧନେ ସରଦାର ବୋଧଦେବ ନାହିଁ ଓ
ତାହା ନେବାକୁ ତେଣୁ କରବେ ।

ପ୍ରେସ କମିଶ୍ନର ସହାୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ
ଏକଦଳ ଗୃହୀୟ ବିନିୟ ଶୋକନଠାରୁ ସ୍ୱା-
ଧିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଚଳାଇ କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର
ତାନର ସେନା କାହାକୁ ଚାହୁଁ ନାହିଁ ତାହା ଠାରେ
ପସ୍ତୁ କଲେ । ତାନ ମାନେ କପୁରୀ କରବା
ସଙ୍ଗେ ଗୃହୀୟର ଅଧିକାର ଶକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ
ପ୍ରକେଶକଲେ ଏବଂ ଶକ୍ତିକରୁଗାନ ଶୁନରେ
ଗୃହୀୟ ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ କରବାରେ ଗୃହୀୟମାନେ

ଅସୁବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ରବିଦ ସାମଗ୍ରୀ ଶକ୍ତି ଅନୁପ୍ରା-
ନକୁ ଦୃଷ୍ଟକଲେ ଏବଂ ଦଳ ଶୋକନୀ ଗୁମରାକାର
ଏହା ଦେଖି ଅଧିକାରରେ ପ୍ରଗତି କରୁଅ-
ଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଏକ ସୂତ୍ରରୁ ମଧ୍ୟ ଏହି ସହାୟତା
ଯୋଗକରା ହୋଇଅଛି । ଶୋକନରେ ଲୁଗା
ଯୋଦା ଜାତମାନେ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏମାନେ
ରାଣୀପୁତ୍ର ସୁଖ ପାଳିନାହିଁ । ତାନ ଏମାନଙ୍କୁ
ଯୁଦ୍ଧର ଉପକରଣଦ୍ୱାରା ସାହାଯ୍ୟ କଲେ ଗୃ-
ହୀୟକୁ ଗ୍ରାସ ଯୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ଦେବାକୁ ଦେବ ।
ଅସୁବ୍ୟସ୍ତର ବିଷୟ ଯେ ଏପ୍ରକାର ଗୃହୀୟ ଶ-
କ୍ତିଧାରୀ ତାନସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ କରବାର ଘୋଷଣା-
ପତ୍ର ନାହାରି ନାହିଁ ।

ଅନୁମୋଦନ ଗୃହୀୟ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସାହେବ
ଠିକା ବେଦେରମାନଙ୍କୁ ସୁଧାବତୁ ମସିହା ୧୦ ।
ନିରଞ୍ଜରେ ନଦୀ ପାର ଉତ୍ତର କରବା କାରଣ
କାଠଯୋଡ଼ ଲକ୍ଷ୍ମଣର ପ୍ରତି ଅଜ୍ଞା ଦେଉ-
ଅଛନ୍ତି । ଏ ଅଜ୍ଞା କେବଳ ସେହିମାନଙ୍କ ସ-
ମ୍ପରେ ହୋଇଅଛି ଓ ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା
କ ୪୦ ଶ ଅଛି । ଅନୁମୋଦନ ବିବେଚନାରେ
ସକଳ ଦୁଃଖୀ ସଦ୍ୟୁତ୍ପାୟୀ ସଜାଣ ରାଜାଦିକ
ପକ୍ଷରେ ଓ ସକଳ ଦାଷରେ ଏପରି ନିୟମ
ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ । ପକ୍ଷୀର ରତନମାନେ
ଅବେଦନ କରି ନ ଥିଲେ ବୋଲି ସେ ଏ
ଅନୁପ୍ରଦରୁ ବିସ୍ତୃତ ଦେଲେ ଏଠାକୁ ନୁହେ ।
ସମସ୍ତଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏପରି ନିୟମ ଦେଲେ
ଅନେକ ଶକ୍ତି ଦେବ ବୋଲି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ବିବେ-
ଚନା କରୁଅଛନ୍ତି । ଅନୁମୋଦନ କର୍ତ୍ତୃକୃତ
ଦେଲି ସାହା ସରକାର ବୋଲି ଧର
ମାତ୍ର ନ ଥିବ ଅତି ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସାହେବ ତାହା
କ୍ଷତ ବୋଲି ଧରଲେ କାହିଁକି ? ଏ ବର୍ଷର
ଶକ୍ତିଧନରେ ଉଚ୍ଚ ନିରଞ୍ଜ ନ ଥିଲ ସତ୍ୟ, ମାତ୍ର
ସେ ବିଶ୍ୱାସନ ଓ ଏ ବର୍ଷର କଲମ ରହିଲ ବୋଲି
ଗୁଣ ବର୍ଷର ଜମାରେ ମହାନତା ଓ କାଠଯୋଡ଼
ଦାଷମାନ ଏ ବର୍ଷ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦତ୍ତ ମାଉଅଛି ଓ
ପୁଣ୍ୟ ବର୍ଷ ସେ ନିରଞ୍ଜ ପ୍ରକଳର ଥିବ । କେବେ
ଏ ବର୍ଷ ତାହିଁକି ତାହା ପ୍ରକଳ ନ ଦେବ ?
ଓ ପ୍ରକଳ ଦେଲେ ଲକ୍ଷ୍ମଣଦାରର କରଣ କର
ଦେବ ? ଅତଏବ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସାହେବଙ୍କର
ମତର ହସ୍ତ କରବାର କିଛି ବାରଣ ନ ଥିବ
ତଥାତ ସେ କାହିଁକି ଚାହୁଁନ ଦେଲେ ତପ୍ତ
ରୂପା ଯାତ୍ର ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦନ ସୁଦ୍ଧା
କହୁଅଛି ସମସ୍ତ ଦୁଃଖୀ ସଦ୍ୟୁତ୍ପାୟୀଙ୍କ ପକ୍ଷରେ

ଓ ସକଳ ଦାଷରେ ସେ ନିରଞ୍ଜ ପ୍ରକଳ କର-
ବାର ଲୁଚିବ ।

ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଯୋଗ୍ୟପୁତ୍ର ମୋକଦମା ।
ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସୁଦ୍ଧା ଅପଣା ଉତ୍ତର ପୁଅକୁ ଯୋଗ୍ୟ
ପୁତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବା ଅଥବା ନ କରବା ମେଜି-
ଦମା ବର୍ତ୍ତମାନପରି ନିଷ୍ଠୁ ବୋଲି ଗଲ ।
ଅନେକ ଚତୁଃପଦ ଏବଂ ଦ୍ରୋତଥାପତ ଉତ୍ତରୁ
ସକଳ ମୁଖା ପ୍ରସବ କରବା ନ୍ୟାୟ ମଳ
ଦେଲ । ଶସ୍ତ୍ରୀ ସୁପ୍ରସନ୍ନ ସାହେବ ଏ ମୋକ-
ଦମାରେ ଅଗତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରମାଣ ରୂପେ
ଅପଣାର ମହାନତ ପ୍ରକାଶ କଲ ଉତ୍ତରୁ ଏପରି
ନିହି କାଗଜମାନ ସରପ୍ରାରେ ରହିବାର ଦୃଶ୍ୟ
ଦେଲେ ତ ଯୋଗ୍ୟପୁତ୍ର ହୋଇଅଛି କି ନା ଏବଂ
ହୋଇ ଥିଲେ ତାହା ଗୁନନ ସିଦ୍ଧ ତ ନା ଏ
ବିଷୟରେ ବିବେଚନା କୌଣସି ମତ ପ୍ରକାଶ
କଲେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ତଦ୍ୱାରା ବହୁ ଲାଭ ନାହିଁ
କେବେ ଗୁନନ ଉତ୍ତରୁ ସିଦ୍ଧତା ବ୍ୟସ୍ତର ଏବଂ
ଗୁନନର ଉତ୍ତର ଗାତ ପୁତ୍ର ନ ଥିବ କେବେ
ଏ ପ୍ରମାଣରେ କରଣ କରବା ଗୁରୁତର ବିଷୟ
ଦେବ ଏବଂ ଅସୁବ୍ୟସ୍ତ ନୁହେଁ ଯେ କେତେକେବେ
ଏମନ୍ତ ପ୍ରକଳ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ପାରିବ
ତ ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଷୟରେ ଦେବା ସମ୍ଭବ
ନୁହେ । ପୁରୁଷ କବାଦଃ ଯେପରି ଥିଲ ସେହି
ପରି ଉତ୍ତର ଏବଂ ତାହାର କିଛି ବିଶେଷ ଉପ-
ହାର ଦେଲ ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦନ ବିବେଚ-
ନାରେ ସୁପ୍ରସନ୍ନ ସାହେବ ବର୍ତ୍ତମାନ ମତ ନ
ଦେବାରେ ଯଥାର୍ଥ କର ଅଛନ୍ତି ଅଗତ ହୋଇ
ଥିବ ପ୍ରମାଣରୁ ଯାହା ସେ ଅନୁମୋଦନ କରୁଅଛନ୍ତି
ନ ଯୋଗ୍ୟପୁତ୍ର ବିଷୟ କରବା ଏତେକେବେ
ସୁଖ ପ୍ରମାଣ ଦେଇ ନ ଥିବେତେ ସେ ସମୟରେ
ତାନ ଏକପ୍ରକାର ହୋଇଥିଲ ଅଥବା ଦେବର
ବିଧି ଥିଲ ତାହା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେ । ସାହା
ଦେଉ ନିକଟର ସୁଦାକ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅନୁମୋଦନ
ଅନୁମୋଦନ କରୁନାହିଁ ଏବଂ ସାଧାରଣ ସନ-
ନୁତ୍ତର ଉତ୍ତର କରୁଥିଲେ ଅଟଇ । ସୁଦ୍ଧା
ତାହାଙ୍କର ସୁପ୍ରସନ୍ନପୁତ୍ର ସେ ନିରଞ୍ଜରେ
ସାହା ତାହାକୁ ଦେଲ ଗଲେ କେତେ ଦେବ
ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ବର୍ଷରେ କରପ୍ରଦାନ
କରବାରୁ ସେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମାଉଲେ ସେ ବର୍ଷର
ଅପରି ଲୋଚ ଥାଉଁ । ତାହାକଠାରୁ ଶକ୍ତି
ବିଭାଜ ଅନୁତ୍ତର ଦେବାର ତେଣୁ ଅପଣା ପୁଣ୍ୟ
ସୁଦ୍ଧାକୁ ବ୍ୟସ୍ତ କରବା ଉପ ଥାଉଁ ବଞ୍ଚି

ନୁହଇ । ଗୁଣା ଯେବେ ବାସ୍ତବରେ ଏହା କରନ୍ତି
ତେବେ ଭାବକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମଣ୍ଡାମାରଣ ବା ସକାଶ
ପର ପେଡ଼ିବା ତୁଲ୍ୟ ହେବ ।

କଟକ ଶାସନାହାରବନୋବସ୍ତର
ସୌନର୍ଯ୍ୟତା ।

ଏ ନଗରର ଚୈତ୍ତ୍ୟଗ୍ରାମ ଅର୍ଥସ ଇଳଜମି ସମ୍ପ-
ର୍କରେ ଭେଦନୁଦାନମାନେ ଯେମନ୍ତ ଦରବର
ହୋଇ ଶାସନାହାରବନୋବସ୍ତର ରହିଲ
କର ପୂର୍ବର ବନୋବସ୍ତରୁ ପୁର ରଖିଲେ ତାହା
ଅନୁମୋଦନ ଏଥି ପୂର୍ବେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ
ଅର୍ଦ୍ଧ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅର୍ଦ୍ଧ ଗୋଟିଏ ସେହପର
ମାମଲ ବାହାର ପଡ଼ି । ଏ ନଗରର ବିଖ୍ୟାତ
ମହାଜନ ହାଳ ଅବଦୂରରହମାନ ମୁଖା ଯେଉଁ
ଠାରେ କୋଠି କରି ଅଛନ୍ତି ସେ ଜମି ପ୍ରଥମେ
ଏକବ୍ୟକ୍ତିର ଲାଖରଜଦାରିୟାପୁଁ ଜମି ଥିଲା ଓ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯହ୍ନ ବାସିଲ ରଜସ୍ତ ଇନଟକା
କେତେଅଣା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ଥିଲେ । ଅନୁରୂପ
ଓ ଚକ୍ରାଳୟ ସକାଶେ ସେ ତୁମ୍ଭି ପ୍ରୟୋଜନ
ହେବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଲାଖରଜଦାରଠାରୁ
ବାସିକ ଟ ୨୭୯ କା ଖଜଣାରେ ପଞ୍ଚା ନେଲେ ।
ଯେତେବେଳେ ଅନୁରୂପ ସେଠାରୁ ଉଠି ଗଲା
ତେତେବେଳେ ହାଜିସାହେବ ସେହି ପରମାନ
ନିଲାମରେ କ୍ଷମିକାରୁ ସରକାରକ ପକ୍ଷରୁ ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ
କମ୍ପ୍ୟୁସାହେବ କଲେକ୍ଟର କି ଯାହାକି ହେଉ
ଶାସନାହାର ବର୍ତ୍ତମାନ ବନୋବସ୍ତର ଉଦୟ
ଓ ଏଡ଼େ ବସ୍ତାନକ ହେଲ ବାସିକ ଟ ୨୭୯କା
ଜମାରେ ସେହି ଜମି ଉକ୍ତ ଜାକକୁ ଚିରକାଳ
ସକାଶେ ପଞ୍ଚା ଦେଲେ । ଇହି ଉତ୍ତରୁଶାସନାହ-
ାର ନୁହନ ବନୋବସ୍ତର ହେବାରେ ତେପୁଟା
କଲେକ୍ଟର ଚୌହଦ ନରଖ ଅନୁସାରେ ସେ
ଜମିର ଖଜଣା ଟ ୫୪୯ କା ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଓ
ସେହି ଜମାରେ ଲାଖରଜଦାରକୁ ପଞ୍ଚା ଦେଲେ ।
ଲାଖରଜଦାର ପଞ୍ଚା ପାଇଲ ଉତ୍ତରୁ ଦାକିଠାରୁ
ବାସିକ ଟ ୧୦୯୯ କା ଲେଖାଏ ଖଜଣା ନେ-
ବା ସକାଶ ତେଣୁ ଅହାଲିକରେ କାଲଖ କଲ
ମାତ୍ର ଦାକିକ ପଞ୍ଚା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଉକ୍ତ ଅହାଲିକ
ଯଥାର୍ଥ ରୂପେ ସେ ଦାବା ଚିପିସ କଲେ ।
ଇହି ଲାଖରଜଦାର କଲେକ୍ଟରରେ ସେହି
ଦାବା କଲ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଏକ ଅଡ଼େ
ଜମା ବୁଦ୍ଧି ଓ ଅନ୍ୟ ଅଡ଼େ ଅନ୍ତ ଜମାରେ
ଚିରସ୍ତାୟୀ ପଞ୍ଚା ଦେଖି ବଜ ଦରବରରେ ପଡ଼ି
ଶେଷ ନିଷ୍ପତ୍ତି କଲେ ସେ ଉକ୍ତ ଜମିର ସାବକ

ଜମା ବାହାଲ ରହିବା ଉଚିତ ଓ ଏଥି ପାଇଁ
ସେ ଜମି ସମ୍ପର୍କରେ ନୁହନ ବନୋବସ୍ତର ରହିକ
କରି ପୂର୍ବର ରଜସ୍ତ ଇନଟକା କେତେଅଣା ପୁର
ରଖିବା କାରଣ ବୋର୍ଡ଼କୁ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି
ଶାସନାହାର ବନୋବସ୍ତର କେମନ୍ତ ପୁନର ଦୋର-
ଅଛୁ ଅନୁମୋଦନେ ରହସା କରୁଁ ପାଠକମାନେ
ଏଥିରୁ ଅନାୟାସରେ ବୁଦ୍ଧି ପାରିବେ । ବନୋ-
ବସ୍ତର ଅଲନରେ ସ୍ତମ୍ଭ ଅଛୁ ଅଛୁ ସେ ବନୋ-
ବସ୍ତର କରବା ପୂର୍ବ ବନୋବସ୍ତର କର୍ତ୍ତା ପ୍ରତ୍ୟେକ
ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରକାର ସ୍ତର ଓ ଦୟିରୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ
କରିବେ । ଯେବେ ସେ ଅଛୁ ପ୍ରତ୍ୟାକନ
କରବାକୁ ବନୋବସ୍ତର କର୍ତ୍ତା କହନ୍ତାତ ତେଣୁ
କରିଥାନ୍ତେ ତେବେ ହାଜିକ ପଞ୍ଚା କଥା
ଏତେକାଳ ଅପ୍ରକାଶ ନ ରହି ସେହି ସମୟରେ
ଇହିର ବରୁର ଦୋରଥାନ୍ତା ଏବଂ ତାହାକୁ
କେତେ ଖଜଣା ଦେବାକୁ ହେବ ତାହା ମଧ୍ୟ
ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥାନ୍ତା । ବାସ୍ତବରେ ବନୋ-
ବସ୍ତର ସମୟରେ ତାହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରବା ବନୋ-
ବସ୍ତର କର୍ତ୍ତାକର ନିଜାନ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଥିଲା କିନ୍ତୁ
ବନୋବସ୍ତର ନିଜାନ୍ତ ବେଆଇନ ଓ ସ୍ତେ-
ରୁର ପ୍ରକାରରେ ହୋଇ ଥିବାରୁ ତାହା ହୋଇ
ପାତ୍ର ନାହିଁ । ପକ୍ଷାନ୍ତରେ ଏକେବେଳେ କଲେ-
କ୍ଟର ସାହେବ ଯେଉଁ ବରୁର କଲେ ତାହା
ଯେବେ ଯଥାର୍ଥ ହେଲ ତେବେ ଯେତେ
ସ୍ତରରେ କମ୍ପମରର ପଞ୍ଚା ହୋଇଅଛୁ ତେଣେ-
ସ୍ତରରେ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ପୂର୍ବଜମା
ବାହାଲ ରଖିବେ ହୁକି ଏବଂ ଅନୁମୋଦନେ କିବେ
ଚନା କରୁଁ ଯେ ବ ୨୦ ଶିରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକାଳ
ଏକା ଦରରେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଖଜଣା ଦେଇ
ଅପୁଅଛୁ ତାହାର ଜମି ସମ୍ପର୍କରେ ଏହି ନିୟାୟ
କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଖଜଣାବେ । ସୁତରାଂ
ଏ ସମସ୍ତ କରୁର ବନା ଯେ ଶାସନାହାର
ଜମିର ଜମା ସମ୍ପର୍କରେ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଅଛୁ
ତାହା ଅବଶ୍ୟ ଅନିୟାୟ ବୋଲିବାକୁ ହେବ ।
ଅତୁର ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଲାଖରଜ ଦାରିୟାପୁଁ
ଦକ୍ଷିଣକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବନୋବସ୍ତର ବନୋ-
ବସ୍ତର କର୍ତ୍ତା ଏକାବେଳକେ ଲୋପକରି ଲାଖର
ଜଦାରକୁ ପ୍ରକା ତୁଲ୍ୟ କରଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର
ପେପୁଲେ ସେହି ଲାଖରଜଦାରକୁ ଚିରସ୍ତାୟୀ
ପଞ୍ଚା ଦେବାର ଅଧିକାର ଥିବାରୁ ଶ୍ରୀକାର
କରୁ ଅଛନ୍ତି ସେ ସୁଲେ ତାହାର ବିଶେଷସ୍ତର
ନ ଥିବାର କପର ବୋଲି ଯିବ । ଲାଖରଜ
ବାଜୟାପୁଁ ଦାରୁର ବିଶେଷ ସ୍ତର ଏହି ଯେ

ସେ ଅଧା ଜମା ଦେବ ସୁତରାଂ ସମସ୍ତ ଲାଖରଜ
ବାଜୟାପୁଁ ଜମି ଅଧାଜମାରେ ବନୋବସ୍ତର
ଦେବାର ଉପକ । କଲେକ୍ଟର ସାହେବ
ଯେବେ ଏ ସମସ୍ତ କରବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହନ୍ତି
ତେବେ କେବଳ ଜଗକ ଉପରେ ଅନୁଗ୍ରହ
କରି ତାହା ପ୍ରତି ନୁହନ ବନୋବସ୍ତର ରହିକ
କରବା ଉଚିତ ନୁହଇ । ଅନୁମୋଦନେ ବନୋ-
ଚନା କରୁଁ କି ଯେବେ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ
ବାଜଠାରୁ ଟ ୫୪୯ କା ଜମାରେ ଗୁଥବା
ସାବକ ଲାଖରଜଦାରଠାରୁ ଟ ୨୭୯ ଜମାରେ
କରୁଲିୟୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟେ ତେବେ ଯଥାର୍ଥ ବରୁର
ହୁଅନ୍ତା ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଶକ୍ତି ହୁଅନ୍ତା
ନାହିଁ । ଯାହା ହେଉ ଏହାଦ୍ୱାରା ଲାଖରଜଦା-
ରକୁ ଅଦାଲତ କରବାର ବାଟ ମିଳିଲ ବନ୍ତ
ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ କମିଶ୍ନର ପୁଅ ସାହେବ ଗତ ଦୁଧିବାର ପ୍ରାତଃକା-
ଳରେ କାହାଳବାଦ ଏଠାକୁ ଗନ୍ତବାରୁ ସାତ୍ରା କଲେ
ସେଠାରୁ ଶାହାନରେ ବନୋବସ୍ତର ସର ସେହି ସାଗରେ
ନୁହନ କମିଶ୍ନର ମେଟକ ସ୍ତ ସାହେବକୁ ବର୍ତ୍ତ ଦେବେ । ନେ-
ଟକା ସାହେବ ଏ ମାସ ଦା ୨୦ ରୁପ ପୁଣା ଏଠାରେ
ପଦ୍ମସେ ବୋଲି ଅନୁଗ୍ରହ ହେଉଅଛି ।

ପୁଣ୍ୟ ଏ ଯେ କାହିଁ ଉପସିଲଠାରକ ବରୁକେ ହୋଇ-
ଅବା ମବମାର ବାଖରପତ୍ର ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ କମିଶ୍ନର ସାହେବ
ଅପବା ସମରେ ଦେଇ ଶାଉଅଛୁ ସେ ଯତେ ଏବର
ଠରୁ କରବେ କି ମେଟକା ସାହେବକୁ ଦେଇ ବିବେ ବହ
ଜଣାୟ ନାହିଁ ।

ହେତୁପତ୍ରର ହେପତର ମବମା ବଦତ ଅର୍ଯ୍ୟାଳରେ
ଦାଉକୋଟକ ଶ୍ରୀ ରପ ହୋଇ ବନୋବସ୍ତର ବାହୁର ଇଣି
ହୋଇଅଛି ।

ରୁଜମର ବଦତ ଅର୍ଯ୍ୟାଳ ମବମା ଉପସିପ ହେବାର
ପୁଣ୍ୟାଏ । ଏହା ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ବୁଜମର ସମସ୍ତ
ଅଛା ଏଠାରେ ସମସ୍ତ ହେବ ।

ମନୁରକ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରପ ବୈଦିଆ ଅରୁଠୋଗର ହେତୁ
କଳକ୍ଷୁଦଳ, କାଲେସର ସିନପାହାର ବୁଦ୍ଧିରୁପକଟର
ଓ ହେତୁ ମବମଲକ ରୋପକାୟ ସାହାଯ୍ୟଦା, ବଦମା
ମତକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହନ୍ତା; କାଲେସର ଇନ୍ଦ୍ରପ ୩୦ ନବ
ପ୍ରକାକୁ ବିରପ୍ତାର ବର ମନୁରକ୍ତରୁ ପଠାଏ ଅଛି ।
ଅନୁମୋଦନେ ଜଣକରୁ ପୁଣିରୁ ଯେ ରୁପ ୩୦ ହେ ପ୍ରକାକୁ
ଏହି ସହରରେ ପକା ମନୁରକ୍ତ ଜକାବ ବସା କୋଠାରେ
ଶିରପତାର ବର ବଦନ ରଖା ଯାଉ ଚପହରର ସେମା-
ନକୁ ମନୁରକ୍ତରୁ ପଠା ଯାଇଅଛି । ଏବଂ ସ୍ତର ଅସମାକର
ମ ହେତୁ ପୁଣି ମହାବନାକଠାରୁ ପୁଣିର ବବଶିନେବକ
ପ୍ରକାମାନଙ୍କୁ ମହାବନାକର ଶିରପତାର ବର କେନାର
ଶମଠା ବ ଥିବା ଓ ତାକ ବର୍ତ୍ତରୁରମାରେ ଅନିୟାୟ ପୁଣି
କେଇ ଯାଇ ପକାକୁ ପ୍ରକାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତି ଦେବା ମସହେ
ହେତୁ ଅଛା ପଠାଇ ଥିଲେ । ଗତ କାଳରେ ଉପପ୍ରକାମାନେ

ପଠାରେ ପଦ୍ମ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପୋକାଳବତରୁ
ଜଗାପାଏ ସେ ପୋଡ଼ା ପକକର୍ମରୁ ସମାଜକୁ ବଦଳ
କରି ଅନେକ କଷ୍ଟ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ବୃତ୍ତମାନ ମୋକଦମା
ପାଏର ଅଛ ଏ ପରେ ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁ ଲେଖିକାର ମାତ୍ର
ରହିବ । ଉତ୍ତର :

କଳକିରୁର ରାଜା ପଠା ଅପୂର୍ବପୋକାଳ ବଦଳାଇଥିଲେ
ପାହୁଣ୍ଡୀ କମଳେ ଦାସିକ ଏକଜଣ ଛାତ୍ରୀ ଲେଖି ଏ ଦାନ
କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କ ସତ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ
ଜଣେ ଶତ୍ରୁକୁ ନିଶ୍ଚୟା ନିମନ୍ତେ ବୁଝି ଦେଇ ପଠାଇ
ବାକୁ କହି ଅଛନ୍ତି । ଅପେକ୍ଷାରେ ଏଥିମଧ୍ୟେ ରାଜା ସାହେ-
ରଙ୍କୁ ଧନାଦାତା ଦେଇ ଅର୍ଥ ଏବଂ ଲଭାବା ବର୍ତ୍ତୁ ରାଜା
ସାହେବ ତାଙ୍କର ଅଜ୍ଞାନତା ପାଇବରେ ସହକାର ଦେବେ ।

ଉତ୍ତର ।
କଦମ୍ବରେ ମୁଦ ଶୁଭ କରାଣି ସଙ୍ଗେ ବନାଡ଼ି ହେବାର
ଅଭିନ ପାଲିମେଳରେ ପାସ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଏ ଅଭିନ ତାଙ୍କ
କରିବା କାରଣ ଅନେକ ବନକୁ ଦେଖା ଦେଉଥିଲା ।

ରାଜ ମାତ୍ର ତା ୩୦ ଉତ୍ତରେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରେ ରୁମିକମ୍ପ
ହୋଇଅଛି । ଏ ରୁମିକମ୍ପ ପ୍ରାୟ ଏକ ମିନିଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ
ଅଧର କୌଣସି କ୍ଷତ ହୋଇ ନାହିଁ । ବୋଧ ହୁଏତ ଏ
ରୁମିକମ୍ପର ବନ ସାମାନ୍ୟ ଅଟେ ।

ପସେଟ ସାହେବ ପାଲିମେଳର ସଦ୍ୟୁତ ମନୋମତ
ହେବାର ବ୍ୟୟ ପ୍ରାୟ ୩୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ହୋଇଅଛି ।

ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଅପେକ୍ଷାରେ ଲେଖକଙ୍କ ଲବଣ୍ୟର ସର ଅସଲ
ଲଭନ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରେ ଶୋଭା ରହିବୁ ପଣ ସାଧିଥିଲେ ।
କହୁ ନୁହଇ ସେ ସାହେବ ସମାଜ କେବଳ ଅଧ୍ୟାପକରେ
ରଖା ପାଇଲେ କୋହଲେ ବ୍ୟାକୃତ ଅପାଦ ପାଉଥାନ୍ତେ ।
ଏହି ମାତ୍ରରେ ସାହେବ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଦାମର କର ପୁରୀଜଳକୁ
ଲମ୍ପଟ କରିବାକୁ ଯିବେ ।

ସାହେବରଠାରୁ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ହୁଏ ଯେ ଅଧିକ ଲେଖି
ଅଛନ୍ତି କି ସାକସ୍ତର ମିଳନପିତାଙ୍କ ଯତ୍ନରେ ପୁଣି ଜମି
ଏବଂ ସର ରପରେ ପଥକର ଓ ପ୍ରଦେଶୀୟ ବରମାନ ପୁସ୍ତକ
ଦେଇଅଛି । ଏକଥା ସଦ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭିନ
କରୁକ ଅଟେ । କରବଦାସମାନେ ଏଥିର ପ୍ରତିବାଦ କରୁ
ନାହାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଅଧିକର ବସ୍ତୁ ଅଟେ ।

ଅପେକ୍ଷାରେ ଦିବା ସମାଜ ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ ଓ ସେଲସକ
କାହିଁକି ସମସ୍ତ ଅସୁର ସମାଜିକାଲକ ଛାଡ଼ି ଅଛନ୍ତି । ଏହି
ମଧ୍ୟରେ ଗୁରୁଲକ ଛାଡ଼ି ପାଲିମେଳ ମଧ୍ୟରୁ କରବଦା ପେ
କରମ ଅଥବା ଶୋଭାକ ଅଛନ୍ତି । ଏହାକୁ ଦରଲକ ଛାଡ଼ି
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଦ୍ଧି କରାଇବା ଅନେକ ଲେଖକର ଇଚ୍ଛା ।

ହୁଏ ଯେ ଅଧିକର ନିମାପାଏ ସେ ବେଦାର ପ୍ରଦେଶରେ
ପଞ୍ଚମତ କାଳରର ଉତ୍ତମ ଅବସ୍ଥ ପ୍ରକଟତ ଅଛି କାରଣ
ତାହା କର୍ମମାନ ରହିତ ବସ୍ତୁର ପ୍ରସାର ଦେଉଅଛି ।
ପଞ୍ଚମତ ରଠି ମିତା ଅଧ୍ୟାୟ ଅବଦେବ ତାହା ହେଲେ
ଜମିଦାରମାନେ ଅନେକ ଅର୍ଥକ ହେବୁର ରଖା ପାଇବେ ।

୧ । ସୁରଭସମାଗରୁ ଉଦ୍ଭବ ହେବୁ ମହାସଖୀ
କରଦେବପ ପ୍ରଦତ୍ତ ବେଳ ସାହେବଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାହୋ-
ପାଳ କରନ୍ତି । ସମସ୍ତ ସର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇ ଲପସୁକରୁପେ
କରନ୍ତି ହୋଇଅଛି । ପ୍ରଦତ୍ତ କାମୁକେବନ ଓ କରମାନଙ୍କ
ସଙ୍ଗରେ ସାକ୍ଷାତ କରାଥାନ୍ତି । ପ୍ରଦତ୍ତ ସେଇ ସମସ୍ତ କାଳର
ଓ ବରଭବରେ ତାହାକୁ ଦସ୍ତକର କରବାକୁ ଯୁଏ ସେ ସମ୍ପୁ-
ରାସ୍ତ ଅଦୋପାତ୍ର ପାଠ କରବାକୁ ହୁଏ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।
ତାହା ହୁଏ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅକାଳୀ ଛାତ୍ର ମଧ୍ୟ ପଢ଼ନ୍ତି । ଲବଣ-
କର୍ମର ସ୍ତୁତି ରାଜା ଓ ଜମିଦାରମାନେ ଏ ସମାପତ୍ତି ଲଭ
କର ଅଦେବନା କରନ୍ତି ।

୨ । ଅପେକ୍ଷାରେ ହୁଏ ଅଧିକ ପାଠ ବର ଅପୂର୍ଣ୍ଣାକରୁ
ହେବୁ ସେ ଲହୋର କାଳେକର ଅଧ୍ୟାୟ କଲେକର ଜଣେ
ଉପରଦେଶୀୟ ସରଭରୁ ଛାତ୍ର ଅକାରଣେ ଅନେକ କର
ପତାପାତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରାଅଛନ୍ତି । ସେ ପ୍ରେମୀର ଛାତ୍ରମାନେ ଏହି
ଅପେକ୍ଷାରେ ଏକଜଣ ହୋଇ କଲେକ ଛାତ୍ର ସାଧିଅଛନ୍ତି ।

୩ । ଅଧିକ ଜଣେ ସାହେବ ସମସ୍ତ ମୁସଲମାନ ଧର୍ମ ଅକଲ-
ସୁନ କର ସେଇ ମତୁଷ୍ଟ ଅବସ୍ଥା ନାମ ଛାତ୍ର କରାଅଛନ୍ତି ।

୪ । ଗୁରୁଦତ୍ତରାୟ ଦର୍ଶନମେଳର ଅନୁଦେଧରେ ନେ-
ହେଟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ * ମରୁତୁରା ଶୈଳ୍ୟଦଳ ବୁଦ୍ଧି ହୁଏ
ମେଳର ଜନ ରୁଦ୍ଧ ସାହେବ କି ସାହାଜର ୧୮୭୯ ପାଇର
ତା ୧୧ ଉତ୍ତ ସମୟରେ ଅପାଦକାଦ କରୁଥିଲେ ମୁହ୍ୟ
ହୋଇଥିଲା, ତାହାକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲାଭନମାନଙ୍କୁ ବାଣିଜ
ଟ ୩୦୦ ଟଙ୍କା କମ୍ପାନେଟ ଯେନସନ ଦେବାକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
କରାଅଛନ୍ତି ।

୫ । ପାଠକର ସାହେବ ସାହେବମାନେ ଜନରେ ଗୁରୁ
ଭୋଷ ବ୍ୟାପ୍ତ ଶିକାର କରାଅଛନ୍ତି । ସେ ହାବରେ ତତ୍ତା
କ୍ୟାସ ଶିକାର କରାଅଛନ୍ତି ନାହିଁ । ପଦକ୍ରମରେ କ୍ରମେ କର
ରହି ରାସ୍ତାକର ହୁଏତ ଜନକୁ ଶିକାର କରନ୍ତି ।

୬ । ଏକ କେଶନ ବେଳେକରୁ ଅବଗତ ହେବୁ ଜଣେ
ରୁଷୀୟ ଡାକ୍ତର କଳା କାପକରେ ସାଦା କଳାଦାଏ ବହୁ
ଶିକାରୀକୁ ପଦନର୍ଗ ଦେଲେ, ତାହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହି ହେ
ତାହା ହେଲେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଠକାସର ଚକ୍ଷୁ ଶାସ୍ତ୍ର ମତ୍ତ ହେବ
ନାହିଁ ।

୭ । ପ୍ରକ୍ରିତ ହରସହାୟ ସେ କି ଅପେକ୍ଷାରେ ଗବର୍ଜନେ-
ଶ୍ଵର ଗୁରୁରୁ ଗାଳନ ହୋଇଥିଲେ, ବାଣ୍ଟିର ମହାସକା
ତାହାକୁ ଚମ୍ପୁର ସବୁଜକର କର୍ମ ଦେଇଅଛନ୍ତି

୮ । ଗୁଣା ସାଧକର ସେ ଲଭର ପଶିମ ପ୍ରଦେଶର
ଲେଖକ ଗବର୍ଜନ ସର ଜର୍ଜ ରୁପର ସାହେବ ଗୁରୁର ଦ-
ତାସ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତେ, ଏକ ତାହାକ ସ୍ତଳକେ ଏ, ସି ଚମ୍ପାର
ସାହେବ କସ୍ତୁର ହେବେ ।

୯ । ଗବର୍ଜନ ଜେନରଲ ବାହାଦୁର ମରଲକ ଅବଦୁଲ
ଲତାପାଣି ବାହାଦୁରଙ୍କ ନିବାସ ଉପାଧି ପ୍ରଦାନ କରାଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରେସ୍‌ର ପତ୍ର ।

ମାଲ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ
ମହାଶୟ ସମୀପେଷୁ ।

ମହାଶୟ !
ନିମ୍ନଲିଖିତ କେତେକ ପତ୍ରକିକୁ ଆପଣଙ୍କ
କ୍ଷମା ଚପ୍ପିଟାରେ ସ୍ଥାନ ଦାନ କରି ଦାୟତ

ଓଷଧୀଲକ୍ଷର ଉତ୍କଳର କରବା ଦେବେ ।

କଳ ଗୁଜପଣ ସୁକଳେ ଦେଖ,
ପାପ ପିଞ୍ଜରୁ ପଦର ଭେଦ ।

ଶଲାଏ ମୋଡ଼ିଲେ ପ୍ରଜାଙ୍କ ବେଳ,
କୁହୁଥି କି ରଖେ ସଦରେ ଟେକ ?

ବଜ୍ର ହୁଡ଼ମଲି ମୁକ୍ତାସବଣା,
ଲୋକ କଳିବାକୁ ଅକ୍ଷାରକଣା ।

ନାନକୁହା କର ଦେଲେଟ ବଣା,
କିଅ ଲୋକ ଲୋକ ଧରଲେ ରଣା ।

ସନ୍ତ ପାଳନକୁ ପଦ୍ମଦାନ,
ବ୍ୟକ୍ଷାଦାତାଏ କଲେ ବିଧାନ ।

ପାର୍ଶ୍ଵ ସେଥିପରେ ରହିଲ ଲୁଚି,
ପଦାକୁ ଅରମ ଛାଣି ଅଗ୍ରଣ ।
ସୁଲୋଚର ରେସାଖୋର "ଦୁର୍ଭ"
ପ୍ରଜା ଧନ ମାନ କଲେଟ କୁର ।
ଭାଗ ପାଇ କେହି ଉପରେ ଭୋଷ,
ପ୍ରଜାମୁଣ୍ଡେ ଗଲ ସାକନ୍ତ ଦେଷ ।
ଦୁଃଖପ୍ରଜାକର ଗର୍ଦ୍ଧନ ମୋଡ଼,
ଅତିଥିଲେ କେତେ ପାପକରୁଡ଼ି ।
ଗୁଡ଼କୁ ଶଗଡ଼ ଦେଲେ ସଦ୍‌ଭୃତ,
କସି ଉଗାରଲି ଅକାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ି ।
ଅମିଷ ଛାଡ଼ିବ ବୋଲି କସ୍ତୁଡ଼ି,
ମୟୁରକପଦ ବସିଲ ମାଡ଼ି ।
ଲୁଚି ଶାଉଥିଲ ମାଲି ସକାଡ଼ି,
ଗୋବିନ୍ଦେ ସର ଦେଲେ କିଗଡ଼ି ।
କସ୍ତୁଡ଼ି ଚପିରେ ଲଗିଲ କଣା,
ଦେଖ ସାଧୁକଳେ ସେ ହଟକଣା !

ନିବେଦନ

ଅପଣଙ୍କର ଦାୟତ

ଶ୍ରୀ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କରବଦା ଓ ବଦାବତ ମଧ୍ୟରେ ମନୁଷ୍ୟ ସାଦାସୁର
କାହାକ ଲତା ଚକ୍ଷୁ ଲଗି ସାକ ବିନ ନେବନେସନ କମ୍ପାନ
ପଦେ ସାହା କେଉଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରବାକୁ
ଉଚ୍ଚ ବମାନର ଏକକ ହୁଏତ ବେଳେକର କମ୍ପାନ ଏହାଦାଏ
ସଦାସାଧାରଣ ଜଗାଇଅଛନ୍ତି କି ସେମାନେ ତନରୁଷିତ
ଭରରେ କାହାକ ଲତା ଛାଡ଼ିମାନ ତାଙ୍କ କରବାକୁ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିବୁ ସମା,

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include 'ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ବଦାବତଠାରୁ କରବଦାକୁ', 'ଦ୍ଵିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ଏକକ', 'ଉପରେ କସିକା', 'କେକ', 'ଉପର ଉତ୍ତର ରୁଦ୍ଧ ହୁଏତେ କଟକଠାରୁ ବଦାବତକୁ', 'ସିକାର କାହାକ ଲତା ଶାଦାସାମଗ୍ରୀ ଛାଡ଼ି ତନରୁଷିତ', 'ମନୁଷ୍ୟ ସାଦାସୁର', 'ମୟୁ ଶ୍ରେଣୀ ଏକ ଗୁରୁର', 'ଉପରେ କସିକା କେକ'.

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include 'ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରଜା ବକ୍ଷେ ହୁବୋନ', 'କାରୁ ଗଦେଇ ନାମୁକ ବଟକ', 'ଦାଗରସ ମାହାତ୍ର', 'ପରିଗସ ବଟକା', 'ମୁନସି ମତୁଷ୍ଟକ ହୋଷେନ', 'ବାହୁ ବଟକଶୋର ଘୋଷ', 'ଦାଗରସ ଗରତ'.

ଏହି ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସହର କଟକ ପରଦାବରୀର କଟକ
ଦିବ୍ୟକମ୍ପାନର ସଂପାଦକଙ୍କୁ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

CORRESPONDENCE.

To
THE EDITOR OF THE UTKAL DIPICA.

SIR,

While admiring the disinterested exertions of Baboo Peari Mohan Acharji on behalf of education in this town, I am sorry I cannot congratulate him on his selection of teachers for the institution he has founded. The present Head Master whom a certain correspondent of yours has taken it into his head to extol to the skies, is a raw youth who passed his matriculation only three years ago. The correspondent above alluded to has not, I regret to say, scrupled to sacrifice truth at the altar of his idol. In saying that the Head Master distinguished himself at the F. A. examination, he evidently means to insinuate that he passed that examination very creditably; whereas the fact is that he was plucked up in the said test. I challenge your correspondent to disprove this assertion of mine.

With reference to the omission of the words "on the opposite side of the line" in the 31st. proposition of Todhunter's Elements of Euclid which your correspondent has hyperbolically styled an error, I make bold to say the discovery of the Head Master is nothing new, the said words occurring in Potts and many other editions of Euclid. Every schoolboy is aware of this fact. To make much fuss about such a trifle bespeaks a mind at once vain and incorrigibly conceited.

As regards the suggestions which the Head Master has offered I beg to say that they are not his own, I have every reason to believe that

they are copied from Cassel's edition of Euclid as the following quotation from that book would show.

"The applications of the 23rd proposition of this book, is unnecessary, if the 11th or 12th propositions be employed. In the construction and demonstration, either of the cases of the 28th proposition may be used instead of the 27th proposition."

I would further add that the suggestions are not in themselves very valuable. Every School boy of average intelligence can make the suggestions if required to do so.

In conclusion I beg to say that Mr. Todhunter has not really paid any compliment to Babu Digendranath. He has barely thanked the Babu in polite language for the trouble he took in writing to him as it behoves every gentleman to do when similarly addressed.

Why has not the error "pointed out by Babu Digendra" been published. Being of so vital importance it not only interests Mr. Todhunter but if known will render immense benefit to all the Professors & students of the Indian Colleges and Schools. Perhaps the error if it is an error at all which your correspondent makes so much of has been kept back lest the publication of it will lose the value or is it that other Professors & Teachers of Mathematics, if they pretend to know anything of this important branch will be up with chalk and pencil to make out what important this mistake is, now that it has been known that such a one exist.

Yours

ANTI HUMBEE,

ଅଭିଭାବକ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ।

128

କରକ ବାଜୁକ

ସାମ୍ବାଦିକସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଶ୍ରୀ ୧୫ ଶ୍ରୀ
୧୫ ଶ୍ରୀ

ଠା ୧୨ ରଖ ମାତ୍ରେ କୁଲର ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମୁ । ଗ୍ରାବନ ଦ ୪ ନ ସନ ୧୯୮୨ ସାଲ ଶନବାର

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୨୯
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ୪ ୧୫୭

ଗର ବର୍ଷ ବର୍ଷାକାଳରେ ଏ ନଗରରେ ବସନ୍ତଶ୍ରେଣୀ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଥିଲା । ଏ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଭାଦ୍ରା ହୋଇଅଛି ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟେ । ମୋଫସଲର କେତେକ ସ୍ଥଳରେ ଅବଧ ଏ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଉଣା ହୋଇ ନାହିଁ ଓ ଏକ ଲୋକ ନାଶ ହେଉଅଛନ୍ତି । ସୁଖି ନଗରରେ କି କରବ କିଏ କହୁ ପାରେ ? ଏଥର ଶେଷ ପ୍ରବଳ ହେଲେ ଇଂରାଜୀ ଟିକା ବଳପୂର୍ବକ ବ୍ୟବହାର ହେବ । ଓଲଟା ଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟ ଏହି ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଏ ନଗରରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ବୟୋଃ ବୋବାଦେନ ଗଲଣି କିନ୍ତୁ ଏ ଶ୍ରେଣୀ ମତକ ପ୍ରକାରରେ ଆରମ୍ଭ ହେବାର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ ।

ଅବଗତ ହୋଇଅଛି ଯେ ଗରବର୍ଷ କୋରକର ବଳ ଭଙ୍ଗି ଯାଇ ଯାଇଲେ ପ୍ରଭବ ଦକ୍ଷିଣା-ଶର ପ୍ରକାକୁ ସାର ଦେଇଥିଲା । ସେ ଘାତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଇ ନାହିଁ । ସୁଖି ଏଥର ବନ୍ଦିରେ ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଥୋଇ ହେଲା । ଏ ଘାତ ଶୀଘ୍ର ବନାଇ ଦେବା କାରଣ କମିଦାରମାନେ କଲେକ୍ଟର ଓ ବାଉକମାସୁ-ରକ ନିକଟରେ ଦରଖାସ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନୁମୋଦନ ଆଶାକରୁଁ ଯେ ଭକ୍ତ ସାହେବ-ମାନେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ ଚପ୍ପର ହୋଇ ପ୍ରକାକୁ ଦୁଃଖ ଉପରେ ଦୁଃଖରୁ ପର-ହାରୀ କରିବେ ।

ଦେଖିଲେ ଯେ ଶତ୍ରୁମାନେ ପ୍ରାମ ଶୁଭ ପଦ୍ମର ଆଡ଼କୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଆଜ୍ଞା ମାସକେ ଅଧା-ଶେହମାନେ ଦୌଡ଼ି ଯାଇ ପ୍ରାୟ ୮୦୦ ଲୋ-କକୁ ଘେର ଗଲେ ଅଲକ୍ଷଣ ଯୁଦ୍ଧରେ ଶତ୍ରୁ ଅନେକ ଗୁରୁତ୍ୱ ମୃତଦେହ ଶୁଭ ଛିନାଭୟ ହୋଇ ଗଲେ । ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶତ ମୃତଦେହ ଗଣା ହୋଇଅଛି । ଇଂରେଜଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କେବଳ ଗୁରୁକଣ ସର୍ତ୍ତାଧି ପ୍ରାଣ ଦିଆଲେ କପ୍ତାନ ସିମୋର ସହଜ ୨୪ ଜଣ ସର୍ତ୍ତାଧି ଉଣା ଅଧିକ ଆଦର ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସୈନ୍ୟ-ମାନେ ବା ୧୫ ଘା ଘୋଡ଼ା ଚଢ଼ି ପ୍ରାୟ ୪୦ ମାଇଲ ଚୁମ୍ବି ଚୁମ୍ବଣ କରି ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଶୁଭୁଣିକ ଅସିଲେ । ଶତ୍ରୁକୁ ଏକପ୍ରକାର ଚପ୍ପର ଶିକ୍ଷା ଦେବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ କାବୁଲ ସେନାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପ୍ରଥମରେ ବୃକ୍ଷି ଉଣା ଥିଲା କିନ୍ତୁ ଗର ଗୁରୁବାର ଭାସ ବୃକ୍ଷି ହୋଇଅଛି । ଅଥଚ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାୟ ଦବାଗୁଡ଼ା ମେଘାଜଳ ନ ହୋଇ ମଧ୍ୟରେ ଶୁଭ ଓ ଜ୍ୟୋଷ୍ଠା ପ୍ରଭାସ ହୋଇଅଛି । ଯେ ପରମାଣରେ ବୃକ୍ଷି ହେଲେ ଯେବେ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ନଦୀ ବୃକ୍ଷି ସୁଅର ଭେଦେ ବଡ଼ କଷ୍ଟର କଥା ହେବ । କାରଣ ଧୋଇ ଉପରେ ଧୋଇ ଦେଲେ ଲୋକେ କପର ସମ୍ଭାଳିବେ ? ଗର ବନ୍ଦିରେ ଯେ ସମସ୍ତ ଘାତ ମେଲ ହୋଇଅଛି ସେ ସମସ୍ତ ଯେବେ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଦ ଦେବ ଭେଦେ କେତେକ ଉଷା ମାଟ ଚର୍ଚ୍ଚିର ଆଶା କରବା ବୁଝା । ଅନୁମୋଦନ

କାବୁଲରୁ ସଂବାଦ ଅସିଅଛି ଯେ ତଳର ମାସ ପ୍ରଥମ ଦିନରେ ପାଦଶାଓସାନା ପ୍ରାମରେ ଗୋଟିଏ ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଯାଇଅଛି । ଯୁକ୍ତିବ-ଶାନର ଜଣେ ଭୃତ୍ୟାକାଠୁଁ ଦୁଷ୍ଟେନ ଖାନ କୋରମଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାଦଶାଓ କାଠୁଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରି ପ୍ରାୟ ଏକସହସ୍ର ଲୋକ ଉକ୍ତ ପ୍ରାମରେ କମା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସରକାର ଦୋଷେନ ଖାନ ଏବଂ ଅଗୁଲକ ଉଦ୍ୟମରେ ଆଉ ଲୋକ ସେଠାରେ ମିଶିବାର କଥା ଥିଲା । ମେଜର ସୁଅ ସାହେବ ଏ ସଂବାଦ ଶୁଣିବା ମାତ୍ରେ ମେଜର ପାଲସରକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଚପ୍ପ-ଦେବା କାରଣ ଅଜ୍ଞା ଦେଲେ । ମେଜର ୫୫୦ ଅଧାଶେହ ସହକ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ

କମିଦାରଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧରି ।
ଅସୁଦେଶୀୟ କମିଦାରମାନେ ମନେ କର-
ନ୍ତି ଯେ ପ୍ରକାକ ଉପରେ କର ବୃକ୍ଷି କରବା
ବିନା କମିଦାରଙ୍କ ଅଧି ବୃକ୍ଷି କରବାର ଅନ୍ୟ
କୌଣସି ଉପାୟ ନାହିଁ ଓ କୃଷିର ଉନ୍ନତି ଯେ
ନେତେଦୂର ହୋଇ ପାରେ ଭାଦ୍ରା ସେମାନେ
ସ୍ୱପ୍ନରେ ସୁଦ୍ଧା ଦେଖି ପାର ନାହାନ୍ତି । ଇଂରାଜ-
ମାନେ ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟସାସୁ ଦୁଃଖି କିନ୍ତୁ କୃଷିକଥା
ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ବୋଲି ଅନେକ ଲୋକର ବିଶ୍ୱାସ
ଅଛି ଏ ସମସ୍ତ ସୁମ ଶୁଣିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅନୁ-

ମାନେ ଜଣେ ଇଂରାଜ ଜମିଦାରଙ୍କ ରଥା ଲେଖୁ
ଅଛୁ; ଯଥା—

ବେଢ଼ାରପ୍ରଦେଶ ସାହାବାଦ ଜିଲ୍ଲାରେ
ବଂଶେଶ ଟାମସନ ସାହେବଙ୍କର କେତେଗୋଟା
ଜମିଦାରୀ ଅଛି । ସେଠାରେ କେତେକେ ଜଳ
ଦେବା କାର୍ଯ୍ୟ ସରକାରୀ ନାଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାରୁ
ଜମିଦାରମାନେ ପ୍ରଥମେ ସେ ଜଳ ନେବାକୁ
କୁଣ୍ଡିତ ହେଲେ । କିନ୍ତୁ ଇଂରାଜ ଜମିଦାର
ମାନେ ପ୍ରଥମେ ଅପଣା ଜମିଦାରୀରେ ୭-ମାଇଲ
ଶାଖାନାଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ସମସ୍ତଙ୍କର ପଥପ୍ରଦ-
ର୍ଶକ ହେଲେ । ନାଲଜଳର ଫଳ ଦେଖି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଜମିଦାରମାନେ ଏତେବେଳେ ଶାଖାନାଲ
ସକାଶେ ୧୮୭୩ ବର୍ଷରୁ ଦେଇ ଦଶଜଣାର
ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଟଙ୍କା ସରକାରରେ ଜମା କରିଅଛନ୍ତି ।
ଏଥି ଉତ୍ତରୁ ଏହି ଇଂରାଜ ଜମିଦାରମାନେ
ନାଲଜଳ ବଳରେ ଜଳ ଗୁଳଜ ଦୋଇପାରେ
କିବେତନା କରି କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଉତ୍ପାଦକ
ନାମକରେ ବସାଇଲେ । ଏହି ସମସ୍ତ ଜଳ
ହେତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଖୁର ଫସଲ ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ
ବିଶେଷ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ସନ ୧୮୭୩୭୮
ସାଲରେ ଅଖୁ ଗୁଣର ପ୍ରମାଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଥିଲ
ସନ ୧୮୭୮୯୯ ସାଲରେ ତାହା ମାଧ୍ୟମରେ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହେଲା । ଅଖୁ ଜମିର ଜଳକର
ମାଣପ୍ରତି ୫୫୦୦ ଦୋଇଥିବା ପ୍ରକାରେ ଏପରି
ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ସନ ୧୮୭୯୯୦ ସାଲରେ ସାହା-
ବାଦରୁ ମ ୧୯୯୯୯୯ ଦଶ ଶୁଭା ଉତ୍ପାଦି ଦୋଇ-
ଥିଲା ସନ ୧୮୭୯ ସାଲରେ ସେହି ଉତ୍ପାଦି-
ର ସରମାଣ ମ ୨୨୯୯୯୯୯୯ ହେଲା । ଦେଖିବୁ
ଜମିଦାରଙ୍କଦ୍ୱାରା ଏପରି ଫଳ ଜଦାତ ଲଭ
ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । ସାହା ହେତୁ ଏହି ସମସ୍ତ
ଅବର୍ଷ ଦେଖି ଯଦ୍ୟପି ଦେଖାଯୁ ଜମିଦାର-
ମାନେ ଅଧିକାଂଶକାର୍ଯ୍ୟରେ ଭୟର ଦେବେ
ତାହା ହେଲେ ଅସୁବିଧାର ଅବସ୍ଥା ଅନେକ
ଉତ୍ପତ୍ତି ଦେବ ସମେତ ନାହିଁ ।

ସୁଖ ରଥଯାତ୍ରା ।

ଗତ ବର୍ଷ ରଥଯାତ୍ରା ସମ୍ପର୍କରେ ସ୍ତ୍ରୀମୟ
ପ୍ରଧାନକର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ତ ବକ୍ତାଳକ
ମଧ୍ୟରେ ଯେତେ ଦୟାଦୟା ହୋଇଥିଲା ତ-
ହିଁତର ଅନୁମୋଦନେ ଆଶା କରୁଥିଲୁ । ସେ
ସ୍ତ୍ରୀମୟକର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ଛୁଟିରୁ ଆଉ କିଛି ଭୁବିଷ୍ଣୁ
ନ ଦେବ ତନ୍ତୁ ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଶୟ ସେ ସେ
ଆଶାଟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକବର୍ଷ ସ୍ତ୍ରୀୟ ହେଲା ନାହିଁ ।

ସେହି ଅର୍ମବୁଂ ସାହେବ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଅଛନ୍ତି
ତଥାଚ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ରଥଯାତ୍ରାର ଉତ୍ତମ
ବନୋବସ୍ତୁ ହୋଇ ନିୟାମକ ଏବଂ ଉତ୍ତମ
ହୁନ୍ଦମାନଙ୍କୁ ଅନର୍ଥକ ଦୁଃଖ ଦେଉ ଗଲା । ଜନ-
ସାଧାରଣରେ ଏହି କଥା ଉଠିଅଛି ଯେ ଦାକମ
ମାନେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥ ବଳ କଲେ । ପ୍ରକୃତ
ଦକ୍ଷିଣା ସମସ୍ତଙ୍କର ବୃଦ୍ଧିବାର ଯେ ସୁଯୋଗ
ଓ ଶମତା ନାହିଁ ତାହା ନହୁଏ ବାହୁଲ୍ୟ ।
ସୁନ ଫଳ ନେଇ ସମସ୍ତେ ବାହୁର କରନ୍ତି ଓ
ତାହା ସେ ସାଧାରଣ ଦୁଃଖଜନକ ଅଟଇ
ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦନେ ଏହି
ଦେତୁ ପୁନଶ୍ଚ କହୁଁ ଯେ ଏକ ସ୍ତ୍ରୀମୟ ହ-
ମକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ତଙ୍କପ୍ରତି ପ୍ରକାଶର
ସ୍ନେହ ଓ ଭକ୍ତି ଯେତେ ଉଶା ହୁଅଇ ତେତେ
ଅନ୍ୟ କୌଣସିରୂପେ ଘଟଇ ନାହିଁ ।

ଏହି ରଥଯାତ୍ରା ସୁଖର ସଦ୍ୟାପେକ୍ଷା ପ୍ରଧାନ
ସଦ୍ୟ ଏବଂ ଏହା ସୁଖରୁପେ ନିବାସ ଦେବା
ପଥରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ତଙ୍କର ବିଶେଷ ଉଦ୍ଦେଶ
ଅଛି । ରଥ ଇଲେ ଅନେକଥର ସାହା ମର
ପଡ଼ିବାରୁ କେତେ ବର୍ଷ ହେଲା ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ତ
ନିୟମ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ରଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା
ଉତ୍ତରୁ ବାରିକମାସୁର ସାହେବ ଦୋଇକ କରି
ସାହାଫିକଟ ଦେବେ କେବେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ରଥ
ଟଙ୍କା ଯିବାର ଆଜ୍ଞା ଦେବେ । ଅନୁମୋଦନେ
ଶୁଣିଲୁ ଯେ ରଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲ ଉତ୍ତରୁ ସୁଖର
ବାରିକମାସୁର କେବଳ ସାହେବ ତାହା ଦେଖି
କେବଳ ରଥ ଅଟକାଇବା ସକାଶେ ଲୁହା
ଜିଞ୍ଜିରରେ ଗୋଟାଏ ଲେଖାଏ ବଡ଼କାଠ ହୁ-
ଲାଇ ରଖିବାକୁ କହି ଗଲେ । ମଧ୍ୟାହ୍ନକର
ଉଦୟସାରେ କର୍ମ କଲେ ଚଳଇମାସ ତା ୧ ରାତ୍ର
ଗୁଣ୍ଡିକନ ସକାଳେ ସୁଲସ ସାହେବ ଓ ବାରି-
କମାସୁର ସାହେବ ରଥ ନିକଟରୁ ଅସି ଉଦା-
ରୁଣ କରି ତାହାଙ୍କ ପ୍ରସାଦିକ ବାଠରେ ମୋଟ
ଜିଞ୍ଜିର ଲଗାଇବାପାଇଁ ମଧ୍ୟାହ୍ନକରକୁ ବହି
ଗଲେ । ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ବାରିକମାସୁର ସାହେବ
ସେଠା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ନିକଟରୁ ରଥ ଛୁଟିବରେ
କି ଉପୋକ୍ତ କଲେ ଯେ ଉତ୍ତରୁରେ ମାଜି-
ଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶୁଣିବି ପରଫିନାଦ୍ୱାରା ଜଣାଇଲେ
ଯେ ତାହାଙ୍କ ଭବ ଆଜ୍ଞା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରଥଟଣା
ବଳ ଦେବ ଯେହେତୁ ବାରିକମାସୁରଙ୍କ ବ-
ରରେ ତାହା ନିଶ୍ଚୟ ନୁହଇ । ସକାଳବେଳା
ଉଦାରକ ସମୟରେ ବିଧିଯାତ୍ର ବାବୁ ତାହାଙ୍କୁ
ବଦ୍ୟାସାର ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ।

ଏପରି ପରଫିନାଦ୍ୱାରା ସାହା ଏବଂ ସୁଖବାସିକ
ସହତ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ସାହି କମନ କପ୍ରକର
ହେଲା ତାହା ଲେଖିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ।
ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ଏଥିର ଉପୋକ୍ତ କର୍ମ-
ରୁକ ନିକଟରୁ କଲେ ଓ ମଧ୍ୟାହ୍ନକର ମଧ୍ୟ ଭର
ହୋଇ କଟକକୁ ଦୋଡ଼ି ଆସିଲେ ତାରଯୋଗେ
କଲକତାରେ କର୍ମରୁ ସାହେବ ଏ ସଂବଦ-
ଥର ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ସୁପ୍ରଭେଦି ଉତ୍ତରସୁର ଅଥବା
ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଟହେବକୁ ସୁଖକୁ ଯାଇ
ରଥ ନିର୍ମାଣରେ କିଛି ଦୋଷ ଥିଲେ ତଦୁପଶାନ୍ତ
ତାହା ସଂଶୋଧନ କରି ସାହା ମଧ୍ୟରେ ରଥ
ଚଳାଇବାର ସୁବିଧା କରିଦେବାର ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ
ଉଦୟସାରେ ଗତ ଦୁଧବାର ପ୍ରାଣକାଳରେ
ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ସୁଖକୁ ଯାହା
କଲେ ଓ ମଧ୍ୟାହ୍ନକର ମଧ୍ୟ ତହିଁ ପୁଣ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ
ସେଠାକୁ ଗଲେ ।

ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପ୍ରମଦନ୍ତ ପଣ୍ଡା ପ୍ରଭୃତ ମାଜି-
ଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ ଅବେଦନ କରି-
ବାରୁ ସାହେବ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେସ
ଇଞ୍ଜିନୀୟର ଦେଇ ସାହେବଙ୍କୁ ରଥ ଉଦାରକ
କରିବାକୁ ପଠାଇବାରେ ସେ ରଥମାନ ଦେଖି
ସାହା କିଛି ଦୋଷ ଥିଲା ସକାଶ ଦେଲେ ଓ
ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ଅତି କିଛି ଦୋଷ
ନ ଦେଖି ରଥ ଶାଣିବାର ଆଜ୍ଞା ଦେବାରୁ
ଗତ ଦୁଧବାର ରଥଟଣା ଆରମ୍ଭ ହେଲା ।

ଅନୁମୋଦନେ ଆଶା କରୁଁ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ତ
ଏଥିର ବହୁତ ଅନୁ ସହାନ କରିବେ । କାରଣ
ବର୍ଷରୁ ବର୍ଷ ଦ୍ୱାବିମମାନଙ୍କର ଏପ୍ରକାର ଅ-
ନିୟମ ଦୁପ୍ରସେପଣଦ୍ୱାରା ହୁନ୍ଦମାନଙ୍କ ଧର୍ମପ୍ରତି
ଦାଆ ଦେବା ବଡ଼ କଷ୍ଟକର ଅଟଇ । ଯେବେ
ବାରିକମାସୁର ଓ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବମାନେ
ସଦାକ୍ତ ସର୍ବଜ୍ଞ ହୋଇ ଥାନ୍ତେ କେବେ କଦାଚ
ଏପରି ଘଟଣା ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦନ ବିବେଚ-
ନାରେ ସେମାନେ ଏ ଶୁଭୁତର କାର୍ଯ୍ୟରେ
ଅନୁକୃତ ବଦ୍ୟାଦିକ ଅବଦେନା କରିଅଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶା ନାଲର ସୁଖସୁ ।

ଓଡ଼ିଶାର ନାଲରେ ସନ ୧୮୭୮୭୯ ପ-
ର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁମୁକା ୫୯୮୩୩୮୫୯୯୯ କା ବ୍ୟୟ
ହୋଇଅଛି ଏଥିରୁ ସୁଧ ବାର୍ଷିକଟ ୧୯୯୯୯୯୯୯
ଓ ନାଲ ଅରମ୍ଭ ହେଲା ସନ ୧୮୭୯୯୯୯୯
ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋଟ ସୁଧ ୫୯୯୯୯୯୯୯୯୯୯୯୯୯
ହୋଇଅଛି ।

ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାଲକାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇବାର ବ୍ୟୟ
ଟ ୧୭୮୧୪୪୦୯ କା ହୋଇଅଛି ଇହି ମଧ୍ୟରୁ
ନାଲ ସ୍ୱଳ୍ପ ମୋଟରେ ଟ ୭୦୦୩୮୮୮ କା
ଅବାୟ ହୋଇଅଛି । ସ୍ୱଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇ
ବାରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟ ୧୦୮୧୧୧୮୮ କା ଖର୍ଚ୍ଚ
ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଉପର ଲିଖିତ ପୁଅ ଏଥିସଙ୍ଗେ
ମିଶାଇଲେ ସମସ୍ତକା ୨୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ନାଲ
କରିବାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅବଧିଷ୍ଟ ହୋଇ
ଥିବାର ଦୋଲ୍ ହିବ ।

ଓଡ଼ିଶା ନାକମାନଙ୍କର ବଜ୍ରପତା ବର୍ଷର କମା
ଖର୍ଚ୍ଚ ଚଳଇଣିତ ପ୍ରାୟ ଅଟଇ ଯଥା;—

କମା	
କଲକର	ଟ ୧୭୨୯୮୪
ନୌକା ମାସୁଲ	ଟ ୨୨୩୪୩
ବାଜେ	ଟ ୮୫୪୭
ମୋଟ	ଟ ୨୦୩୮୭୩
ଖର୍ଚ୍ଚ	
ମରମତା ଖର୍ଚ୍ଚା	ଟ ୧୪୭୧୧୩
ଗୁଜରାନ	ଟ ୭୪୧୧୭
ହଇସ୍ୱାର	ଟ ୧୭୨୩୮
ରାଜସ୍ୱ ଫେରତ ଦେବା	ଟ ୭୨୩

ମୋଟ ଟ ୨୩୦୧୧୦

ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଟ ୪୨୮୩୩ ଲକ୍ଷ
ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଛାଡ଼ା ଅବାୟ ହୋଇ ନ
ଥିବାରୁ ନିଟ ଲକ୍ଷ ନୁହଇ ।

୧୮୭୨୨୩୩ ସାଲରେ ନାଲରୁ କଲ ଦେବର
ଅରସ୍ତୁ ବୁଅଇ ସେ ବର୍ଷ ମା ୪୭୫୩ ଶ କମି-
ରେ କଲ ଦଥ ଯାଇଥିଲ ଇହି ଅରବର୍ଷ ବୃଦ୍ଧି
ଉଣା ଦେବାକୁ ମା ୧୪୫୭୧ ଶ କମିରେ କଲ
ମାତ୍ର ଥିଲ । ଇହି ଉତ୍ତରୁ କମଣ୍ଡା ଭୂମିର ପର-
ମାଣ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଗତ ଚିନବର୍ଷରେ ଇଲ-
ଲିଖିତ ପ୍ରାୟ ଥିଲ ଯଥା;—

ସନ ୧୮୭୨୨୨	ମା ୩୦୩୮୨ ଶ
୧୮୭୩୨୩	ମା ୧୮୪୯୫ ଶ
୧୮୭୪୨୪	ମା ୧୧୨୨୫୦ ଶ

ସନ ୧୮୭୮୨୪ ରେ ବୃଦ୍ଧିର ପରମାଣ
ଅଧିକ ଥିଲେଦିଏ ଏତେ କମି ସକାଶେ ନିଅ
ଯାଇଥିଲ ଏପରି ବନା କରରେ ଦାଲଲେବଲ
ନାଲରୁ ମା ୧୧୫୭୭ ଶ କମିକୁ କଲ ଦଥ
ଯାଇଥିଲ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଓ ପଟ୍ଟାମଣ୍ଡା
ନାଲର ଅଧୋଭାଗରେ ମା ୨୦୩୮୮ ଶରେ
ପାଣି ଅପେ ମାତ୍ର ଯାଇଥିଲ ସ୍ୱଳ୍ପର ମା ୧୪-
୩୧୨୫ ଶ କମିରେ କଲ ଦଥ ଯାଇ ଥିବାର

ହୋଇବାକୁ ଦେବ । ଯେଉଁ ମା ୧୧୧୨୫୦ ଶ
ଉପରେ କଲକର ବସିଅଛି ଇହିର ଅଧିକାଂଶ
ଅର୍ଥାତ୍ ମା ୧୪୧୪୨ ଶ ପାଞ୍ଚବର୍ଷିୟା କରୁଥିଲ
କମି ଅଟଇ ନାଲକଲର କାର୍ଯ୍ୟକାରତାର ଅଧିକ
ପ୍ରମାଣ ଏଥିରୁ କି ହୋଇ ପାରେ । କେବଳ
ମା ୪୭୧୨ ଶ ଉପରେ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ସ୍ୱରୂପ ଟ ୩୮୮୮
ଲେଖାଏ ଦର ବସି ଥିଲ । ଏହି ପ୍ରକାର
କମି ସମ୍ପର୍କରେ ଅଭିଧାନର ଦେବାର ଅପ୍ତ-
ମାନେ ପୁଣ୍ୟ ଲେଖି ଥିଲୁ ଏବଂ ବଜ୍ରପତାରୁ
କଣାଯାଏ ଯେ ଛାଡ଼ା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ବରୁଣ୍ୟା-
ନରେ ଅଛି ଏବଂ ନାଲରୁ ଅଧିକା କଲ ଏଣେ
ତେଣେ ବହୁ ନ ଯାଇ ନିରୁପିତ କଲ ନିକାସୀ
ବାଟରେ ବାହାର କର ଦେବାର ମଧ୍ୟ ଉପାୟ
ହେଉଅଛି ସ୍ୱଳ୍ପର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟକୁ ଏପରି ଅଭିଧାନ-
ରୁ ଆଉ ନ ଦେବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ଭାବନା ।

ଯେତେ କମିରେ ନାଲକଲ ମାତ୍ର ପାରେ
ଅବଧି ଇହିରୁ ଗତକର ମା ୫୫ ଶ ଲେଖାଏ
କରୁଲପୁତ୍ର ହୋଇଅଛି କନ୍ତୁ ସରବସା ନକଣା
ଅନ୍ତାରେ ସାନା ବନୋବସ୍ତରେ ଶତକର
ମା ୫୦ ଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବାର ତେପୁଟା ସ୍ୱପ୍ନ-
ତ୍ୟ ସାଦେବ ଆଶା କରନ୍ତି । କନ୍ତୁ କଲ ବା-
ଦାର ଯିବାର ନାଲ ସମସ୍ତ ଦିଗରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ
ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ କମିର ପ୍ରୟୋ-
ଜନ ଦେବ ନାହିଁ ।

ନୌକା ମାସୁଲର ଆୟ ଚଳଇଣିତ ପ୍ରକାର
ଅଟଇ ।

ସନ ୧୮୭୫୨୭	ଟ ୧୭୩୭୭
୧୮୭୬୨୮	ଟ ୨୨୮୮୧
୧୮୭୭୨୯	ଟ ୩୩୮୪୪
୧୮୭୮୩୦	ଟ ୫୭୦୪୨

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ନାନରେ ସକ୍ଷାପେକ୍ଷା ଅଧିକ
ଆୟ ଇହି ଇଲେ ଦାଲଲେବଲ ନାଲ ଅଟଇ
ଅନୁମାନ୍ୟ ନାଲର ଆୟ ଅତି ଉଣା ।

ଉପରଲିଖିତ ବିବରଣରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ
ଗତବର୍ଷାପେକ୍ଷା ଏ ବର୍ଷନୌକା ମାସୁଲ ଅଳ୍ପକ
ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ମତ୍ତ ଛାଡ଼ା କେବଳ ସନ
୧୮୭୮ ସାଲ ତା ୧ ଲକ୍ଷ ନବମରୁ ଠାରୁ ନୌକା
ମାସୁଲର ଦର ବୃଦ୍ଧି ଦେବା ହେଉଥିବୁ,
ନୋହିଲେ ନାଲର କାର୍ଯ୍ୟକାରତା ବୃଦ୍ଧି ହେଉଥିବୁ
ନୁହଇ ଯଥା;—

ସନ ୧୮୭୭୨୯ ସନ ୧୮୭୮୩୦	
ନୌକାସଂଖ୍ୟା	୧୭୮୪ ୧୪୦୪
ବୋର୍ଡାଲ ଯେତେଟନ	୧୦୧୫୭ ୧୨୧୫୭
କଲକର ମୂଲ୍ୟ	୫୮୧୨୫୮ ୪୦୭୧୫୦

ନାଲ ବଢ଼େ ଯିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୨-
୩୩୦୪୪୮ କା ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି ଏଥିର କାରଣ
ଏହି ଯେ ମାନୁକ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହେଉ ସନ ୧୮୭୭-
୭୮ ରେ ଅଧିକ ଗୁଡ଼ିଲ ରମାନ ହୋଇଥିଲ
ଏ ବର୍ଷ ସେପରି ହୋଇ ନାହିଁ ।

କଟକଠାରୁ ଗୁନବାଲକୁ ଯେଉଁ ଜାହାଜ
ଯାତାୟତ କରଇ ଛାଡ଼ାର ଫଳ ଅଛି ସନ୍ତୋଷ-
କନକ ଅଟଇ । ଏବର୍ଷ କେବଳ ମା ୧ ସ
ଉକ୍ତ ଜାହାଜ ଯାତାୟତ କର ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚା
କାଦେ ଟ ୭୪୭୨୮ କା ନିଟ ଲକ୍ଷ କରୁଥିଲ ।
ଖେଟ ବ୍ରାଜ୍ଞିର ଠାକରେ ବାଲି ପଡ଼ିବାରୁ
ଜାହାଜ ଗତାୟତର ବଡ଼ ବ୍ୟାଧାତ ହୋଇ-
ଥିଲ । ସମ୍ପୁତ ଗୁଜରା ନାଲକୁ ବସୁଅ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଖୋଲ ନେଇ ବ୍ରାଜ୍ଞିରେ ମିଶାଇବାର ପ୍ରସ୍ତାବ
ହୋଇଅଛି । ଏ ନାଲ ଫିଟିଲେ ବାଣିଜ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି
ଦେବାର ଆଶା ଅଛି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଗଡ଼ଜାତର ପଞ୍ଚମ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ନାମରେ
ଗୋଟିଏ ସତ୍ୟ ଅଛି ସେହି ସତ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ସତ୍ୟ ପ୍ରଦତ୍ତ-
ଏଣୁ ବାମନାନ୍ତ ଓଡ଼ିଶାର ଗୋଟିଏ ଅଂଶ ହୋଇବାକୁ
ହେବ । ସେହି ସତ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ସତ୍ୟ ଶିଳ୍ପକ ପତା
ହୋଇଅଛି । କାତ, ବୃଦ୍ଧ ଓ ପତନାମାନେ ଦଶେଶବ୍ରତେ
ବାଦନ କରୁଥିଲେ; କନ୍ତୁ ସେ ତାହା ସୁନିଲେ ନାହିଁ ।
ବାମନାନ୍ତ ସତ୍ୟ, ନାତ ବୃଦ୍ଧମାନଙ୍କୁ ବାମନାନ୍ତର ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ
କରୁଥିଲେ; ଏଥିରୁ ସମ୍ଭବତଃର ଡେଃ କମିଶନର ଏପରି
ଲଘୁଗ୍ର ଦେବାର କାରଣ ବାମନାନ୍ତର ପଦ୍ମବ୍ରତେ
ସେ ଉତ୍ତର ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ସେ, ଶିଳ୍ପକଟ ଅପେକ୍ଷା ଇତ୍ୟାରେ
ସର୍ବା (ଅନୁପା) ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅସାମାମାନେ ଦଶେ-
ଶବ୍ରତେ ନିଷେଧ କରିଥିଲେ । ଏହି ରୁ ବସୁଥିଲ ପ୍ରମାଣ
ପାଇଥିବୁ ବୋଲି ଲଘୁଗ୍ର ବ୍ୟାଧି କରୁଅଛି । ବ, ବା,

ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ପାଣ୍ଡବ ସାହେବ ମୋନସଂଗ୍ରହର ଏକଟ
କଲେକଟର ମାତ୍ରମୁକ୍ତ ନିସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣର
ବସୁ ଅଟଇ ।

ଏଥ ମଧ୍ୟରେ ଖେଟର ହୁଏ ପସର କରବତା ନବ-
ରୁ ଅମବନ ହେବାର । ଗପସାଗରକ ଏ ପ୍ରକ୍ୟ କଲରେ
ତପା ଦେବାର ଉତ୍ତର ଦେବ ।

ଏକ ସକାଦପତ୍ରରେ ଲେଖା ଅଛି ଯେ ଦୁଇ ବରୁ ଦେ-
ବକ୍ରରେ ବର୍ଷ କାଟି ପିଇଥିଲେ । କାଟିର ଅବାଦନ
ଭଲ କ ଦେବାରୁ ବ ହେବୁର ବଶିଷ୍ଠ ସନ୍ଦେହ ବର
ଖୋଦବାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ଯେ କାଟି ଗାଡ଼ରେ
ବେଦୋଷ ଅପେକ୍ଷା ରହୁଅଛି । ଯଦୁଁ ସେମାନେ ବରୁ
ହୋଇ ଶେରବାକୁ ମରଇ । ସେମାନଙ୍କର ସାମସେକ ଅବା
ସକାଳେ ନିଦିବାକେଲେ ସେମାନେ ଅଧର୍ମ ପ୍ରକାର
ଅବମ ବୋଧ କଲେ । ଏଥିରୁ ଦେବେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଭବ ଉଚି
ଅବରୁ କ ଅବଗତା କାତା ପାନ ବଲେ ସାହସେକ ମାପ
ହେବ । ପସଂଖା ଗ୍ରାବକର ବୁଦ୍ଧ ଏକ ପ୍ରକବକ ।
କତ୍ର ସାହେବମାନେ ଗ୍ରାହୁରୁ ରଖା ପାଉକା ଅଶାରେ

କାରଣ ଇଂରାଜ ସେନା ଉପସ୍ଥିତ ଥାଉଁ ଥାଉଁ
ଯେବେ ଏପରି ଦୁଃସ୍ଥ ସମାଜେ ବାଦାଈ ଅଧିକାର
ସେ କ ଦେବ ଛାଡ଼ା କିଏ କହୁଥାରେ । ଅପ-
ରାଜ୍ୟର ମାୟା ବୁଝିବା ସହଜ ନୁହଇ ।

ଶାସନଦ୍ୱାରା ବନୋଦପୁର
ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ପୁରୀରୁ ଉତ୍ତରକୁ ଯେ ଶାସ-
ନାଦ୍ୱାରା ବନୋଦପୁର ବର୍ତ୍ତା ସହର ପ୍ରଜା ଓ
ସିଦ୍ଧିପା ପ୍ରଜାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଖଜଣା ନିରୂପଣ କର
ନ ଦେବାରୁ ଯେମନ୍ତ ଅଇନ ବହୁକ କାର୍ଯ୍ୟ
ହୋଇଅଛି ତେମନ୍ତ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଅକା-
ରଣ କଷ୍ଟରେ ସକାଳକାର ଉପାୟ ହୋଇଅଛି ।
ବନୋଦପୁର ବର୍ତ୍ତା ଗୋବିନ୍ଦା ନରଞ୍ଜରେ ସହର
ପ୍ରଜା ଉପରେ ଜମା ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ କିନ୍ତୁ ସିଦ୍ଧିପା
ପ୍ରଜାମାନେ କ ଦରରେ ଖଜଣା ଦେବେ
ଛାଡ଼ା କିମ୍ପା ସ୍ଥିର କଲେ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ଏକ
ସହର ପ୍ରଜା ସିଦ୍ଧିପା ପ୍ରଜାଙ୍କ ଉପରେ ଯଥେଚ୍ଛା
ଖଜଣା ବସାଇ ଅକାରଣ ଦପତକା ଲାଭ
କରୁଅଛନ୍ତି ଓ କେତେ ସୁନ୍ଦରେ ସହର ଓ
ସିଦ୍ଧିପା ପ୍ରଜା ମଧ୍ୟରେ ମାମଲ ମୋକଦ୍ଦମା
ଲଗି ଏକ ପରସ୍ପର ଦାଦି ହେଉଅଛି । ବାକୁ
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନ ତେପୁଟୀ ଲଲେକଟରକ
ଜମା ଶାସନଦ୍ୱାରା ପ୍ରଜା ସମ୍ମୁଖରେ ସେ କେତେ
ସୁନ୍ଦରେ ସିଦ୍ଧିପା ପ୍ରଜାଙ୍କର କର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର
ହେଉଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ତାହାକ ବଦଳ ଦେବା
କନକୁ ସେ ପ୍ରଥା ରହିବ ଦେବାର ନିଶାଯାଏ
ହାରଣ ଅମ୍ଭେମାନେ ଦେଖିଲୁଁ ଯେ ଏକ
ସୁନ୍ଦରେ ସିଦ୍ଧିପା ପ୍ରଜାମାନେ ଗୁମାର ବୁଝିବାରୁ
କଲେକଟର ମାଗେବେ ଏହିପରି ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକାର
କଲେ କ ସହର ଓ ସିଦ୍ଧିପା ପ୍ରଜାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ଖଜଣା ବନୋଦପୁର ବସୁଥିଲେ ସେ ଦୁସ୍ତୁରେପଣ
କର ନ ପାଉଲୁ ମାତ୍ର ସିଦ୍ଧିପା ପ୍ରଜାମାନେ ପୁଣି
ଜମାର ପୁଣି ଦେବାରୁ ସ୍ୱୀକୃତ ଅଛନ୍ତି ଓ
ତାହା ଯଥାର୍ଥ ସୁବାରୁ ସହର ପ୍ରଜା ତାହା ଗ-
ର ନ କରବା ଅନାୟ । ଏହି ସହର ପ୍ରଜା
ଗଣେ ସରକାରୀ କର୍ମରୁ ସୁବାରୁ ତାହାର
ଉପକ୍ରମ ଦାକମଳ ଅନୁଗ୍ରହ କଲେ ଯେ ସେ
ମଧ୍ୟସ୍ଥ ହୋଇ ସହର ଓ ସିଦ୍ଧିପା ପ୍ରଜାଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ କୃତ ନିଷ୍ପତ୍ତି କର ଦେବେ । ବନୋ-
ଦପୁର ବର୍ତ୍ତା ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ନେଆଇନ ସୁବାରୁ
ସିଦ୍ଧି କଲେକଟର ଏପରି ଅଛି ଦେଲେ ନୋ-
ହୁଲେ ସେ ପୁରୀରୁ ବହୁକ କରୁଥିଲେ ଅବଶ୍ୟ

କାରି ପାଇ ଥାନ୍ତେ ଯେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପ୍ରଜା ଓ
ସହ ଓ ବାସୁ ଅଇନାନୁସାରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦେବ
ଥିଲେ ସେ ଏପ୍ରକାର ଅସଙ୍ଗତ ଅଇନ ଦେବାରୁ
କାର୍ଯ୍ୟ ହୁଅନ୍ତେ ନାହିଁ । ବନୋଦପୁର ବର୍ତ୍ତା
ସହର ପ୍ରଜାକୁ ଏକପ୍ରକାର ଜମିଦାର କର
ଦେଇଅଛନ୍ତି କେବଳ ଅନାୟାସ ସୁଳ ପର
କେବଳ ମାଲିକ ନା ବା ଉଦ୍ଧୃତକର୍ତ୍ତା ଛାଡ଼ାକୁ
ନ ଦେଇ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପ୍ରଜାଠାରୁ ଯେତେ ଅଧିକ
କର କେଲ ପାରେ ତାହା ନେବାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ
ସମକା ଦେଇଅଛି । ଏହାର କ ଠିକ ବନୋ-
ଦପୁର ହୋଇ ଯିବ ।

ଗଜଜାତ ଅମଳ ।

ଉତ୍କଳଦର୍ପଣ ଗଜଜାତର ଉଦ୍ଧୃତ ପରରେ
କିଛି ଅଭିପ୍ରାୟ ବ୍ୟବହାର ଧାରଣ କରୁଅଛନ୍ତି ।
ସେ ବୋଲନ୍ତି କ ଗଜଜାତରେ ଦେବାରୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ
ଦେବା "ଏକପ୍ରକାର ଉତ୍ତମ ଅଟେ କିନ୍ତୁ ଯେ-
ତେବେନେ ପ୍ରଭେଦ ଗଜଜାତ ରାଜାମାନଙ୍କର
ସମସ୍ତ କର୍ମରୁ ଅଧିକିତ ଅଟନ୍ତି ତେବେବେତେ
ଏକା ଦେବାରୁ ଉତ୍ତମକୁ ଓ ପୁଣିକିତ ଦେଲେ
ସୁଲ୍ୟ ଶାସନର କ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇ ଥାରେ ?" ବ-
ର୍ତ୍ତମାନ ଉଚ୍ଚା ଯେ ଏକାବେଳକେ ସମସ୍ତ ଅଧିକିତ
ଓ ଗୋଷାପଦପ୍ରିୟ କର୍ମରୁମାନେ ସଜକାର୍ଯ୍ୟକୁ
ଅପସାରଣ ଦେହନ୍ତୁ ଓ ଏକଗ୍ରହ ମଧ୍ୟରେ
ଗଜଜାତର ଅବସ୍ଥା ମୁଗ୍ଧକର ପର ହୋଇ-
ଯାଉ । ଅଦୃଶ୍ୟ ଏ ଆଶା ମହତ ଓ ପ୍ରମାଦଗ୍ରସ୍ତ
ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟର ଛାଡ଼ା ଦେବା ବଡ଼ କଠିନ
ପ୍ରାୟ ଅସମ୍ଭବ । ଅବ୍ୟ ମୁଗ୍ଧକରର କରେ-
ଶାଳକରୁ ଅଧିକିତ ଓ ଗୋଷାପଦପ୍ରିୟ ଲୋକମା-
ନେ ଅପସାରଣ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ଏକ ଗୋଷା-
ମଦରେ ଅଦୌ ବସ ନ ଦେବା ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ମଧ୍ୟ
ଅକ୍ଷ ଦେଖିବାରୁ ଅଧିଅଛନ୍ତି । ଅଧିକିତ ଅର୍ଥରେ
ଲେଖା ପଢ଼ା ନ ଜାଣିବା ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇ ନ
ପାରେ ତାରଣ ଗଜଜାତ ସଜାକର ସିଦ୍ଧିପା
ଅନ୍ତ ଉଚ୍ଚେଶ ରହିବେ କମାହୁଲ ବାକା ବାକା
କମାନ ରୁଣା ମାଏ ଅସୁ ବ୍ୟସ୍ତର ଦେହାକ ମଧ୍ୟ
ରଦର ଓ ମାମଲା ମକଦ୍ଦମାର ବହୁମାନ ଅଛି ।
କେହି ପଢ଼ି ନ ଜାଣିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କଦ୍ୱାରା କ
ଦାର୍ଯ୍ୟମାନ ତଲଇ । ଅନ୍ତ ରପୁତକୁ କାଏଲ
କରବା ଏକ ଦାସା ବିଦାସା ମଧ୍ୟରେ କରୁ
କର ଦେବାର ଯୋଗ୍ୟ ଏକ ଅମଳ ଗଜ-
ଜାତରେ ସୁବାରୁ ଅମ୍ଭେମାନେ ଦେଖିଅଛୁ ।
ସବୁ ଗଜଜାତର ସମସ୍ତ ଅମଳ ମୂର୍ଖ ଏପରି ଜାତ

କରବା ବଡ଼ ଉପ ଅଟଇ । କିନ୍ତୁ ଯେବେ
ଅଧିକିତ ଅର୍ଥରେ ନିୟମାନୁସାରେ ବହୁକ ଗୁଣ୍ୟ
ଅର୍ଥଗୋଷ୍ଠକ ଅନୁଷ୍ଠାଣୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଦୁଃସ୍ୱାଦ ତେବେ
ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ପୀତ ଏକା ଗଜଜାତ ଦୋଷୀ ନୁହେ ।
ଗଜଜାତମାନଙ୍କର ଏତେ କଷ୍ଟକାରୀରେ ହେଉଥିଲେ
ଏପରି ଏକ ଲୋକ ମୁଗ୍ଧକର କରେମାନ-
କରେ ଦୃଷ୍ଟି ହେଉଅଛନ୍ତି ସେ ପ୍ରଭେଦ ଗଜଜାତ
କଥା କିଏ ପଚାରେ । ପ୍ରଭେଦ ଏତକ ସେ
ସରକାରୀ କରେମାନଙ୍କର ବନୋଦପୁର ଅଛି
ଉତ୍ତମ ସୁବାରୁ ସେମାନେ ଅନେକ ପରମାଣରେ
ବିମନ ଥାନ୍ତି ଓ ତାହାଙ୍କ ଦମନ ସକାଶେ ମଧ୍ୟ
ନାନା ଉପାୟ ଉଦ୍ଧାବନ ହେଉଥାଏ । କିନ୍ତୁ
ସରକାରୀ ଉଚ୍ଚ କର୍ମରୁମାନଙ୍କ ପର ଗଜଜାତ
ସଜାକର ବଦ୍ୟା ବୁଝି ନାହିଁ । ସେମାନେ
କେତେ ସୁନ୍ଦର ବନୋଦପୁର କର ପାରିଲୁ ନାହିଁ
ସୁନ୍ଦର ଯେଉଁ ସଜା ଯେପରିମାନରେ ମୂର୍ଖ
ସେ ଅପଣା କର୍ମରୁମାନଙ୍କୁ ସେ ପରମାଣରେ
ପ୍ରମାଣର ହୁଅନ୍ତି । ସଜାମାନେ ବିକ୍ଷିତ ହେଲେ
କେଶସେବା ହୁଇ ଦେବ ବୋଲି ଯାହା ଦର୍ପଣ
ରହି ଅଛନ୍ତି ଏଥିରୁ ସୁଚିନ୍ତା ନାହିଁ କିନ୍ତୁ
ତାହା ଦେବା ବଦୃଶାଳ ସାପେଶ ଓ ସମସ୍ତେ
ସେ କୌଣସି ଜାତେ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇ ଧାରଣେ
ଏକା ମଧ୍ୟ ଅଥା ବରଦା ସହଜ ନୁହଇ ।
ସହର ଗଜଜାତଙ୍କ ନିକଟରେ ଜଣେ
ବୋଧାଏ ପ୍ରକାର ବିକ୍ଷିତ ଓ ବଦୃଦଶୀ ଲୋକ
ଉଚ୍ଚ କର୍ମରୁ ସୁପ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ରହିଲେ ଅଧିକିତ
ଓ ଗୋଷାପଦପ୍ରିୟ କର୍ମରୁମାନଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟ
ସମ୍ପର୍କ ହାତକର ହୋଇ ପଡ଼ବ ଓ ଅନେକ
ଅପରେ ସମାପ୍ତ ହେବ ।

ସୁଗା ଉତ୍ତମାତା ।

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶ୍ରୀଗୁଣାଣୀ କୌ-
ଣସି ନରେ ନିଷାଦ ଦେଇ କିନ୍ତୁ ଦୁଃସ୍ୱର ସହର
ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟମାନେ ଏଥିରେ
ପ୍ରଥାଧାରଣ ବା ଦେବାରୁ ଚୁଝି କରନାହାନ୍ତି ।
ତନତମାସ ତା ୧୪ ରୁଖରେ ବିନଦେବ କରୁ
ରୁଣ ମାତ୍ରପିମାଅ ପରଠାରେ ବହୁକ ସୁନ୍ଦର
ସାହେବଙ୍କ ଅକ୍ଷରେ ସେହିଠାରେ ରହିଲ ।
ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱର ଅରୁନନ ସକାଳେ ଗୁରୁଦାସ ରଥ
ବଳଗଣ୍ଡିଠାରେ ପହଞ୍ଚିବା ମାତ୍ରକେ ସୁଲିପ ଥା-
ଦେବ ଉତ୍ତମାତା ବିନ କର ପରକୁ ଗଲେ ।
ଲୋକମାନେ କଦେପାରୁ ସାର ମାଳଖୋଟକ
ରୁକ୍ଷରେ ଗୁଣାଣିକଲେ ମାତ୍ର ଥାଦେବ ତାହାକ

କଥା ଗ୍ରାହ୍ୟ କଲେ ନାହିଁ ସୁତରାଂ ସମସ୍ତେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମନୋହରରେ ଯେଉଁ ଅସିଲେ । ଉତ୍କଳର ଏହି ସମୟରେ ଶତ୍ରୁମୁଖେ ଚାନ୍ଦିକା ଅଳ୍ପ ପ୍ରକେଶ ହେଲା । ତହିଁ ମାଜୁଷ୍ଟେଟ ଏକ ପୁରୁଷ ସାହେବଙ୍କର ନିପୁ ଉତ୍କଳ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ବୁଦ୍ଧି ହେଉଥିଲେବେଁ ସାହେବମାନେ ତାହା ନ ମାନ ଯୋଗା ତହିଁ କଡ଼ଦାଣ୍ଡକୁ ଯାଇ ଯେ ଟଣାଲବାର ବନୋବସ୍ତୁ କଲେ । ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥ ମାଉସୀମାଥ ଘର-ଠାରେ ସହସ୍ରାଦ ଦେଇ ବଳଦେବ ଓ ସୁବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ରଥମାନ ଶୁଣିଶୁଣି ଡାହାଣରେ ରାଜ ଅଠ-ପଦା ବେଳେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଗଡ଼ରେ ମଣାଲ ଲଗାଇ ରଥଟଣା କେବେ ଦେଖା ଯାଇ ନ ଥିଲା । ସାହେବଙ୍କ ଡୁଲୁମ ମତେ ଗୁଣୀ ଗୋ ୫୦ ଟା ମଣାଲ କୁଳାଇ ଦେଇଥିଲେ । ଯେଉଁ ରଥ-ମାନ ଦଳରେ ଟାଣିବା ଏତେ ବସବଜନକ ମେ ସବୁ କ ସାହସରେ ହାକମମାନେ ଗଡ଼ରେ ଟଣାଇଲେ ତାହା ପାଠକମାନେ ବବେଚନା କରନ୍ତେ । ସାହା ଦେଉଁ ସେହିନ କୌଣସି ଦୁର୍ଭାଷଣୀ ହୋଇ ନ ହୁଁ । ତହିଁ ଅରବିନ ସକାଳୁ ରଥଟଣା ଅରମ୍ଭ ହୋଇ କେବଳ ୧୧ ଘା ସମୟରେ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥ ଶୁଣିଗୁମନ-ରରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଏଦିନ ଶୁଣିଗୁମନରେ ଠାକୁରମାନେ ପହଞ୍ଚି ସାରି ନ ଥିଲେ ବ ୧୨ ଶ ଦାଣ୍ଡରେ ରହନ୍ତେ । କୌଣସି ମତେ ତାହା ନିବାରଣ ହୋଇଅଛି । ଏବଂ ହାକମମାନେ ଅର୍ଥ କଷ୍ଟ କଷ୍ଟ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ରଥ ପହଞ୍ଚିବା ମାତ୍ରେକେ ସହସ୍ତି ବିଜେ ହୋଇଥାନ୍ତୁ ନିନ୍ତୁ ତାହା ନ ହୋଇ ଅପସ୍ତୁ ପ ୩ ଘା ସମୟରେ ସହସ୍ତି ବିଜେ ହେଲା ଏବଂ ତଦ୍ୱୟ ମାତ୍ରେକେ ବିଳମ୍ବରେ ଦେବାରୁ ଯତ୍ନିକର ବ-ଶେଷ ବସ୍ତୁ ହେଲା ।

ଏହିଭୂମି ଶୁଣିଗୁମାଣୀ ନିବ୍ୟାହତ ହେଲା । ଏଥର ବଲୁବ୍ୟ ଏହି କ ଏ ଯାହା ନିୟମକୁ ସାରେ ଦେବା ପକ୍ଷରେ ଯେତେ ବ୍ୟାପାର ଓ ଚଳନ୍ତ ହେଲା ତହିଁର ଦାୟିତ୍ୱ କିଏ ? ଦର୍ଶକଙ୍କ ଲୋକ ମାତ୍ରେକେ ନିଷ୍ପତ୍ତ ହୁଏ ଯେ ଏ ଦୋଷ ହାକମଙ୍କର ଅଟଇ । ପ୍ରଥମେ ମାଜୁଷ୍ଟେଟ ସା-ହେବ ଏକାର୍ଯ୍ୟର ପୁରୁରୁ ବୁଝି ଯଥା ସମୟରେ ତହିଁପ୍ରକ ମନୋଯୋଗୀ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି, ସେ ମନୋଯୋଗୀ ହୋଇଥିଲେ ଦାଉକମାପ୍ରଭୃତ ସାହିତ୍ୟିକଟ ଶେଷ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପତ ରହି ନ ଥାନ୍ତା ଏବଂ ଯଦ୍ୟପି ସେ ସ୍ୱୟଂ ଅଧି ଖାଲି ରଥ

ସିଂହଦ୍ୱାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟଣା ହେବା ସମୟରେ ଦେଖି ଥାନ୍ତେ ତେବେ ରଥଗଢା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦୋଷ ନ ଥିବାର କଲକମାପ୍ରଭୃତେ ଜାଣି ପାର ଥାନ୍ତେ ଓ ପହଞ୍ଚି ବାଉକମାପ୍ରଭୃତ ବାଧା ଦେବାର ତେଣୁ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ସଫଳ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । ଉତ୍କଳର ବାଉକମାପ୍ରଭୃତ ମତ-କୁମାରୁ ଯଥାସମୟରେ ରଥ ଦେଖିବା ଓ ତହିଁରେ ବିଚ୍ଛି ଦୋଷ ଥିଲେ ତାହା ସଂଶୋ-ଧନ କରାଇବାର ତେଣୁ ହୋଇ ଥାନ୍ତା । ଓବର-ସିଅପୁରପ୍ରତି ସଦରଅଧିକାରୀ ଥିଲେ ସେ କଦାଚ ଯାହା ସମୟରେ ବାଧା ଦେଇ ପାରନ୍ତେ ନାହିଁ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ତଦାରଖ ଯେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ସେ ବସୟରେ ଦୁମତ ନାହିଁ କାରଣ ସ୍ୱୟଂ ରଥମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦିପ୍ତରେ ଚାଲିଯିବାଦ୍ୱାରା ତହିଁର ସାଧ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏମନ୍ତ ପୁରୁରୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଜଣେ ଓବରସିପୁର ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦିପ କରବା ବାଉକମାପ୍ରଭୃତ ସାହେବଙ୍କର ଉଚ୍ଚତ ଦେଇ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳର ପୁରୁଷ ସାହେବ-କର ଅଧ୍ୟକ୍ଷା କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ କରିବାର ଉଚ୍ଚତ ନ ଥିଲା । ସାନ୍ତି ରକ୍ଷା ତାହାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଏଥିପାଇଁ ସେ ରଥଟଣା ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହନ୍ତେ ତାହା-ଙ୍କର ସୁବିଧା ସକାଶେ ସାଧାରଣଙ୍କର ଧର୍ମ ସମ୍ପ-ର୍କୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସୁକର ରଖିବାର ଉଚ୍ଚତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଅନୁମାନେ ଶୁଣି ଅନନ୍ତତ ଦେଲୁଁ ଯେ ମାନ୍ୟବର ! ଲେଖକଙ୍କର ବୁଝି ଏଥିର ତଦନ୍ତୁ ଆରମ୍ଭ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତଦ୍ୱୟା କରୁଁ ସେ ବସବଜନକୁ ଏଥର ଗୋଲିମୋନ ନିବାରଣ ପକ୍ଷରେ ବହୁତ ଉପାୟ କରନ୍ତେ ।

ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଲେଖା ହେଲା ଉତ୍କଳୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଦାହତା ଦସମାଦନ ରଥମାନ ଦକ୍ଷିଣମୁଖା ଦେବାର ତେଣିକ ଥାଉ ତାହା ଦୁ-ଧାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା ହୋଇ ନ ଥିଲା । ପୁରୁଷ-ଠାକୁରମାନେ ଅବଧ ମନରକୁ ମୋର ଅଧିକାର ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଏଥିରେ ଯେ ଅନୁମତାପ୍ରସାବ ବିନା ଲୋକଙ୍କର କେତେ କଷ୍ଟ ଦେଉଁ ଥିବ ବୋଲି ଯାଇ ନ ପାରେ । ପୁରୁଷର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଏଥିର କାରଣ ଅଟଇ ଓ କଥିତ ଦୁଅର ଯେ ମଧ୍ୟଲୋକର କମିଶ୍ୱର ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଜଣାଇବାରୁ ପୁରୁଷ ଓ ମାଜୁଷ୍ଟେଟ ଉତ୍କଳ ଡାହାଣ ଉପରେ ଗୁମାସ୍ତ ବୋଇଅଛନ୍ତି । ପୁରୁଷ କର୍ମଗୁରମାନେ ଗୁମାସ୍ତା ବେଳେ ଅଧି ପାଖଟା ଦେଲେ ଫେର ଗଲେ କଦାଚ ଏ କର୍ମ ନିବ୍ୟାହ ଦେବାର ନୁହେଁ । ଅନୁମାନେ ଆଶା

କରୁଁ କି ନୁହେଁ କମିଶ୍ୱର ଏଥିର ବହୁତ ବିନୋବସ୍ତୁ କରି ଦେବେ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସଂବାଦ ।

ବାଙ୍କୀ ମୋକଦ୍ଦମାର କାରକମାନ ସିଅ ସାହେବ ସବେଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ଯାଇ ଥିବାର କଥିତ ଦୁଅର ଏବଂ ସଦ୍ୟପି ତାହା ଦେଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନ ଯିବ ତେବେ ଦୁଇ ଏକ ପକ୍ଷରେ ଫେର ଅଧିକାର ସହଜ । ଏ ମୋକଦ୍ଦମାକୁ ସାହେବ କପର ଲକ୍ଷ୍ମଣ କରିବେ ତାହା ତାହାଙ୍କର ସମସ୍ତେ ବ୍ୟସ୍ତ ।

କୌଣସି ଅମଦର ମୁରୁ ବାଦି ଦଳ ଉମେଦଠାର ମାନେ ସେ କର୍ମ ଠାଇ ପରଗାତ୍ର ଦେଲେ ଶ୍ରୀମୁଖ ରାଜନୀତି ସାହେବ ନିଷ୍ପତ୍ତଲେ ଯେ ଶକଦାପ ଅଧିକ ନିବନ୍ଧ ପରାକ୍ରମ ପଡ଼ନ୍ତେ ବିର୍ଭବନ ଏହି ବରବର ଯୋଗେ ଦେଖା ପଡ଼ିବ । ଏଠା କଲେକ୍ଟର ସଦର କାମରଗୋ ଅବସ୍ଥା ପାଠକ ହୋଇ ଥିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କ କର୍ମଠାଇ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ପୁରାମ ସହତ ପରାକ୍ରମ କରିଥିଲେ । ଧନ୍ୟ ତାର ବୁଦ୍ଧି ।

ଏ ଶବ୍ଦର ଜଣେ ଫେର କନକଲ ଡାଏରରେ କେ ମିଥାଲେଖି ଥିବା ଉତ୍କଳ ପତ୍ରରେ କି ୨୫ କାଅର୍ଯ୍ୟ ଦେଇ କର୍ମଠାଇ ହୋଇଅଛି । ପୁରୁଷ କର୍ମରୁ ସାଧ୍ୟାଳ ।

କର୍ମର ଏକ ପତ୍ର ପ୍ରକାଶ ପଦରେ ଲେଖିଅଛି ଯେ ତାଙ୍କର ମୈତ୍ର୍ୟ ସଦା ସୁବିଧା ଲାଭ କରି ଲୋକ । ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇ ଘର ପତ୍ରାଦିକ ଏବଂ ୮୦୦୦ ଅର୍ଥାହେତୁ ଶୁଦ୍ଧ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅବଶିଷ୍ଟ ସେନା ସମ୍ପତ୍ତିମାନଙ୍କରେ ଉପସ୍ତୁ । ଫୁଲ ୧୮୭୦ ଶାଳଠାରୁ ଏଠା ସିଦ୍ଧ୍ୟର ଅବସ୍ଥା ଅନେକ ଭିନ୍ନତା ହୋଇଅଛି ଲେଖି ଯାଇଥିଲେ ସେନା ଦୁଇ ନୁହେଁ । ଅପତ୍ତ ପରାକ୍ରମ ସେନା ଦିଂସତା ଏବଂ ପଦ୍ମା ଅଧିକାଂଶ-ଦାକ ଶିଷିତ ଏବଂ ଉଚ୍ଚତାପୀ ଅଧିକେ ରୁଷିତ ବାଣ ସହ ପୁରୁଣା ବାକର ଚରକାପା ଓ ଧନୁର ଉଦ୍ୟାକ ଅଧିକାର କରଇ । ଗଜଧାଳ ଯେତେ ବଦରରେ ୧୭୦୦୦ ସେନା ଅବସ୍ଥିତ କରଇ । ଏଥମୟୁ କେବଳ ରୁ ପଲକନ ପ୍ରତ୍ ଦେଖି ବଡ଼ରେ ବୁଝିବି ଅର ସମସ୍ତଙ୍କର ଅଧି ଗୁରୁ ହାତ ଦେଖି ଏ ପ୍ରକାଶ କାକର ଲକ୍ଷ ବଦଳ ସାହାକୁ ଦୁଇ ଜଣ ମିଶି ପଦର ହରଇ । ଏହାର ମତେ ୨୫ ଟା ଚୋପ ଅଛି ।

ପାଲିମେନ୍ତର ମେଦର ଦେବା ସକାଶ ବଦର ଲେବ-ମାନେ ସେପର ବର୍ଷ କରଇ ଶୁଣିଲେ ଅବର୍ଷ ସଦନ । ଗୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ସାହେବଙ୍କର ୨୭ ଦୁରାତ ଟଣା ବ୍ୟୟ ହୋଇ ଥିବ ପୁଣି ତାହାଙ୍କର ତପସ ପ୍ରାୟ ୧୧ ପକାର ଟଣା ବ୍ୟୟ ହଇ ପଦସ୍ତ ହେଲେ ସେକ୍ଷେତ୍ର ଅବଶେଷ ଓ ତାହାର ସମ୍ପତ୍ତିମାନଙ୍କର ପ୍ରାୟ ଲକ୍ଷେ ଟଣା ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି । ଏତେ ଟଣା ବେଉଁ ବାଣେ ଯାଏ ଓ ଦେବନ ମାନ୍ୟ ସକାଶେ ବ ସେକେ ଏତେ ବ୍ୟୟ କରଇ ?

ରହୋର ଏକ ପ୍ରକାଶ ପତ୍ରରେ ଲେଖାଅଛି କି ନିର୍ଦ୍ଦେ କମିଶ୍ୱରଙ୍କୁ ସୁମାତ୍ରା ଏହି ଅବସ୍ଥାନ ସ୍ୱତ୍ରେ ପାଟ ଲଗ ଟଣା ଉତ୍ତରକର୍ଣ୍ଣ ପଠାଇ ଅପ୍ତେ । ଏହାଙ୍କର ବେଦନ ମାତ୍ର କି ୧୫୦୦ ଅଟଇ । ଏତେ ଟଣା ବଦର ପଠାଇଲେ ହୋଇ ତାହାକୁ ପ୍ରତ୍ତ ହେବାର ସେ ରହଇ କଲେ ବ ଦାହା ବେଦନ ପ୍ରତ୍ତ ସ୍ୱତ୍ତ ଅପତ୍ତ ଅପ୍ତ । ଧନ୍ୟ କର୍ମଣ-ଦସ୍ୟ ମହତ୍ତମା ! ବାଉକମାପ୍ରଭୃତ ଏହାର ବ୍ୟୁତାରେ ହୁଇ ।

ତେଜସ୍ୱୀୟ ଅବସ୍ଥା ଦେଉଁ ଯେ ତାଙ୍କଠେରର ତାଙ୍କର ଲୋଡ଼ାଏ ପାର୍ବଳ ଲେଖାଯାଇଅଛି ତହିଁରେ ନରବ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୯୩୧

୧୯୩୧ ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସ ୧୮ତାରିଖ । ମୁ. ଡାକଖାରୀ ୧୮ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ବାର୍ଷିକ ୧୨୮୭ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ବାର୍ଷିକ

ଅତିଥି ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୩୦୦
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ
ମତ୍ତ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ମାସିକ ୩୦

୧୯୩୧

ଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ବୃଦ୍ଧି ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଉତ୍ତମ ହୋଇ
ଅଛି । ସମ୍ପ୍ରତି ଓ ଶ୍ରୀମୁଖରେ ଲୋକଙ୍କର ବିଶେଷ
କଷ୍ଟ ଏବଂ ଚାହିଦାର ଉତ୍ତମ ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି
ଏହି କାଳରେ ବହୁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ମାନ
ପ୍ରଭୃତି ଜନର ଆନନ୍ଦ । ଅନେକ
ପୁଅରେ ବିଲମ୍ବନ ଶୁଣିଗଲଣ ଓ ଲୋକେ
ଗୁରୁକ୍ରମାୟ ଅନାଗକୁ ଚାହିଁ ରହି ଅଛନ୍ତି ।
ଲଜ୍ଜାଦେବତା ଏଥର ଅପାତଳ ଶ୍ରୀକଣ୍ଠ ଏବଂ
ଶ୍ରୀକଣ୍ଠକୁ ଉତ୍ତମାୟ କରି ମାସେ ଭୁଲ କରିବାର
ଅଲମ୍ବନ ଦେଉ ଅଛି ।

ଅପ୍ରେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ବୃଦ୍ଧିର ସହଜ ଅବଗତ
ଦେଲୁ ଯେ ବଙ୍ଗଳାର ଜଣେ ବୃଦ୍ଧପୁଅ
ଲୋପନେତ୍ରୀବର୍ଣ୍ଣର ସର ସିସିଲ ବିଜନ ସା-
ହେବ ତଳତମାସ ୧୯୩୧ରେ ବିଲଭରେ
ମାନବଲକ୍ଷଣ ସମାପ୍ତ କରେ । କଟକରେ ମୁରୁର
ପ୍ରଧାନ କାରିଗ ଅଛି । ଏହାକାର ବସୁଷ
କମ୍ପର୍ଷ ହୋଇଥିଲା । ସର ବିଜନ ସାହେବ
ଜଣେ ଉତ୍ତମ ଯୋଗ୍ୟଲୋକ ଥିଲେ କେବଳ
ଓଡ଼ିଶାର କୃଷିରେ ସେ ଅପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ସାଧନ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ହୋଇ ପୁରୀମ
ଲଭିଥିଲେ ।

ଗତ ବୃଦ୍ଧବର୍ଷରେ ତାକମାସୁର ଅନେକ
ପ୍ରକାର ଉତ୍ତମ ଏବଂ ତାକରରୁପା ଅନେକ
ପ୍ରକାର ନୂତନ ସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି କରିବାପାଇଁ ଗବ-

ର୍ତ୍ତମେଣ ସବ୍ୟାଧାରକର ଯେମନ୍ତ ଉତ୍ତମ
ଉପକାର କରିଅଛନ୍ତି ତେମନ୍ତ ସାଧାରଣ ଗୁଜୁ
ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବାର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଉଅଛି ।
ସମ୍ପ୍ରତି ବାକି ତାକମାସୁର ସମୟରେ ଏକ ନୂତନ
ବିଧି ଗବର୍ତ୍ତମେଣ ପ୍ରଭୃତିକର ସାଧାରଣକର
ଅଦୂର ସୁବିଧା କରି ଦେଇଅଛନ୍ତି । ତଳ
ନିୟମରେ ୪୦ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପାର୍ସଲର
ମସୁଲ ୪୦୫ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି । ଅଗାମିମାସ ୩୫-
୧୫୦ରୁ ୨୦ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାର୍ସଲର ମାସୁଲ
ଗୁରୁଅଣାନିୟମିତ ଚାହିଁ ଉପରେ ଗୁରୁଣ ବସୁ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୁରୁମରେ ୪୦୫ ଲାଗିବ । ଏହାକାର
ପାର୍ସଲର ଅର୍ଥ ଉତ୍ତମ ନ ହୋଇ ଅଧିକ ଦେବାର
ସମ୍ଭାବନା ।

ଶ୍ରୀମୁଖ ସି ଅପାଦେବ କମିଶ୍ନର କଟକରେ
ଥିଲେଲେ ତାହାଙ୍କ ବିଷୟ ଯେପରି କଠିନ
ଦେଖାଯାଇ ଥିଲା ତହିଁରେ ଅପ୍ରେମାନେ
ମନେ କରିଥିଲୁ ଯେ ବାକି ମୋକଦମାରେ
ସାହେବ ବଡ଼ କଠିନ ଅଛି ଦେବେ କିନ୍ତୁ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ବିପକ୍ଷରେ ଦେଖାଗଲା ସାହେବ କଟ-
କରୁ ଯେତେ ଅନୁରକ୍ତ ଗଲେ ତାହାଙ୍କ ବିଷୟ
କେତେ ସାଧନ ପଡ଼ିଗଲା ଓ କମ୍ପେରେ ସବୁ ଫଳ
ବଡ଼ ଦେବାର ସୁବିଧା ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ ହିରଲ
୧୯୩୧ । ସାହେବ ସ୍ଥିର କରିଅଛନ୍ତି କି ଉପ-
ସିଦ୍ଧାନ୍ତକର ବିଷୟରେ ବଡ଼ ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ
କେବଳ ସମେତ ଦେଉଅଛି ପ୍ରତ୍ୟେକ ତାହାକୁ

ବଦଳ କରିଦେବେ ଯେପରି ହେବ । ଆ-
ଦେଉ ବିଷୟ ଏକପ୍ରକାର ମନ ହୋଇ ନାହିଁ
ଯେଉଁ କର୍ମରୁପା ତହିଁ ବିଷୟରେ ମତଦେ
ଦେଲ ତାହାକୁ ବଦଳ କରିଦେବାର ହିଲ ।
ତହିଁରେ କେବଳ ଏକପ୍ରକାର ଲୋକକୁ ସେ
ମନ ତରଫର ଫଳ ଲୋପ କରିବାକୁ ଦେବ
ନାହିଁ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଲୋକ ତାହା ଲୋପ
କରିବେ ସୁବିଧା ସମସ୍ତେ ବାଣ୍ୟପାର ମନୁଷ୍ଟ
ଦେବେ ।

ସମ୍ପ୍ରତି ବିଲଭରେ ରହିଥିବା କେତେକଣ
ଏଦେଶୀୟ ଉତ୍ତମେ ମୁଦ୍ରାସକ ଥାନ
ଅଧିକାର ବିଷୟକ ଅଲମ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଯେକି
ତହିଁ କର୍ମରୁପା ଶେଖାକୁ କରିବା ସମ୍ପର୍କରେ
ଭାରତବର୍ଷର ସେକ୍ରେଟରୀ ଅବଷ୍ଟେଟିକ ନିକଟ-
ରେ ଆବେଦନପତ୍ର କରିଥିଲେ ତହିଁରେ ଲର୍ଜ
ହାଟିଂଟନ ଉତ୍ତର ଦେଲେ କି ସେମାନଙ୍କ
ଆବେଦନରେ ଅନେକ ସାଧନସ୍ଥିତି ଥିଲେଦି
ପୁରୁ ଗବର୍ତ୍ତମେଣର ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନ ତରଫର କର
ଲେଉଟାଇ ଦେବାକୁ ସେ ସମ୍ମତ ହୋଇ ନ
ପାରିଲୁ ଏବଂ ମୁଦ୍ରାସକ ବିଷୟକ ଅଲଭକୁ
ଶୀଘ୍ର ରଦ୍ଦ କରିବା ଲର୍ଜ ଉପକ୍ରମ ମତ ନୁହଇ ।
ଅନ୍ୟ ପୁରୁବିଷୟକୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ବିବେଚନା
କରିବା କାରଣ ସେକ୍ରେଟରୀ ଅଜୀବାର କର
ଅଛନ୍ତି । ଏଥିକୁ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ ସେ
ନିଜନ ମତାବର୍ଣ୍ଣ ଦାୟାକୁ ପ୍ରସଙ୍ଗ ପୁରୁରେ

ଯେପ୍ରକାର ଦୁଇମତ ପ୍ରକାଶକର ଅବସ୍ଥା ସମ୍ଭାବ୍ୟ ମାତ୍ରରେ ନିରାପେକ୍ଷ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ବୋଲି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଖାଉଥିଲେ ଏତେବେଳେ ତାହା ନାହିଁ । ପରଶାମରେ କ ଦେବ ତାହା ଦେଖାଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଏମାନଙ୍କଠାରେ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର କେତେ ଆଶା ଯୁକ୍ତି ଦେବ ବୋଲିପାଇ ନ ପାରେ ।

କଳା ପ୍ରଦେଶରେ ସନ ୧୮୭୫ ସାଲରେ ୧୨୭୫ ଜଣ ବଣଜନ୍ମଦ୍ୱାରା ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଥିଲେ । ତହିଁ ପୂର୍ବବର୍ଷର ସଂଖ୍ୟା ୧୩୭୫ ଜଣ ଥିଲା । ଅଧିକାଂଶ ମୂଢ଼ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି କଲିଗରେ ହୋଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାରେ ସନ ୧୮୭୮ ସାଲରେ ୨୫୯ ଏବଂ ସନ ୧୮୭୯ ସାଲରେ ୨୦୮ ଜଣ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲେ । ସନ ୧୮୭୯ ସାଲରେ ଏହି କାରଣରୁ ୧୨୦୫୭ ଏବଂ ସନ ୧୮୭୮ ସାଲରେ ୧୦୩୨୯ ପଶୁ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଥିଲେ । ଗୁଜୁରାଟ କୁଚିବେଦୀର ଏବଂ ସଦର ଜିଲ୍ଲାରେ ଏଥିର ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ । ଏଣେ ସନ ୧୮୭୯ ସାଲରେ ୫୫୫୩ ଏବଂ ସନ ୧୮୭୮ ସାଲରେ ୪୨୫୦ ବଣଜନ୍ମ ମରଗଲେ । ଏଥିରେ ପୁଣ୍ୟବାସର ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ । ଅର୍ଥରୁ ୧୫୨୨ ଅଟେ । ଗୁଜୁରାଟର ବରଗରେ ଅଧିକ ଜନ୍ମ ମାତୃଶର ଅଟନ୍ତି । ଏ ସବୁ ଜନ୍ମରୁ କଥା ନିମିତ୍ତ ପାରିଭୋଗିକ ଦେଶରେ ସନ ୧୮୭୯ ସାଲରେ ୫ ୨୫୧୦୯ ଜଣ ଏବଂ ତହିଁ ପୂର୍ବବର୍ଷରେ ୫ ୧୮୬୯୯ ଜା ବ୍ୟବିତ ହୋଇଥିଲା । ସନ ୧୮୭୯ ସାଲରେ ୨୧୧୦୨ ଏବଂ ସନ ୧୮୭୮ ସାଲରେ ୨୪୨୭୭ ବଣଜନ୍ମର ମର ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ଏଥିର ପାରିଭୋଗିକରେ ପ୍ରକାଶମେ ୫ ୫୫୫୯୯ ଜା ଏବଂ ୫ ୫୨୯୯୯ ଜା ଜର୍ଣ ହୋଇଥିଲା । ସଦସ୍ୟକା ହିଂସୁକଜନ୍ମ କଥା ନିମିତ୍ତ ମର ବର୍ଷ ୫୮୩୭୯୯ ଜା ଜର୍ଣ ହୋଇଥିଲା ।

—*—

ପୁଣ୍ୟର ରାଧାପତ୍ନୀ ଅବଧି ଶେଷ ହୋଇ ପୁଣ୍ୟର ପତ୍ନୀ ଠାକୁରମାନେ ମନରୁ ଗେର ଅଧିକାର ସଦାକ ଅଧି ନାହିଁ । ବହୁତାଦୃଶ୍ୟ ନିର ଏବଂ ସପ୍ତକ ଭାବରୁ ରାଧାମାନ ଦର୍ଶନମୁଖା ହୋଇ ଠାକୁରମାନେ ତହିଁ ଉପରେ ବହୁତ ମାନ ଦେଲେ ବୋଧ ହୁଏତ ଏସ୍ ମଧ୍ୟରେ ମନର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧି ହୁଏ । ଦାସମାନଙ୍କ ଅନାୟ ହସ୍ତରେ କରଣ ଏତେ ବଳମର ଦେବୁ ପଟେ ଏବଂ ବସୁରୁ ହୁଅନ୍ତେ ସେ ଯୁଦ୍ଧ

ଏବଂ ମାନେଜରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମନାମୁର ଘଟି ବାରୁ ଏପରି ହେଲେ । ଯାହା ଦେଉ ସେ ସନ ଜିପ୍ସାର କର ନେଣିକାର ହୁଏତକନ ନାହିଁ କାରିଗ ଅପେମାନେ ଅବଗତ ଦେଉଅଛୁ ଯେ ପୁଣ୍ୟର ମାନସ୍ତେଷି ଗବଶ୍ଚିମେଷକ ଅଜ୍ଞାନ ସାରେ କମିଶନର ସାଦେବକୁ ଯେଉଁ ରାୟୋଟି କର ଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ମାନେଜରଙ୍କ ଦୋଷ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ମାନେଜରଙ୍କୁ ତହିଁର ବି-ନିପୁତ ଜଳବ ଦେଉଅଛୁ । ଅପେମାନେ କମି-ଶନର ସାଦେବକୁ ଏତକ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ ଯେ ଏ ଘଟଣାର ସମସ୍ତ ଭାଗକୁ ସୁଖରୂପେ ଅନୁ-ସରାନ କରି ଯାବାର ଯେ ପରମ ଶରେ ଶୋଷ ଯାହା ମିଳି ତାହାକୁ ତହିଁର ବହୁତ ଶିକ୍ଷାଦେବେ ଏବଂ ତୁଚ୍ଛ ବହୁତ କରଣଦ୍ୱାରା ସବ ସା-ରଣକୁ ସମସ୍ତ କରିବେ । ଜଗନ୍ନିଅକ ରଥଯାତ୍ରାରେ ବ୍ୟାପାର ଘଟଣାରୁ ସମସ୍ତ ହିନ୍ଦୁଙ୍କର ଯେ ବିଶେଷ ମନୋହୁଣ୍ଡେ ଦୋଇଅଛୁ ଏକଥା ହୋଇବା ବହୁତା ।

କାବୁଲ ସୁବର ଉପସହାର

କାବୁଲରୁ ଚାଲିଯୋଗେ ସଦାକ ଅଧିପତି କ ସରଦାର ଅବଦୁର ରାମାନଖାନ କାବୁ-ଲର ଅମିରକୋଲ ଶମତା ଉତ୍ତରେଷ୍ୟକ ପସରୁ ଶୁନିତ ଦେଲେ ଏବଂ ତତ୍ପରକମରେ ଏକ ରାହୁତ ଦରବାର ଜନପସର ତା ୨୨ ଶ-ଖରେ ହୋଇଥିଲା । କେତେକାଳିତାହୁଅଟି ଦରବାରର ସହପତ ହୋଇଥିଲେ । କାବୁଲର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ସରଦାର ଏ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ଶାସକ ପ୍ରାଦିନ ସଦେବ ଏକ ଘର୍ଷ କଳ୍ପରେ ଅବ୍ୟସ୍ତାନ୍ତ ସମସ୍ତ ବରଣ ପ୍ରକାଶକର ସଭା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆସାବ ଦେଇ କହିଲେ ଯେ ଇଂରାଜ ଗବଶ୍ଚିମେଷ କଦୀର କାବୁଲ ଅଧିକାର କରିବାକୁ ଆଶା କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ତାହା କମେ ଇଂରାଜମାନେ ଏ ମୁକ୍ତରେ ପ୍ରବୁତ ଦେଇ ଶରାସ୍ତ୍ରରେ ବାହୁବନ ପ୍ରଦାନ କରେ ତନ୍ତୁ ଅଧିକାଳ ଶ୍ରାମକାସିକର ଧନ ମାନ ଓ ହିଲେକକ୍ ରାମାକରହାକୁ କଦୀର ରୁଟକର ନାଦିନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧି ନିମିତ୍ତ ସଦାକା ଚିନ୍ତିତ । ସମ୍ପ୍ରଦ ସରଦାର ଅବ-ଦୁର ରାମାନଖାନଙ୍କୁ ସଂପ୍ରକାରରେ ଯୋଗ୍ୟ ଦେଖି ଇଂରାଜ ଗବଶ୍ଚିମେଷ ତାହାକୁ କାବୁ-ଲର ଅମିର କୋଲି ଶାହାର କଲେ ଓ ୧୮୬୪ ଦରବାରରେ ସେହି ଘଟଣାରେ ଘୋରାବନ୍ଧୁ

ଧାଉଅଛି । ସରଦାର ଅଧିକା ପ୍ରକାମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ପ୍ରତିପାଳନ କଲେ ଶମତା ରାବ-ଲେଷ୍ୟକରୁ ପ୍ରଧାନ ବହୁତରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରବେ । ସରଦାରମାନେ ଅବଦୁ ମନେଯୋଗ ପୂର୍ବକ ବହୁତା ଶୁଣିଲେ ମତ୍ର ସମସ୍ତ ଦେଖା ଅସଂଭବ କହି ମତ୍ର ଜିତ ପ୍ରକାଶ କଲେ ନାହିଁ । ଏହି-ପରି ଦରବାର ଶେଷ ହେଲା । ତହିଁ ଅଭିପ୍ରା-ନ ହାକ ନାମରେ କୁତବା ପତାଲେ ଓ ପ୍ରକା-ଶ୍ୟରେ ସମସ୍ତେ ତାହାକୁ ଅମିରକୋଲ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଏଥିରୁ ସରଦାର ଅବଦୁର ରାମାନ ଅବଧି ହାବୁଲକୁ ଅଧି ନାବାନ୍ତି ସେ ଗୁରକର ଠାରେ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସମସ୍ତ ସରଦାର ଯେ ତାହା-କର ଦସରେ ଅଧି ଅଛନ୍ତି ତାହା ବୋଲିପାଇ ନ ପାରେ । ଉତ୍ତରେଷ୍ୟକର ସହତ ଘାତକର ମେଳ ହୋଇ ନାହିଁ ସେ ମଦୁରାଜରେ ଦୁ-ଦକାର ଘୋର ଦେଉଅଛୁ । ଏଣେ ଇଂରାଜମାନେ ଇଂରାଜ ଅବଦୁର ରାମାନଙ୍କୁ ସେଇଦାକ୍ଷ୍ୟ କରି ଦେଇ ଦୁହକୁ ମିଶାଇ ଦେବାର ଦେଖା କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଏ ଦେଖୁ କ ପ୍ରମୋଦରେ ସଫଳ ଦେବ ଏବଂ ଅବଦୁର ରାମାନଙ୍କର ଅଗ୍ରାଣୀରେ ସମସ୍ତ ସରଦାର ଓ ଜାକାପଲେକ ତାହାକ ଦସରେ ଆସିବେ କ ନାହିଁ ଏ କଥାମାନ ଅବଧି ନଷ୍ଟ ରୂପେ ଜଣାପାଇ ନାହିଁ । ଏହି ଦେଖା ପୂର୍ବରୁ ଅବଦୁର ରାମାନଙ୍କୁ କ ଦୁର ଅମିର ବେଲି ଶୁଭାର ବରଣା କର ତରକରସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ବୋଧ ଦେଉଅଛୁ । ଦେବନ ଇଂରାଜ-ମାନେ ଅତି ଜାଣ କରୁଲରୁ କାହାର ଆସିବେ ଦୋଲି ଏବଂ ପହଞ୍ଚି ଆମାନଙ୍କ ବଦେନ-ନାରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଅବଦୁର ରାମାନଖାନ କାବୁଲରେ ଅଧିକ ଅଧିକାର ପ୍ରାପନ ଉତ୍ତରୁ ହୋଇଥିଲେ ବିଚାରଣାର କାର୍ଯ୍ୟ ହୁଅନ୍ତା ।

ସମସ୍ତ ସଂପ୍ରଦ ସାଦେବକ ଚିନ୍ତାକ ମୁମଗ ।

ପରକାରେ ବଜାଲାନେ ଯେବେ ଇଂରାଜ-କର କୃତ ସାବନ ପ୍ରକାଶର ଅନୁଦର୍ଶନ କରୁ ଏତକ ମୁକ୍ତର ଶସ୍ତ୍ର କେଶାଏ ବା-ଶିର୍ତ୍ତ ବଜାଲାନ କହାର କଲେ କାବ ଦେଲେ କତ୍ର ପୁରେ ବସୁ ହୁଅନ୍ତା । କେଉଁ ସୁନା କ ପ୍ରମୋଦରେ ଅତୀ ରଜ୍ୟର ଉପତ କରା-ଛନ୍ତି ଓ କେଉଁଠାରେ କେଉଁ କଷ୍ଟରୁ ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ତା କତ୍ର ସହକରେ ଜଣା ପାଏ

ଆଜ୍ଞା । ଶୁଣି କୌଣସି ଗତଜାତ ଶୁକାକର ସେ ପକ୍ଷରେ ଦୁଷ୍ଟି ହୋଇ ନାହିଁ ସୁତରାଂ ଗତଜାତର ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟାଣଙ୍କର ସମ୍ମୁଖରେ ଆସିବାର ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ସୁପ୍ରସ୍ତୁତ ସାହେବ ଏକ ଭାବ୍ୟକ ଅସିଷ୍ଟଙ୍କ ନାମିକ ଗୁମସ୍ତ ବଦରଣ ଅଟଇ । ଏହି ବଦରଣ ଯେବେ ଓଡ଼ିଆ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ତ ଗେଜେଟରେ ପ୍ରକାଶ ହେଉ ଆଜ୍ଞା ତେବେ ଗତଜାତ ଶୁକାମାନେ ପରସ୍ପରର ଅବସ୍ଥା ଜାଣି ପାର ଏକ ଅନ୍ୟକୁ ଜଣିବା ସକାଶେ ନେଷ୍ଟା କରନ୍ତେ ଓ ଭଦ୍ରର ସମସ୍ତଙ୍କ ଶ ସନ କାର୍ଯ୍ୟ ଉନ୍ନତ ମାର୍ଗରେ ଅଗ୍ରସର ହୁଅନ୍ତା । ବର୍ତ୍ତମାନ ନିୟମାନୁସାରେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ସୁପ୍ରସ୍ତୁତ ସାହେବ ଯେଉଁ କୋର କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ଦେଖି ଥିବନ୍ତି ତାହା କେବଳ ସେହି କୋର ଶୁକାକୁ ଜଣାଇ ଦିଅନ୍ତି ଏକ ଶୁକାର କଥା ଅନ୍ୟ ଶୁକା ଜାଣି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ସୁତରାଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍‌ଯାହରୀକ ସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇ ପାରଇ ନାହିଁ ଯେ ହିକ ଏକଜୁ ଭଲ କରୁଅଛି ସେ ଭୟପାଇ ସୁଖୀଭ ପାଇଲ ଓ ଯେ ବିରୁ ମନ କରୁଅଛି ସେ ଭୟପାଇ ଅପସର ଲଭଇ ଏହିକ ମାତ୍ର ଏକକଣର ସାଧନ ସଂକଳ୍ପ କୌଣସି କଥାକୁ ଅନ୍ୟ ଜଣ ଅବର୍ଣ୍ଣ କରନ୍ତାର ଉଦ୍‌ଯା ନାହିଁ । ଗୁମସ୍ତ ବ ବରଣର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିଲପି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗତଜାତ ଶୁକାକୁ ପ୍ରକୃତ ହେଉଥିଲେ ସମସ୍ତେ ଉତ୍ତମ ଚର୍ଯ୍ୟର ଅଭିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ମନ କାର୍ଯ୍ୟ ଭ୍ୟାଗ କରବ ରେ ଉତ୍ତେଜିତ ହୁଅନ୍ତେ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏହା କରନ୍ତାର ଉଚ୍ଚତ ।

ଗୁମସ୍ତ ବଦରଣରେ କ କଥାମାନ ବୁଝିତ ହୁଅଇ ତହା ମଧ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟାଣଙ୍କର ଜାଣି-ଦାର ଉପାୟ ନ ଥିଲ । ମସୂରଭଞ୍ଜ ସମିକା ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସାହେବଙ୍କ ଗତ ଗୁମସ୍ତ ବଦରଣରୁ ସେ ସ୍ୱଳ୍ପର କଥାଯାଏ ପ୍ରକାଶ କରବା-ଦ୍ୱାରା ଚାହିଁ ପରତୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟାଣଙ୍କ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭେମାନେ ସେ ବିଷୟକୁ ବଡ଼ ପ୍ରୀତି ହୋଇ ଯାଠ କରୁଅଛି ଏବଂ ଚାହିଁର ସାରଂଶ ଅବଧି ଯାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବାର ଅବକାଶ ପାଇ ନ ଥିଁ ବୋଲି ଦୁଃଖିତ ଥିଲୁ ମାତ୍ର ଏତେବେଳେ ଜଣାଇବାକୁ ଲାଗିବ ବୋଲି ଦେଖୁ ଅର୍ଥ ଯେ ଚାହିଁରେ ଜାଣିବା ଯୋଗ୍ୟ ସାର କଥା କରୁ ନାହିଁ । ସୁପ୍ରସ୍ତୁତ ସାହେବଙ୍କ ଚଦାଉଣ କେବଳ ମୁଗ୍ଧବଦର କୌଣସି ସବୁଦିନିକ ପଦାର୍ଥ ଥିବ ବୋଧଅଛି ।

ଅର୍ଥାତ୍ ଅମୂଳ୍ୟ ପ୍ରକାରର ମୋକଦମା ସଂଖ୍ୟା ଏତେ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଏତେ ବାଲ୍ୟ ଥିବ ରେକମ୍ପୁସ ବହୁମାନ ଯେ ସେପରି ରଖା ଯାଏ-ଅଛି ଜେଲଖାନାରେ ଏତେ କରଣୀ ସୁଲଭେ ଏତେ ପିଲା ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଏତେ ରୋଗୀ ଲଭାଦି । ଏ ସମସ୍ତ ନିଜାନ୍ତ ନ ଜାଣିବାର ବିଷୟ ଏହା ଅମ୍ଭେମାନେ କହୁ ନାହିଁ ବାସ୍ତବରେ ଭାଲିକା ଓ ହେସାବ ବିନା ସାଧନ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳି ପାରଇ ନାହିଁ ସକଳ ବିଷୟର ହେସାବ ରଖିବା ଅବଶ୍ୟକ ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟର ଦୋଷ ଶୁଣ ଦୁହିକା ତଦପେକ୍ଷା ଗୁରୁତର ବିଷୟ ଅଟଇ ଓ ତାହାକୁ ନ ଗଲେ ଭାଲିକାରୁ କି ଜଣା ପଡ଼ିବ? ଶୁକା କି ପ୍ରକାର ମାମଲ ମୋକଦମା ନିଷ୍ପତ୍ତି କରନ୍ତି ପ୍ରକାମାନଙ୍କୁ କିପରିମାଣରେ ସୁଖସ୍ୱାର୍ଥୀଭା ଦେଇଅଛନ୍ତି ସ୍ୱଳ୍ପର ଅଧିକ ସ୍ୱଳ୍ପର ଉନ୍ନତ ନିମନ୍ତ କେତେ ବ୍ୟୟ କରନ୍ତି କି କୁସାଧି ଉଠାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଓ କି ସୁସାଧି ପ୍ରଭୁର କରୁଅଛନ୍ତି ଏ ପ୍ରକାର କୌଣସି କଥା ଉକ୍ତ ପ୍ରମାଣରୁ ଜଣା ପଡ଼ୁ ନାହିଁ । ସେ ସମସ୍ତ ଯେବେ ସୁପ୍ରସ୍ତୁତ ସାହେବ ନ ଦେଖିଲେ ହିକେ ଚାହାକି ଗୁମସ୍ତାସି ଆଶାନୁରୂପ ସୁଖ ପଳନୀର ସମ୍ବନ୍ଧନା ନାହିଁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦଲେହରେ ଗାହେବ କହ ବାବଦସଂଗତ୍ୟ ଚିତ ଶରଦାର କଳକା ଆଇ ପାଇଲେ ଗାହିଁ ଅଜକାରି ପିନାକ କଥା ଅଛି ।
 ଏଠା କଲେହରେ ପିରସ୍ତାପାଦ କର୍ମରେ ବାବୁ କର ହେବୁନ ସର ସରତପୋଷା କର୍ମରେ ବାବୁ ସେହିମୋ-ଦନ ମୁଗ୍ଧବଦର ନିୟୋଗ ସର୍ବସମେତ ମନୋହର କରବାକୁ ସେମାନେ ଅତି ଅପମାତ୍ର ନୁହନ କର୍ମର ପର ଦେବେ । ଦେଇକରଣ କର୍ମର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟା ମାତ୍ର ତା ୧୦ ରଖିଲେ ହେବ ଓ ସେପରିକି ଚରବୋଦନ ବାବୁ ଇ-ରେଜ ଓଡ଼ିଆ ହୁଇ ସିରସ୍ତାର କର୍ମ ତରାଇବେ ।
 ଏଠା ଶରଦ ଓବରସିପୁର ଯେଉଁମୋଡ଼ନ ବାବୁ କରତ ସାଧନ ଲେଖପାଦ ନାମକର ପଞ୍ଚକମାନଙ୍କଠାରୁ ଉଦ୍‌ଯା ରମ୍ଭନ କେବା ଦୋଷରେ ପପୋଷି କରବାକୁ ତାହା ଉପରେ ୫୨୦ ନା ଉର୍ଦ୍ଧସ୍ତ ହୋଇପାରିବ ।
 ଉକ୍ତ ଓବରସିପୁର ଯୋବଦ ଲେଖପାଦକ କେତେକ ଦୋଷ ମୁଗ୍ଧବଦର କର୍ମଣୀକୁ କରଇବୁ ଲେଖପାଦ କି ପକାପେ ୫୫୦ ନା ଅର୍ଦ୍ଧସ୍ତ କ ଦେବ ହେଉ ବାଉଣ ଦର୍ଶନପାଠୀର କର୍ମଣୀ ବାବୁ ଚଳି ନିରସତ୍ର । ସମସ୍ତ ରେ ପାଠ ଲେଖପାଦମାନଙ୍କ ଉପରେ ବହୁପରି ଅଧିକ ହେଉଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର ଉପକାରଣ ଓ ଉପଦାନ ସହଜସହ ଉପକାର ଥାଏ ।
 ଦବାକର ବାବୁ କୋରରେ ରହିବ ବହୁବାର ବାସନ୍ତ

ଦଲକ ହୋଇ ନିକଟରେ ହେଉବ ହୋଇପାରିବ ।
 ଦକ୍ଷା ପଦପଦା ସକାଶେ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ସୁପ୍ରସ୍ତୁତ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବମତେ କରେ ମାଜେକର ନିୟମ ହେବା ବସ୍ତୁର ମତ୍ତୁସ୍ତ ସର୍ବସମେତର ଅସିଅଛି । ସକା ଏଠାକୁ ଅସି ମାଜେ-କର ନିୟମ କର ସେନ ଏବେ ବାଣୀ ଦେବୋଷା ଗତଜା-ତରେ ଜଣେ ସେଲ୍ୟ ଦେବାକୁ ନା ମାଜେକର ନିୟମ ହେଲେ ଏକ ପ୍ରକାର ସଜଲ ହୋଇ ପିବ ।
 ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶାନ୍ତର୍ଗତ ଦମୋଡ଼ କୋର ସୁଲ୍ପ ସୁପ୍ରସ୍ତୁତ ଜେନସ ସାହେବ କାନଡ଼କୁ ଅଧିକର କରବାରେ ବାସ୍ତୁ ପ୍ରକାବନ୍ତ ଥିଲେ । ସନକରେ ଗୋଷାପ ଗୋଷର ସାପତ୍ର ରାହାଣ ଦାତରେ ଥଇ ଅପମା ବନ୍ତୁମାନଙ୍କୁ ତାହାର ଦଣ ଦାତ୍ର ଦେଖାଇ ଥିଲେ । ଦୈନାନ୍ତ ସାପତ୍ର ସକଳରେ ଅପମା ମୁଗ୍ଧ ଅଗକୁ ବାହାର କର ସାହେବଙ୍କ ନାମ ହସ୍ତର ଦିତାୟ ଅଗରରେ ଏକ ଶ୍ରେଣି ମାଇଇ । ସାହେବଙ୍କ ଗ୍ରାଣରଣୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସେତେ ଉପାୟ ହେବ କି ପର ହେବ ନାହିଁ ତର ଦଣା ମଧ୍ୟରେ ତାହାକର ପ୍ରାଣ ବାହାର ଶୁଦ୍ଧ । ଏ ସାହେବ ଜଣେ ଉତ୍ତମ କର୍ମସୁଦ ଥିଲେ ଏକ ବହୁତ ସକାଶେ ଅନେକ ସେବ ହୁଅନ୍ତି ଅଛନ୍ତି ।
 କରକତାରେ ନେଇନ ମାନରେ କଣେ ବାହାଜର ଉଦ୍‌ଯା ଯୋଗ୍ୟ ହେବ କାମରେ କାମେ ପଦବଦାବୁ ଅତି ନିଷ୍ଠୁରତେ ମାତ ପକାଇଗାତେ ହାଇକୋଷିକ ବସ୍ତୁରେ ତାହାର ପାଣି ଦଣ ହୋଇ ଅଛି । ତାହାକୁ ପାଣିକୁ ମୁକ୍ତି ଦେବ ସକାଶେ ଅନେକ ନିୟମ ହୋଇଥିବ ବନ୍ତୁ ବଣ ପର ହେବ ଗାହିଁ ଏହାକୁ କିମି ଦାମା ଦାଉରେ ଏକ ଜଣ ଇ-ଦକ କରକତାରେ ଜାଣି ପାଇ ଥିବ ।
 ଏ ଅଗରର ଅଗ୍ରକର ମୁଗ୍ଧକ ସାଧରେ ଓବରପା ଦେଖା ଯାଏ ଅଛି । ହୁଇ ଜଣ ସାପା ଓ ଜଣେ ଦେଠା ନିକାସୀ ମନପତ ହବାବ ପୁଲିକୁ ମୁକ୍ତି ଦେବୁ ମେବର ସୁଦକୁ ଉଦ୍‌ଯା ବାହେବ ମଧ୍ୟ ଉପରପାରେ ହୁଇ କରକ ଓବରପା ହେବାକୁ ସେମାନେ ଉପରପାରେ ବସୁରେ । ବର୍ଷ କାବଳେ ଓବରପା ଉଦ୍‌ଯାକ ବାବୁ ହୁରେ ବସୁ । ତାହା
 ମସୂରଭଞ୍ଜର ସର୍ବତରାସିପୁର ଓ ଦୈହିତା ଅଭି-ପୋଷ୍ଟର ହେବ କଳେକାବଳ ନାଲେସର ସହରକୁ ୩୦ କଣ ପ୍ରକାକୁ ଇ-ଲେଖପାଦମାନଙ୍କ ଅଭାବରେ ବିରପଦାର କର ନେଇ ପାଦ ସକାକୁ ଏକ ସେହର ଗୋପକର ସା-ଦାଦା ଦୋର୍ ଅଧି ଏଠା ପଦର ଆକାର ଇ-ଗୁର୍ ସନ୍-ଇଃ ଦେହରେ ହୁଗାପ୍ରକାର ମାତ୍ରାପାତ୍ର ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ଦେବ କଳେହକରକର ବେତନ ୨୫ ଟଙ୍କାକୁ ୧୦ ଟଙ୍କା ଓ ଅବହୁବ ଦେଇ କଳେହକର ୨୦ ଟଙ୍କାକୁ ୧୦ ଟଙ୍କା ବେତନ ଦ୍ୱାୟ ହୋଇ ଅଛି ଏକ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋକଦମା ଦାଏର ଅଛି । ଅସେମାନେ ଅନ୍ତର୍ଭୁଁ ଯେ ନମ୍ଭର ଅଦା-ପକେ ଅସମାନକରର ଉପର କରୁର ହେବ ।
 ୧ । ସୁଲେଖପାଦରୁ ଅଗରର ହେବୁ ଦାଣ୍ଡି-ନିରସ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ସେ ଜଣେ ସାହେବଦାହାଣ ଉପମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟରେ "ପ୍ରକାରେଣ ଅନୁଷ୍ଠ" ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଯେ ଜଣେ ବସନ ଦେବ । ସେ ସେତନ ପ୍ରକାବାକରେ ଅପମା ସନ୍-ସକୁ ମାତ୍ର ଉପରପା ଓବରପାରେ ମାତ୍ର ଥିଲେ । ସକା ସମସ୍ତରେ ସହସ ଓବରପାରେ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବୁକର ମିଶି ତାହାକୁ କରୁଣ ଲେଖ ଦେଇ ପଡ଼ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।
 ୨ । ଦୈନାନ୍ତ ସାପତ୍ର ସୁପ୍ରସ୍ତୁତ ଗାହେବ ସାହେବଙ୍କର ମିତ୍ର ବଦର୍ଯ୍ୟ ଯେ କଳେହ ପଦାଣେ ବଇଅଛନ୍ତି ତହିଁ ପାଦ ଶ୍ରେଣି ସର୍ବସମେତ ପାହାଣ ୫୫୦ ନା ଲେଖାଏ ଦେବ ସନ ଦେବ କରତେ ଅନୁଷ୍ଠେ ବର୍ତ୍ତୁ ଯେ ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭୂ ୧୫ ବ }
୧୯୨୭ ଖ୍ୟା }

ପା ୨ ରାଜ୍ୟ ମାତ୍ରେ ଅକ୍ଷୟ ସନ ୧୯୨୭ ମସିହା । ମୁ । ପ୍ରାକ୍ତମ ୨ ୫ କ ସନ ୧୨୮୭ ସାଲ ସନକାର

{ ଅତିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୫୯
{ ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷିକ ୨୯
{ ମଫସଲପାଇ ଭାକମାସଲ ୫ ୧୫୮

ଏ ସପ୍ତାହରେ ପ୍ରଚୁର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ଗତ ସପ୍ତାହରେ ବଲ୍ଲୀଖାଲମାନ ଶୁଣି ଯିବାର କଥା ଲେଖିଥିଲୁ ଏଥର ସେ ସମସ୍ତ ଜଳପୁଣ୍ଡି ହୋଇଅଛି । ଏ ବୃଦ୍ଧି କୃଷିକର୍ମ ପକ୍ଷରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରୂପ ଉପକାର କରିଅଛି କେବଳ ନଦୀକୂଳର ବସୁ ଅଳ୍ପ ମେକେ କାନ୍ଧା ଯାଇଛନ୍ତି ନା ହୁଅଇ ଭେଦେ ସମସ୍ତ ମଙ୍ଗଳ ।

ଅଗ୍ରେମାନେ ଅନଳ ସହର ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ କଲକତା ଓ ଦାଲେଖର ମଧ୍ୟରେ ନିୟମିତରୂପେ ପ୍ରତି ସପ୍ତାହ ବାଣିଜ୍ୟଜାହାଜ ଯାଉଥିବ କରୁଅଛି ଓ ଇହିଁରେ ବାଲେଶ୍ଵରବାସିକର ବଡ଼ ସୁବିଧା ହୋଇଅଛି । ଯା ୧୭ ଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ଜାହାଜ ଯିବା ଆସିବା କରୁଅଛି । ଜାହାଜ ପ୍ରସାଦରେ ବାଲେଶ୍ଵରବାସିମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାଲଦହର ଆମ୍ଭ ଖାଇ ଚୁପି ଲହ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ଦକ୍ଷିଣପ୍ରସ୍ତ ଚରପ୍ରାୟୀ ହେଲେ ବଡ଼ ସୁଖର ସମ୍ଭବ ହେବ ।

ଗତ ମାସ ଡା ୨୭ ରାସରେ ଏଠା ମୁନି-ସିପଲ କମିଶନରୀକର ଅଧିକେଶନ ହୋଇଥିଲା ଏଠା ଶାଖା ଚକ୍ରସାଲପୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଉଦ୍ଦା-ବଧାରଣରେ ଥିଲ ମୁନିସିପାଲଟି ବଜ୍ର ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇହିଁର ଭାରତୀୟ କରଗାଲୁ ଅସମ୍ଭବ ଦେବାରୁ ମୁନିସି-ପାଲଟି ଇହିଁର ସମୁଦାୟ ବ୍ୟୟ ନିବାରଣ ପୂର୍ବକ

ଆପଣା ଅଧୀନରେ ରଖିବାର ସ୍ଥିର କଲେ । ଏଥିର ବ୍ୟୟ ବାର୍ଷିକ ୫ ୧୫୭ କ୍ରା ପଡ଼ିବ । କଦମରସୁଲ ଭଲର କବରସ୍ଥାନ ସ୍ତ୍ରୀୟା ହୋଇ ରହିଲା, ଇହିଁର ବାହାର କବରସ୍ଥାନ ଓ ନଗର ମଧ୍ୟସ୍ଥ ପଠାଶାଳାମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟ କବର-ସ୍ଥାନମାନ ଓ ହୋନାନକୀଅଲିକ କବରସ୍ଥାନ ଆଇନ ମତେ ରହିବ ହେଲା ।

ମୁନିସିପାଲ ଦାଟ ଓ ଶୁନମଗୌଜ ମଞ୍ଜ ଉଭୟ ସ୍ଥଳରେ ଗୃହ୍ୟ କାରବାର ଦେବାର ସ୍ଥିର ହେଲା ।

କଳେଟ ଦେସାବର ଗ୍ରମ ବସୟରେ ସରଜନ ସ୍ତ୍ରୀକା ଏକ ଦାର୍ତ୍ତ କ୍ଷେପିୟୁଟି ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଏବ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରଲ ଇହାକୁ ଆପଣା ମନୁବ୍ୟ ସହର ବଲଭର ସେକ୍ଟସ୍ତାକ ନିକଟକୁ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ସରଜନ ଆପଣା ଦୋଷ ଲୁଚାଇବାର ଅନେକ ଚେଷ୍ଟାକର ଦେସାବ ରଖିବାର ପ୍ରଶାଳୀକୁ ଦୋଷଯୁକ୍ତ କରି ଅଛନ୍ତି ଏବ ଇହିଁରେ ମଧ୍ୟ ଆପଣା ଅଧୀନସ୍ଥ କର୍ମଗୁରୁଙ୍କୁ ବଢ଼ାଇବାର ଚେଷ୍ଟା କରି ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ରାହାକ ଉତ୍ତରରେ ସବ୍ୟାଧାରଣକ ଚୁପ୍ତି ହୋଇ ନାହିଁ ଓ ରାହାକ ଦୋଷଯତା ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ସନ୍ଦେହ ହୋଇଅଛି । ବଲଭର ମହା ଚନ୍ଦ୍ରାଶାଳ ଲେ-କମାନେ ଏକ୍ସିପିୟୁଟି ପକ୍ଷି ବ ଉତ୍ତର ଦେବେ ଶୁଣିବାରେ ଆସିବ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଜନରବ ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ରଜେପୁର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସରଜ-

ନକୁ ସେଠା ଧନ ବିଭାଗର ମନ୍ତ୍ରୀ କରି ଦେଖି ଯିବାର ମନସ୍ଥ କରି ଅଛନ୍ତି । ବୋଧ ହୁଅଇ ଉକ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରଜାକଠାରୁ ଇନ୍ଦ୍ରମ ଟାକ୍ସ ନେବାପାଇ ଦୃଢ଼ସକଳ କରିଅଛନ୍ତି ।

ବଜ୍ରପ୍ରଦେଶର ମାନବର ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସନ ୧୯୨୭ ସାଲର ଦସଅଇନର ଥା ୨୫୧ ରୁନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶା ଗଜଜାତର ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଯୁଦ୍ଧ ଅଦାଲତମାନଙ୍କରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେବାରୁ ନିଷ୍ଠୁଳ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ମୟୂରଭଞ୍ଜପରିକାରେ ଲେଖା ଅଛି କ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ମହାଗଜାକୁ ମେହନାସୁରର ଦେବାନ ଅଦାଲତରେ ଖଳତର ସ୍ତ୍ରୀ ସାକ୍ଷ୍ୟ ମାନଥିବାରୁ ମହାଗଜା ଗଜଜାତର ସପ୍ତପୁଣ୍ଡକୁ ଜଣାଇବାରେ ସମସ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀକର ଗୋଟିଏ ମର୍ଯ୍ୟଦା ରକ୍ଷା ପାଇଲ । ବାସ୍ତବରେ ଏହେ ଦନ ଏ ଅଜ୍ଞା ହୋଇ ନ ଥିବା ଅସ୍ପର୍ଶ୍ୟର ବିଷୟ ଅଟଇ । ଭଲ ଗଜଜାତର ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଏ ମର୍ଯ୍ୟଦା ଦୟା ଯାଇଥିଲେ ଭଲ ହୋଇ ଥାନ୍ତା । ଯଦା ଦେଉ ଗଜଜାତ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେବାନମିତ୍ତ ଅଦାଲତକୁ ଆସିବାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଲେ ମାତ୍ର ଏ ନଗରକୁ ଅଧିକେ ଉନ୍ନତୀକାରେ ଶିରପଦାର ହୋଇ ପାରିନ୍ତି ଇହିଁର ବଜ୍ର ଉପାୟ ଦେବ କ ?

ଅପରାଧୀ ଯୁକ୍ତରେ ଯେ ସମସ୍ତ ବିପାତ୍ର ଏକ
 ଯତ୍ନକ୍ରମ ସମ୍ମତେ ଥିବା ଲୋକ ଅଧମ ହୋଇ
 ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଏକ ଯୁକ୍ତରେ ମଜ୍ଜିତ
 ଥିବା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ପରବାରଙ୍କର ସାଧାରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୋଭା ପାଏ ପ୍ରାୟ ଯୋଗ୍ୟ ଏହାର ନାମ
 ଯେହୁ ଅଛନ୍ତି ମଧ୍ୟ । ଏଥିରେ ପ୍ରାୟ ଉଚ୍ଚମାନରୁ
 ଉଚ୍ଚ ଟିକା ନମା ହୋଇଅଛି ଏ ସବୁ ପଞ୍ଚମ
 ପ୍ରଦେଶର ନିମ୍ନ ମହାସାମାଜ୍ୟ ଦାନ କର
 ଅଛନ୍ତି ଏପରି କେବଳର ଜିଦାରିମାନେ
 ୫୨୧୦୦୦ ଟଙ୍କା ଏକ ପରଦାନାଦର ଲୋକ-
 ମାନେ ୫୮୮୮୮ ଟଙ୍କା ଅପରା ମଧ୍ୟରେ ଦେବା
 କରି ଅଛନ୍ତି ଏ ଟିକାର ମଧ୍ୟବହୁଳ ବିଷୟ
 ନିମ୍ନ ଗୋଷ୍ଠୀ ଏହି ମହାମାନଙ୍କ ଗବର୍ଣ୍ଣର
 ଲୋକର ନିକଟରେ ଯେପ୍ରାୟ ହୋଇଅଛି ।
 ଏହି ବିଷୟ ଶାନ୍ତୀ ନିକଟରୁ ଦାନର ଉଚ୍ଚ-
 ମୁଦ୍ରା ପଦ୍ଧତିରୁ ନିକଟରୁ ଦାନକୁ ଦେବେ ।
 କଲକା ହୋଇ ଏକ ନିକଟର ସେମାନ
 ପରଦାନାଦର ନିକଟରୁ ସାଧାରଣ ପାରଦାର
 ଦେବା ପଦ୍ଧତି । ଏହିମାନଙ୍କ ଅବେଶ କର
 ପଦ୍ଧତି ଏ ଉଚ୍ଚମାନଙ୍କ ସମସ୍ତ କଲକାମାନଙ୍କରେ
 ଏ ସମସ୍ତର ଧାନ ନୁହେଁ ଦେବା ପେଟୁ ଅଞ୍ଚଳ
 ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରେରଣ ଦେବ ।

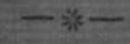
ଏହି କଲକାମାନଙ୍କରେ ଖଜଣା ଅନଳର
 ପାତ୍ର ନିଧି ଏକ ଉଚ୍ଚନିମ୍ନ ବିଷୟବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
 ଦିବ୍ୟେଷ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଅଛି । ପାତ୍ରଲିଖିତ
 ସାମାଜ୍ୟ ନୁହଇ ଏହାରୁ ପଞ୍ଚି ଏଥିର ସାମ୍ବନ୍ଧ
 ପ୍ରକାଶ କରିବା ଏକ ଉପାରେ ଦେବା ନି ଯାରେ
 ଶକ୍ତି ଉଚ୍ଚମାନଙ୍କ କରୁ କଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧି-
 ମାନଙ୍କ କଲକାରୁ ପଞ୍ଚି ନାହିଁ ଦାନର ଅଧିକାର
 ଏ ଅନଳ ଉପାରେ ପ୍ରଚଳିତ ଦେବାର
 ଦେବା ନାହିଁ ମାତ୍ର ଅନଳର କୋଶସି ଅଧିକ
 ଲୋକନିଧି ଗବର୍ଣ୍ଣର ଉଚ୍ଚା କଲେ ପ୍ରଚଳିତ କର
 ଶାନ୍ତରେ । ବୋଧ ହୁଏ ପ୍ରକାଶ ଯୋଗ୍ୟ
 ସୁସାଧାର ଏକ ଶକ୍ତିର ଉଚ୍ଚମାନଙ୍କ
 ସାଧା ନୁହଇ ଓ ଉଚ୍ଚମାନଙ୍କର ଏ ଅନଳରେ
 ନିକଟର ଦେବା ଅଧିକ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଲୋକ
 ନର ଉଚ୍ଚ ନିମ୍ନ ହୋଇ ଅଛି । କିମ୍ପାନମାନେ
 ଅନଳର ପଦ୍ଧତିରେ ଏପାତ୍ରଲିଖିତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର
 ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ପ୍ରାୟ ମା ୧୫ ବ ଉଚ୍ଚିଅଛି
 ଏକ ଉଚ୍ଚମାନଙ୍କ ସେମାନଙ୍କର ୪୦ ବୈଠକ
 ଦେଇ ଅଛି । ମାତ୍ର ଏହି ଉଚ୍ଚମାନଙ୍କ ଏକ ନୁହଇ
 ବିଷୟମାନ ଉଚ୍ଚରେ ଅଧିକେଷିତ ହୋଇ ଅଛି

ଯେ ଏହେ ଉଚ୍ଚର ଉଚ୍ଚକୁ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତ ବିଷୟ-
 ରକ୍ଷର ସକଳ ବିଷୟରେ ଏକ ମତ ହୋଇ
 ନାହିଁ । ଏ ପାତ୍ରଲିଖିତ ପଦ୍ଧତିରେ ବୋର୍ଡ ରେକ-
 ନୁଜ ମତାମତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧ ପ୍ରାର୍ଥନା କର ଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ଅପା କରନ୍ତି ଯେ ବୋର୍ଡ ଅପରା ଅଧିକପ୍ର
 ବହୁଦର୍ଶୀ ଓ ବିଚାରଣ ରେକନ କର୍ମରକ୍ଷ ସହ
 ବିଶ୍ୱର କର ଆମାମୀ ନିକଟର ମଧ୍ୟରେ ଏଥିର
 ରିପୋର୍ଟ ଯୋଗ୍ୟ ଦେବା ଦେଲେ କଲକା
 ବିଷୟପ୍ରାଧିକ ସହର ଆମାମୀ ଅଧିକେଷିତରେ
 ଏ ଅନଳ ଲୋକ ହୋଇ ଯାଉବ । କିନ୍ତୁ ଏତେ
 ବୁଝନ୍ଦ ବିଷୟର ଯେ ଏତେ ଶାନ୍ତ ବିଷୟର
 ଦେବ ଏମନ୍ତ ବିବେଚନା ଦେଇ ନାହିଁ ଓ ମଧ୍ୟ
 ଏ ବିଷୟରେ ଏତେ ଚର୍ଚ୍ଚା ଦେବା ଉଚ୍ଚ
 ନୁହଇ ।

ବାକାର ମେଳବନ୍ଦୀ ।

ବାକୀ ମୋକଦ୍ଦମା ସମ୍ପର୍କରେ ଗତ ସପ୍ତା-
 ଦରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଜଣାଇବ ଉପରେ ଦେବ
 କର ଯାହା ଲେଖିଅଛୁ ବୋଧ ହୁଏ ଯାହା
 ଠିକ ନ ଥିଲ ଅଥବା ଶୁଣୁ ନିଅ ସାବେବକ
 ପ୍ରସ୍ତାବରେ ନିକଟ କମିଶନର ଶୁଣୁ ମେକଦାଠ
 ସାବେବ ବିଷୟ ନୋହି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମ ଶୁଣାର
 ପୂର୍ବ ମେକଦମାନ ପ୍ରାର୍ଥା ବିଷୟରେ
 ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲେ ବାସ୍ତବରେ ଏହାକମର କରୁ
 ଉପରେ ଦୋଷାବେଶ ଦେବା ବଜା କିଠିନ
 କଥା ଅଛଇ ପଦ୍ଧତିର ଯଥାର୍ଥ ସମ୍ପର୍କାଳ କର
 ସହ୍ୟ ବାହାର କରନା ଉପରୁ ଦାନମକର
 ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମ ଅଛଇ । ଯେବେ ଚାହା
 ନ ଦେବ ଦେବେ ଅଧିକ ଉଚ୍ଚର ସାବେବାର୍ଥ୍ୟ
 ଠିକ ଯାରେ । ଏହିପଦ୍ଧତିରେ କୋଶସି ଦାନ-
 ମକୁ ଅନିଧି ଅନମଗରୁ ରକ୍ଷା କରବା ଦେ-
 ମକୁ ଅବଶ୍ୟକ ପକ୍ଷାନୁରେ ଦୁର୍ଘଟିତ ଦାନମକୁ
 ବହୁଭାବେ ଦେବ ଦେମକୁ ଅବଶ୍ୟକ କିନ୍ତୁ
 ଉଚ୍ଚ ଓ ଉଚ୍ଚର ଅନୁମୋଦନ କରା ଚାହା
 ଦେବା ନ ଯାରେ । ବିଅ ସାବେବକ ଦେଲରେ
 ଏ ପ୍ରକରେ ମାନଙ୍କ ଦେଲେରୁ ବିଶିତ ଅଧି
 ଚାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଲହାର ଠି ଯାରେ ମାତ୍ର
 ସେମାନ ଅପରା ଅପମୁକ ନୁହଇ । ଯାହା ହେଉ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଶାନ୍ତ ମେକଦାଠ ସାବେବ ଅପରା
 ବିରସ୍ତାଦାର ବାବୁ କଲକାମ କୋଷକ ବାକୀ
 ଉଚ୍ଚମାନ କଲକାର ଶୁଣୁ ଦେବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ-
 ଦେଲ ଶନାଥ ବାବୁକୁ ଉଚ୍ଚମାନଙ୍କ ଅଧିକ ଅନ-
 ମାନ ବୁଝଇ ଚାହା ବିଷୟର ନିଧି ଗବର୍ଣ୍ଣ-

ମେକଦା ଉପେକ୍ଷ ଦୋଷଧି ଏକ ମୋକଦ୍ଦ-
 ଲରେ ମାନଙ୍କ ଉଚ୍ଚର ଦେବା ପଦ୍ଧତିରେ ମଧ୍ୟ
 ଦୁର୍ଘଟ ବେଳ ଦେବ କାଳର ଚାହା ନ ଦେଲେ
 ସବରକଲେଶରେ ବସି ସବୁ ଉଚ୍ଚର ଦେବା-
 ର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ଏପଦ୍ଧତିରେ ଅନୁମାନଙ୍କର
 ପ୍ରସ୍ତାବ କରିବାକୁ ନାହିଁ । ଆମ୍ଭେମାନେ
 କେବଳ ସହରୁର ଅପା କରୁ ଯେମନ୍ତ ବ
 ସବୁ ସାଧାରଣ ଏପରି ନ ଉଚ୍ଚରୁ ଯେ ଉପରୁ
 ଦାନମାନେ ଏକ ପଦ୍ଧତିରେ ଅନାଗଣ ଦୟା
 ଏକ ଅପରପଦ୍ଧତିରେ ଗୋରୁର ଅବଶ୍ୟକ
 କରିବା ଦ୍ୱାରା ଅପରା ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବର୍ତ୍ତରେ ହୁଏ
 ନଲେ ।

ପୁସାର ଉପଯାତା ।

ପୁସାର ଉପଯାତା କୋଶସିରୁପେ ନିବଦ୍ଧ
 ହୋଇଗଲ ଠାକୁରମାନେ ଦୁଇଦିନ ଦେଲ
 ଅର୍ଥାତ୍ ବାବୁଡ଼ା ଦଶମି ଗତ ଦେବାର ୧୯୧୦
 ବନରେ ମନରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ଓ
 ସେହିମାନେ ଉପଯାତା ଅରମ୍ଭଠାରୁ ଅଧ୍ୟ-
 ନାନାପ୍ରକାର ବାଧା ଦେବାରେ ଉଚ୍ଚମାତ୍ର ହୁଏ
 କର ନ ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର ଲନାଶେନାମାନ
 ଏକର୍ଷ ସମାପେ ଶେଷ ହେଲ । ଆଗାମି
 କରଗାଥକର ଯାହା କଲ ଅଧିକ ଚାହା ଯାହା
 କିନ୍ତୁ ଶାନ୍ତକାଳ ଠାକୁରମାନଙ୍କର ମନରୁ
 ଅନୁର ଉତ୍ତରା ଓ ଚର୍ଚ୍ଚନିମିତ୍ତ ଅଧି ମହାପ୍ରସାଦ
 ବଳ ଦେବାକୁ ଯାହା ଓ ନଗରବାସୀ ହିନ୍ଦୁମାନ
 ନଙ୍କର ଯେ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟ ଓ ମନୋହାଣ
 ହୋଇଅଛି ଚାହା କହିଲକେ ଓ ଯାହାକ ଦେବୁ
 ଏସମସ୍ତ ବହୁଅଧି ସେମାନେ ସାଧାରଣ
 ନିଦାନୁକଳ ଦୋଷଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ହେପ୍ର-
 ଶୁଣେ ଅବଶ୍ୟକ ଦୋଷଅଛି ଯେ ପୁସାର ପୁଲିସ
 ସାବେବ ଏଥିର ମକଲାରୁଣା ଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ଶାନ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର ଅର୍ପଣୁ ସାବେବ ଚାହା ଅପରା
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମ ଦେଖାନ କିତେଦ ବର ଯାହାକ
 କରୁସନୁସାରେ ରୁଲ ଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ
 ଜାଣିଅଛୁ ଯେ ଯାହାପଦ୍ଧତି ସମସ୍ତରେ ଲୋକଙ୍କ
 ଅନ ପ୍ରାପ ରକ୍ଷା ଏକ ଦୁର୍ଘଟନା ଉଦାରର
 ସଦାପେ ପୁଲିସ ଦାନରେ କବର୍ଣ୍ଣମେଧ ଦେଲେ
 ଅଧିକାର ଦେବ ଅଛନ୍ତି ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ଅର୍ପଣ
 ବାଧା ଦେବା ନିମିତ୍ତ ନୁହଇ । ନାକ ପୁସାର
 ପୁଲିସ ସାବେବ ଏମନ୍ତ ଉପରେ ବାଧା ଦେଲେ
 ସେମାନଙ୍କ ଉପଯାତାର ସମସ୍ତ ଯାହା ଚାହାକ
 ସେହାଧାନରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧ ବସି ଦେବହୁରେ

ଏକ ଭାବକୁ ରକ୍ଷା ଓ ଅବସରପରେ ସକଳ
 ଚାର୍ଯ୍ୟ ହେବାର ଥିଲା । ଏକଦା ଏକସମୟ-
 ରେ ଉପ ଟଣା ହେବାର ସ୍ଥିର ହୋଇ ଭାବକୁ
 ସମାଦ ଦୟାଗଳ ସେଦିନ ସେ ସମୟରେ ସେ
 ପୁଲିସ ଦଳକୁ ଘଟାଇଲେ ନାହିଁ । ପୁଲିସ
 ଲଠିପିଟ ସମୟରୁ ଦୁଇ ଏକ ପକ୍ଷା ପୁଣ୍ୟ
 ଅଧିକା ପରେ ଆସିଲେ । ଯେଉଁଦିନ ପୁଣ୍ୟ
 ଆସିଲେ ସେଦିନ ଉପ ଟଣାକୁ କେହି ଉପ-
 ସ୍ଥିର ନ ଥିବାର କୁହୁଲେ ଓ ଯେଉଁଦିନ ପରେ
 ଆସିଲେ ସେ ଦିନ ଲୋକେ ଗୁଣ୍ଡ ଗୁଣ୍ଡ
 ଫେର ଯାଇ ଥିବାରୁ ସେହି କଥା ଜଣିବାକୁ
 ଦେଲ । ଏକ ଦିନ ଏମନ୍ତ ଦେଲ ଯେ
 ପୁଲିସ ଓ ଉପ ଟଣା ଲୋକ ଦୁହେଁ ଉପସ୍ଥିତ
 ମାତ୍ର ପୁଲିସ ସାହେବଙ୍କ ଦୁକ୍ଷମ ଆସି ନାହିଁ
 ବୋଲି ଉପ ଟଣା ଦେଲ ନାହିଁ ଓ ପୁଲିସ
 ସାହେବଙ୍କ ସମାଦ ବ୍ୟାଗଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଉପ-
 ଟଣାକୁ ଆସିଲେ ନାହିଁ । ମାଲଖୋଟଙ୍କୁ ସମସ୍ତ
 କଥା ଜଣାଇ ଦିଆଗଲା କିନ୍ତୁ ଯେତେଦୂର
 ଭାବକୁ ଉପରେ ଦେବାର ଉପତ ଭାବ ସେ
 ଦେଲେ ନାହିଁ । ଫଳକଥା ଏହିକ ଯାହାଙ୍କ
 ଦ୍ଵାରରେ ଅଧିକାର ଅଛି ସେ ଯେବେ ଉପ-
 ଟଣାକୁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାଧା ଦେବାକୁ
 ନିଶ୍ଚୟ କରବେ ଭାବ ଅନେକ ପ୍ରକାରରେ
 ସଫଳ ପାଇବ ଏବଂ ଏ ଉପାଦାନର ସମସ୍ତ
 ବ୍ୟକ୍ତି ଅଦେଶୀୟ ଭାବରେ କଲେ ଭାବ
 ଯଥେଷ୍ଟରୂପେ ଅନୁରୂପ ହେବ । ଅପେକ୍ଷାରେ
 ଅଧିକ କରୁଁ ଯେ ଶାସନ କମିଶନର ସାହେବ
 ଏସମସ୍ତ ଦାବୀର ବଲଷ୍ଠ କରନ୍ତୁ କର
 ଯାହାର ସେ ପରମାଣରେ ଦୋଷ ପ୍ରକାଶ
 ଦେବ ଭାବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଟକୁ ଜଣାଇବେ ଏବଂ
 ବୁଝାଣାଇବ ଏପରି ଦୁର୍ଘଟନା ନିବାରଣର ହିତ
 ଉପାୟ କର ଦେଇ ହିତପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ଧନ୍ୟ-
 ବାଦର ପାତ୍ର ହେବେ ।

କାକୁଳ ସମାଗର ।

କାକୁଳର ଅବସ୍ଥା ପୁଣି ଭୟାନକ
 ହୋଇଅଛି । ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଅପେକ୍ଷାରେ
 ଲେଖିଥିଲୁଁ ଯେ ସରଦାର ଅବଦୂର ରତ୍ନମାନଙ୍କୁ
 ଇଂରାଜମାନେ ଅମିର ବୋଲି ସ୍ଵୀକାର କର
 ଭାବକୁ ଦ୍ଵାରରେ ରକ୍ଷାକର ଦେଇ ଶାସ୍ତ୍ର
 ସୈନ୍ୟ ବାହାର ଆସିବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ
 କରୁଥିଲେ । ଅବଦୂର ରତ୍ନମାନ ଅବଧ ବାହ-
 ରରେ ପହଞ୍ଚି ନାହାନ୍ତି ଓ ସେ କେବେ ପହଞ୍ଚି

କପର କାକୁଳକୁ ଆସୁଥି କରବେ ଏକ
 ଦେଖିବାକୁ ବାଳା ଥିଲା ଏଥିମଧ୍ୟରେ କାନାହାର
 ଅଞ୍ଚଳରେ ଏକ ଭୟାନକ ବ୍ୟାଧୀର ଦାହନା
 ହେବାରୁ ବଞ୍ଚିକାଳ ନିମିତ୍ତ ସରଦାର ରତ୍ନମାନ
 ଶାନଙ୍କୁ ସହସାଧାରଣ ପାଘୋର ପକାଇ କାନା-
 ହାରର କଥା ଭୁଲି ଅଛନ୍ତି । ଏସପ୍ରାଦ
 ଆରମ୍ଭରେ ସମାଦ ଆସିଥିଲା କ ସରଦାର ଯୁଦ୍ଧ
 ଶାନଙ୍କ ସେନା କାନାହାର ଦିଗକୁ ଚଳାଇ
 କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଭାବକୁ ଏକଦଳ ଅଗ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
 ଅଧୀଶ୍ଵରୀ ଗରମାସ ତା ୨୩ ରଖରେ ଇଂରାଜ
 ସେନାଙ୍କ ଦୁଷ୍ଟିପଥରେ ପଡ଼ିଥିଲେ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ
 ଗରମାସ ତା ୨୮ ରଖରେ ସିମଲରେ ଜନରକ
 ଶୁଣାଗଲା କ କାନାହାରରେ ଭୟାନକ ଦୁର୍ଘଟନା
 ଦାହଅଛି । ତହିଁ ଅରଦିନ ସମାଦ ଆସିଲା କି
 ଖୁସକନାଖୁଦରେ ଜେନରଲ ବରଜ ସାହେବଙ୍କ
 ସମସ୍ତ ସେନା ମଗ୍ନ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି । ଏସମାଦ
 ଭାରତବର୍ଷରେ ପ୍ରଗୁଣିତ ହେବା ପୁଣ୍ୟ
 ବଲଷ୍ଠକୁ ଗୁଲିଗଲା ଓ ତହିଁ ଭାରତବର୍ଷର
 ସକଳ ସ୍ତାନରେ ଏକାବେଳେ ଭାବ ଚଳ
 ପଡ଼ିଗଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ବସ୍ତାରିତ ବରଜ ପ୍ରାପ୍ତ
 ଦେବାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଜେନରଲ ବରଜଙ୍କ
 ସମସ୍ତ ସେନା ନଷ୍ଟ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ମାତ୍ର
 ଘୋର ସୂକ ହୋଇଥିଲା ଓ ତହିଁରେ ଅନେକ
 ସେନା ଓ ସରଦାର ମଗ୍ନପଡ଼ି ଅଛନ୍ତି । ଜେନ-
 ରଲ ବରଜଙ୍କ ଅଧୀନରେ ସହସ୍ରାଧିକ ଅଞ୍ଚଳ
 ଦଳର ସୈନ୍ୟ ଥିଲା । ଏଥିକୁ ଯୁଦ୍ଧଶାଳ
 ପ୍ରାୟ ଦଶ ବାର ଦଳର ସୈନ୍ୟ ଏବଂ ସେହି
 ସଞ୍ଚାର ଅସିଷ୍ଠିତ ସେନା ସମୁଦ୍ଧ କର ପକ୍ଷରେ
 ପାଖେ ୨ ଗୋପନଭାବରେ ଚଳାଇ କଲେ
 ଏବଂ ଯେଉଁ ବାଟ ଦେଇ ଆସିଲେ ସେଠା
 ଲୋକମାନେ ଭାବକୁ ସପକ୍ଷରେ ଅଧିକ ଧାରଣ
 କଲେ । ଭାବକୁ ଏବେ ସେନା ସେନା
 ଆସିବାର ବର୍ତ୍ତୀ ଇଂରାଜମାନେ ପାଇ ନ ଥିଲେ
 ପୁରସ୍ତ ସେ ଏକାବେଳେକେ ଦୁରବଳ ହୋଇ
 ଖୁସକନାଖୁଦରେ ଜେନରଲ ବରଜଙ୍କ
 ସେନାକୁ ଅକମ୍ପଣ କଲେ ଏବଂ ଯୁଦ୍ଧ ଶାନଙ୍କ
 ଗୋଲିକାମନେ ଏମନ୍ତ ଉପହାରରୂପେ
 ତୋପ ମାରବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ ଯେ ଇଂରାଜ
 ସେନା ବଞ୍ଚିକାଳ ସୂକ ଉତ୍ତରୁ ଛିନିଭିତ ହୋଇ
 ପଳାଇଲେ । ଏଥି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶୁଣୁମା-
 ନେ ଭାରତୀୟ କାଠ ଦେବାରୁ ସମାଦ
 ଆସିବା ବନ୍ଦ ଦେଲା । ଖୁସକନାଖୁଦ କାନା-
 ହାରରୁ ଉତ୍ତରମାନଙ୍କ ଅନୁର ଅଟଇ । ଶୁଣୁମା-

ନେ ଇଂରାଜକୁ ଉତ୍ତରମାନଙ୍କ ବାଟ ଦୂର ଦେଇ-
 ଥିଲେ । ବଲଷ୍ଠରେ ଏସକାଦ ପ୍ରକେଶ ମାଟକେ
 ଏମନ୍ତ ଉତ୍ତରୀୟ ଦେଲ ଯେ ଶାସ୍ତ୍ର ସେଠାରୁ
 ସୈନ୍ୟ ଆସିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲ । କାନାହାର-
 ରେ ଇଂରାଜ ସେନା ପ୍ରାୟ ଆଠବଜାର ଥିଲେ
 ସେମାନେ ଉତ୍ତରୀୟକୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇ-
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦିଗରୁ ସୈନ୍ୟ ସିକାର
 ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ଭାରତୀୟ ବନ ଦେବାରୁ
 ପ୍ରଥମ ଦୁଇ ଜନଦିନ ବଞ୍ଚି କସ୍ତାରିତ ବରଜ
 ଜଣାଗଲା ନାହିଁ । ଏବେକେଲେ ସମାଦ
 ଆସିଅଛି ଯେ ଯୁଦ୍ଧଶାଳ ୩୦୦୦୦ ସେନା
 ସହିତ ଜେନରଲ ବରଜଙ୍କୁ ଅକମ୍ପଣ କଲେ
 ଓ ତହିଁରେ ସମଦାୟ ପଲଟନ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇ
 ଦଳର ଲୋକ ଦାଣ୍ଡାଲ କେବଳ ଦୁରଣତ
 ଜଣ ପଳାଇ ଗଲେ । ଅଧିକ ସମଦାୟ
 ପଲଟନ ଧୁଂସ ହେବାର ସମାଦ ନିତାନ୍ତ
 ଅମୁଳକ ନୁହଇ । ଏଥିପାଇଁ ବରଜରୁ ଏଥିମଧ୍ୟରେ
 ପାଞ୍ଚଦଳର ମେଢା ବୁଝାଣ କାହାକହେ
 ବାହାର ଆସିଲେଣି ଏବଂ ଏବେ ସର ସେନା
 ଆସିବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଦିଆ ଯାଏ । ମନମାନ
 ଶେଷ ଧର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ସରଦାର ସାହେବ ବାହାନ
 ନଗରରେ ପ୍ରଗୁଣିତ ହୋଇ ନ ଥିଲା ।
 ଅଦୂରବଦମାନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସରଦାରମା-
 ନେ ଏହା ଶୁଣିଲେ ସେମାନେ କି ଭାବ ଧାରଣ
 କରବେ ଏବଂ ଯୁଦ୍ଧଶାଳଙ୍କର ପସ୍ତାଦାମା
 ଦେବାରୁ ଉତ୍ତରୀୟ ଦେବେ ବ ନାହିଁ ଭାବ
 ନଷ୍ଟ କରଇ । କଠିନ ଅଟଇ ମାତ୍ର ଫଳ ଏହି
 ଦେଲକ ଆସ୍ଵାନ ଉତ୍ତରୀୟ ଶାସ୍ତ୍ର ବେଶ
 ଦେବାରୁ ଯେଉଁ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା ଭାବ
 ଦେଲ ନାହିଁ ବରଂ ଯୁଦ୍ଧସକା ଦୂର ଦେବାର
 ସମସ୍ତ ଲକ୍ଷଣ ଦେଖା ଯାଉଅଛି ।

ସାପାହିକ ସଂବାଦ ।

ଅସମାଧିକର କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ବରଦାୟ ଉଚ୍ଚ
 ବରଦାୟ ଦେଇ ଆସିଲେ ।
 ପରମାସ ତା ୧୨ ରଖରେ ପଠା ଦେବସେବ ବସି-
 କର ଅଧିକେଶକ ହୋଇ ସର । ଏସରରେ ଉତ୍ତରୀୟ ବର୍ତ୍ତର
 ରାୟ ବ୍ୟବର ସଂକ୍ରମିତ ମନୋଜିତ ହୋଇ ଘଟ ।
 ଗତ ସୋମବାର ବନଭଗର କଟେ ପ୍ରବରଣୀ କାଟପୋ-
 ଶରେ ବନକେନେ ବନଭଗରଦ୍ଵାରା ପ୍ରାଣ ଆରମ୍ଭ ଦେଲେ
 ତାହାରୁ ଉଦ୍ଘୋଷଣକେ ଓ ତାକୁର ଚରଣା ବନେ ମାତ୍ର
 କହି ଉପକାର ଦେବ ନାହିଁ । ଉତ୍ତରୀୟ ପଦ ପଠା
 ହିରତ ପ୍ରାଣପ୍ରମାଣକ କଟେ ମତ୍ତ ହୋଇ ସମାଦାୟ ଉତ୍ତ-
 ରୀୟ ବଦସକାରେ ସକ ଉପକା ବନ ଦଳର ଉତ୍ତରୀୟ

ହୋଇଥିବ ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନତାପାଇଁ କେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ
 ଲୋକେ ଅର୍ଥନୀ ହୋଇ ନାମାଦିଆ କରୁଲେ । ଲୋକସ୍ୱର
 ସୁଧାଧାରେ ଅସ୍ତ୍ରପତାକୁ ବଦଳେଇ ନ କରି ଏକାକିକାଳେ
 ଦୁଇଟି ହେବାକୁ ଯାଇ ଏହିପ୍ରକାର ଦୁର୍ଭବରେ ପଡ଼ନ୍ତି
 ଏବଂ ଏମନ୍ତ ଚଳିବ ମଧ୍ୟ ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ଏହିପରି କାର୍ଯ୍ୟ
 ଅନେକାନ୍ତରେ ଉଦ୍‌ଧାର ନୁହେଁ କହୁଥାନ୍ତେ ।

ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରେ ଲେଖିଛନ୍ତି ଯେ କଟକ ଅଞ୍ଚଳରେ
 ମିଳି ଉପପନ୍ଥା ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଉପପନ୍ଥାପାଇଁ କି
 ସେ କର୍ତ୍ତମାନ ଶାସନରେ ଉପସ୍ଥାପନ ପଦବ୍ୟାପ କର
 ହୁଏ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ ସେ କଟକର ଉପସ୍ଥାପନ
 ମିଥ୍ୟା ଗଣିତ ।

ଅପାମୀ ଦୁର୍ଗାପା ଉପରେ କରାଯାଇ ଉପସ୍ଥାପନ
 ସେପ୍ରକାର ମାତ୍ର ତା ୧୫ ରାଜ୍ୟରୁ ନିର୍ବାହ ମାତ୍ର ତା ୧୫
 ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଦଳେ ।

ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ଏମନ୍ତ କୋରୁକଟକର ହୋଇଅଛି
 ଯେ ଦେଇ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହ ମ ଯାଇ ଅପାମୀଦୁର୍ଗକୁ ବାହା
 ନୁହେଁ କରୁ । ତତ୍ପରେ ପ୍ରଦେଶର ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଦେଶ
 ଏହାକୁ ଅନୁକୂଳ କରି ପଠାଇଥିବାର କହୁଛନ୍ତି ।

ଶାସନ ଉପାଦ । ଶୋକେ ବସା ଅପଦ ।
 ବାହାରି ବସା ହୁଏ ଚଳ । ସତେ ଯେ ଦେଖାଗଲ ।
 ଉପାଦ ଅପଦ ସହସେ । ଯୋଧାଏ କରୁଥିଲେ ତେଣେ ।
 ଶାସନ ଦେବ ଲୁଗାଟି । ଉପାଦ ନ ଫିଟେ ପାଟି ।
 ଅପଦେ ଶାସନ କର । ସମସ୍ତେ ଥାନ୍ତି । ହାତପୋତ ।
 ଦୁର୍ଭବରେ ପଦବ୍ୟାପ । ସକେ ବୋଦନ କୁପ ଧର ।
 ବଦଳେ ଅପଦ ଶାସନ । ଦାଦରେ ଦେନ ଦୁର୍ଭବ ।
 ମୁଖେ ଯୁଦ୍ଧ ମାରିବାକୁ । ବଳେ ସେ ବନ୍ଧନ ହାତକୁ ।
 କହୁ ଲୋକେ ଉପସ୍ଥାପନ । ଉପର କାର୍ଯ୍ୟ ମନକୁ ।
 ଲୋକେ ମାତ୍ରରେ ଚଳାଇ । ଉପର ସହ ଯାନ୍ତି ତେଜ ।

ପ୍ରଦର୍ଶନ ଉପାଦ ।
 ବୋଲେ ପଦସ ନିରବର । ଚର୍ଚ୍ଚାକ ନି ମଧ୍ୟ ଉପର ।
 ଶାସନ ଉପାଦ ।

ଶାସନ ଦେଖେ ଦୁର୍ଭବ । ଦୋଷ ମଧ୍ୟ ନ ଯଦୁ ।
 ଉପର ସହ "ଓକାଦପାଦ" । ଦେଖାଗୋରରେ ବୁଝିଅଇ
 ଏକା ଉପାଦ ସମ୍ପର୍କରେ । ସହାୟ ଠିକଣା ଶାସନେ ।
 ଦୁଇ ଅପଦେ ବୁଝା କୁ । ଏକଥା ନ ଲାଗୁ କେହି ।
 ଦୁର୍ଭବ ଅଛି ବିଶାସରେ । ମୁଁ ବଂଶୀ ଦେଇ ଦୁଇକର ।
 ବହେ ଅନେକ ଦେ ଶାସନ । ମୁଖେ ବସା ବୁଝାଉଛ ।
 ଆଉ ଦୁ କିଛିନିଦେ କିଛି । ମାମର ଦେବ ଶିବିମିତ୍ରି ।
 ଉ ଉ ବୁଝୁ ନିରାପଦ । ଦୁଇ ବନ୍ଧନେ ମନକୁ ।
 କର୍ତ୍ତା ପାଠକ କୁପ ନୟ । ଧର୍ମିକେ ଗାଲ ପଦକସ୍ୟ ।
 ଗୁଣି ଗାଠକେ କୁପ ଗୋଷ । ଉପର ନିରାପଦ ବାସ ।

ଉପ ସମସ୍ତଙ୍କଦେ ମହାଶୁଭରେ ପାଇମନ୍ତ-ସ ବହୁ
 ତାହା ବାସନସହେ ଲୋକେ ଉପାଦାନେ ପ୍ରଧାନ ଅଧ୍ୟାୟ ।
 ଶାସନ କମ୍ପୁ ମାତ୍ରେକ ସେହି ବହୁ ତାହାରେ ପ୍ରକାଶକେ
 ମୋହି ସ୍ତନ ବହୁରେ କୁପ ଲୋକେ ଶୀତଳ ହେଲେ ।
 ତାହାର ନିଜ ଏହାକ ଦେହରେ ବସ ମାଟି କି ?

ଏହିପରି ଶୋକେ ବସ ଉପାଦାଶ୍ରମ ହୋଇ ପାଇ
 ଅଛି । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଶାସନ କାମରେ କିପରି ପେଟସହ ବେଶୀ
 ଉପାଦାନେ ଅପଣା ଧାର ତହୁଁ ଗଠ ସକଳ କର ଏବଂ
 ବିନ ଶାସନରୁ ଏକ ପ୍ରକାର କାହାଣୀ ଗାହୁଣୀ ଲୋକେ
 କହୁ ନାହାରି ସଦ । ମୁହୋପାଦ ପାଦ ତାହାର ଶୀ ଉପାଦା
 ଉପସ୍ଥାପନ ଏକ ଯାଏ ଦୁଇ ନିଜ ଶାସନ ବାସନେ ।

ସହଜ ଶାସନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ ବାଲକେ ତାକେ ୧୨୦୦
 ପଲାଇ ଯେ ମାତ୍ର ଶୀ ବସେଇ ରହୁ ନିଲେ । ମଧ୍ୟମ
 ସକେ ପରି ଅପଣା ଶୀ ଓ ମାତା ଓ ଅପର ଦୁଇ ହାତୁ ଅଛି
 ଦାଦ କସ ନିଜ । ନାମକରେ ଉପାଦା ମାତ୍ର ସମାପନ
 ମୁକ୍ତ ଥାନ୍ତେ ।

ସନ ୧୮୭୫ ସାଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପାଦକର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ୧୫୦୦
 ମାଲକ ରେଲକାଟି ପିଟି ସହ ଏପ୍ରକାର ୧୫୦୦ ମାଲକ
 ଗୋ ୮ ଟା ବିଶାଳକାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ଉପସ୍ଥାପନ
 ଶାସନପ୍ରଦାନରେ ଏପ୍ରକାର ୧୭୫ ମାଲକ ଗୁରୁ କର
 ଦେଶୀୟ ବିଶାଳକାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ଏପ୍ରକାର ଲୋକ-
 ନାଟକରେ ୫୧,୨୮୮,୮୫,୦୦୦ ଟା ବ୍ୟୟିତ ହୋଇଅଛି
 ଉପମଧ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଦାଦର କୋଟି ଟଙ୍କା ସର୍ବମୋକ୍ଷ ରାସ
 ଦାଦ ଏକ ଦେଶୀୟ ସହାୟ ବାଦନ ଦାଦ ଅସ୍ତ୍ର କର
 ଅସ୍ତ୍ର ।

ହୁଏ ପେଟି ଅଛି ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀର ମତା
 ଦଶୀ ସମ୍ପର୍କୀ ସନ ୧୮୭୯ ସାଲରେ ସନ ୧୮୭୮ ସାଲ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପ ଲୋକେ ଉପାଦାନା ପାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହା
 ଅକାଳ ଓ ସଦାକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ଏକ ଲୋକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 ଦୁର୍ଭବଗୋଚର ନିମିତ୍ତ ବ୍ୟୟିତ ହୋଇଅଛି । ଏ ମତା-
 ଦଶୀକର ଦାଦ ନିଜ ପ୍ରଦେଶର ବୋଧେ ଅଛି ।

ଶିକାକରର ପ୍ରକାର ମତାଦଶା ସହରେ କିପରି ସମସ୍ତେ
 ଗୁରୁର ଦୁଇଟି ଟଙ୍କା ଅପଣା ଅଧିକାର ବ୍ୟକ୍ତିକ ବାଦି ଦେଇ
 ଅଛନ୍ତି ।

ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୈନିକ୍ୟରେ ଦେଶୀୟ ଦେଖାଗେ ମାଲକର
 ଦେଖିବେକ ବ୍ୟବସାୟ ସହାୟ ନିମିତ୍ତ ଦେଖା ସମସ୍ତେ ବହୁ
 ଅଛନ୍ତି । ଏ ହାତରେ ଉପାଦାନା ପାଟ ଓ ବଲେକର ପ୍ରକାର
 ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯେ ଏବଂ ନାମ ଗୋଚରେ ଓ ଦୁର୍ଭବ ଦାନ
 ଦେଖେ ।

ଉପାଦାନ ଦାଦରେ ତତ୍ପରେ ଉପର ଏକ ଦଶ ଉପଦେ
 କରୁନି । ଉପ ଦୁର୍ଭବମାନେ ଅସ୍ତ୍ରରେ ଦୁର୍ଭବ କେବଳେ
 ପଥର ମୁଦର ମନୁରେ ବୁଝାକରୁ । ଦୁର୍ଭବୀ ଦୁର୍ଭବ ଦେ
 ହକର କୋଟିଏ ମାତ୍ର ନାମ ବାହାର ହୋଇଅଛି ।

ସାଧନର ଉପ ସାହେବକ କରେବେ ସୁଦୂର ଶାସ
 ଲୋକ ଏବଂ ଉପଅଛି ।

ପ୍ରେସ୍‌ର ପତ୍ର ।

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ
 ମହାଶୟ ସମ୍ପାଦକ ।
 ମହାଶୟ !

ଗଉ ଜନ ମାସରେ କମଳସିଂହପୁର ଆଜା
 ଅଧ୍ୟାପାଣୀ ପୁରାଣ ନାମକ ପ୍ରମରେ କେତେକ
 ଗୁଣିଏ ସୁଲୁଚି ସମ୍ପର୍କ ବଦ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନୀ ନିବନ୍ଧକ
 ମିଳି ଗୋଟିଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାଣ କରାଅଛନ୍ତି । ସେ
 ସମ୍ପର୍କ ନାମ "ପ୍ରାମାଣ୍ୟକୃଷିଣୀ" ଏକ ଉପାଦ
 କାର୍ଯ୍ୟ ଏହି ସେ ଶାସନାୟାରେ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଶୁଭ-
 ସାଧନ କରନା— ଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାଣ କ୍ରମରେ
 ବାହୁ କେତେମୋକ୍ଷକ ଦୋଷ, ସମତନ୍ତ୍ର କାନୁନ-
 ଗୋଲି, ସହମାନକ କାନୁନଗୋଲ, କାଲିଘର
 ନିଜ ପ୍ରଭୁକୁ ଅଧ ଏବଂ ପ୍ରଧାନ ଉପାଦୋଗୀ ସେ

ସମ୍ପର୍କ ଗୋଟିଏ ଦଳ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ ଦେବାର
 ଦେଖା ଯାଉଅଛି । ସହମାନକେ ସେଠା ଲୋକ-
 ଲୋକୀ ସୁଲୁଚି ନିର୍ଦ୍ଦିଶ ସକାଶେ ତତ୍ପରିକରେ
 ଅଦେଦନ କରି କେ, ନ, ଗୁପ୍ତ ପ୍ରଭୃତି ମହୋଦ-
 ସୁମାନକଠାରୁ ଶୁଦ୍ଧା ଅଦାୟ ଲାଭଅଛନ୍ତି ଅର୍ଥର
 ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା ସେ ଉକ୍ତ ସହମାନକ ଅଦର୍ଶ
 ନିଜ ଅନ୍ୟା ଗ୍ରାମମାନକରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ
 ହିତଳକ୍ଷୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାଣ ଦେଇ ଏକ ଅପଣ ସେ-
 ମାନକକୁ ଉଦ୍‌ଧାତ୍ତବାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତରୁ ସେମାନକର
 କୁଣ ଅଶାଳକାକୁ ବର୍ତ୍ତିତ ଓ ଫଳପ୍ରସରନ କର-
 ବାର ଦେଖା କରନ୍ତୁ । ଏହାହିଁ ମୋର କର-
 ଦୋଡ଼େ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଏକାନ୍ତ ବସନ୍ତ
 ୨୦୮୮୦ ଶ୍ରୀ ରାମକାନ୍ତରାଜ୍ୟ ଦାସ ।

NOTICE.

A manager on Rs. 100 per month
 besides contributions for pension, if
 necessary, will be appointed by the
 Suptd. of the Tributary Mehals
 to assist the Raja of Duspalla in
 the management of his affairs. Appli-
 cations will be received up to the 15th
 Instant. Preference will be given to
 one who besides being well-educated
 has thorough knowledge and experi-
 ence of official work.

CUTTACK, } N. K. Dass,
 the 2nd August } Assistant Suptd.
 1880.

ଉପାଦାନ ।

ଗରୁଡ଼ିମେଘ ସିଦ୍ଧୋନା ସେହିପରିକ୍ତ ।
 ଏହା ଦୁର୍ଭବରେ ବୁଝାଯାଇ ପରକର୍ତ୍ତବ୍ୟେ ସହାୟ
 ଶିଷ୍ୟ ବୋଲି ବ୍ୟବହର । ଉପଦାନ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ
 ଉପଦେଶ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଶିଷ୍ୟାଦ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ।
 ସହମତା ଦୋଷାଦକର କାର୍ଯ୍ୟର ସୁଦେଶେଷେକ ନି-
 ଶରେ ପରାସ୍ତର ପରାସ୍ତର ମିତ ପାରେ ମଧ୍ୟ—
 ତାହାମଧ୍ୟ ସହୁ ଅଧିକରୁ ଅଛନ୍ତି । ଉପାଦାନ
 ୫୯୯୯୯୯ ୧୭ ଅଧିକରୁ ୫୨୨୨୨୨ ମୁଦ୍ରିତ ନୟ ।

ମୁଦ୍ରିତ ପ୍ରାଣ ।

ସମ୍ପର୍କ ଦେ, ବଦନ ବାଦେକ	କଟକ	କମ୍ପାନୀ ୫୨୯
ମାତ୍ର ଉପାଦାନ ଦାସ	କଟକ	୫୨୯
ଦୁର୍ଭବୀ ଶୁଭିନୀ	କଟକ	୫୨୯
ସହମାନକ ପ୍ରାଣ		୫୨୯
ଅନାମକର ଶାସନ		୫୨୯
ପ୍ରଦେଶର ଦାସ	ବାଲେଶ୍ୱର	୫୨୯

କେ ଏହି ଉପାଦାନୀକା ସହକ କଟକ ପରାସ୍ତର କଟକ
 ଶିକାକରାଜ୍ୟ ସହାୟକରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ଉତ୍କଳ ସମାଜ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭା ୧୫ ଗ }
ପୃ ୩୩୫

ତା ୧୫ ରଶ ମାତେ ଅଗଷ୍ଟ ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମୁ । ଉତ୍କଳ କ ୧ ନ ସଜ ୧୨୮୭ ସାଲ ଗଜବାର

{ ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୨୯
ମଫସଲପାଇ ତାଳମାସୁଲ ୪୯୯ }

ଗଜସମ୍ବାଦରେ ଭାଷା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଫସଲ ପ୍ରତି ସାଧାରଣ ଉପକାର କରୁଅଛି । ଏଥର ଦଶ ପନ୍ଦରବନ ଆଦୌ ବୃଦ୍ଧି ନ ହେଲେ ବିଶ୍ୱ ସତ ନାହିଁ ଓ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ନଦୀ ବୃଦ୍ଧିର ସେ ଆଶଙ୍କା ଥିଲା ତାହା ଗତ ହୋଇଅଛି ।

ବାଙ୍କି ଉତ୍ତରୀଳଦାରଙ୍କ ମୋକଦ୍ଦମା ଗଜ ମଙ୍ଗଳବାରଠାରୁ କଦମ୍ବ ହେଉଅଛି ଶାସ୍ତ୍ରୀ ସୁପ୍ରସନ୍ନସାହେବ ଓ ଗଜକାନ୍ତର ଅଗ୍ନିଶୁକ ଦୁହେଁ ବସି ଉତ୍ତରୀଳଦାରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସାକ୍ଷି ଯୋଗା ନବନ ନେଉ ଅଛନ୍ତି । ଜଣାଯାଏ ଯେ ଏଥର ସୁକା ଘରେ ଉଦନ୍ତ ହେଉଅଛି କାରଣ ମିସଲକୁ ଦର୍ଶକ ଅଥବା ମୋକଦ୍ଦମା ଉତ୍ତାପନ କରିବା ବ୍ୟକ୍ତି କାହାରକୁ ପ୍ରତିପତ୍ତ୍ୟାୟ ନାହିଁ ବାଙ୍କିରୁ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଯାତ୍ରୀ ଅସୁ ଅଛନ୍ତି ଓ କଚେରୀ ଦୁଆରେ ବସି ସାକ୍ଷିକଠାରୁ ଯାହା ଜଣାଯିବାର ସମ୍ଭବ ଛାଡ଼ା ଅବଗତ ହୋଇ ଯାହାର ଫଳ ଲଭୁ ଅଛନ୍ତି । ଅଥବା ପ୍ରକୃତକଥା ଜାଣି ନ ପାର ନାନାଦ ଗୋଲ ଉଠାଉ ଅଛନ୍ତି । ଫଳ ଶ୍ୟ ଏତେବେଳେ ମୋକଦ୍ଦମାର ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଗୋପନ କରିବାର ବ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଆମ୍ଭେମାନେ ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ ଯାହା ବେତ୍ତ ଯେପରିଭାବରେ ମାମଲ ଚାଲୁଅଛି ଶାସ୍ତ୍ର ସେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହେବ ଏମନ୍ତ ଆଶା ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳଦର୍ପଣରେ ଲେଖାଅଛି କ ବାଲେଶ୍ୱର ନଗର ମଧ୍ୟରେ ମିତ୍ତନସିପଲ ଟାକ୍ସ ଏମନ୍ତ କଠିନରୂପେ ବନୋଦୟ ହୋଇଅଛି କ ଦୁଃଖି-ମାନେ ତାହା ଦେଇ ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ଏଣେ ଉତ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟ ଭଲ ହେଉ ନାହିଁ ବୋଲି ଟାକ୍ସ ଦାବେଗା ଉପରେ ଭର୍ତ୍ତି ହେବାର ସାମାନାହିଁ । ଜଣେ ବୃଦ୍ଧାପରୁ ଟାକ୍ସ ଉତ୍ତର ନିମିତ୍ତ ତାହାର ଖ ୨ ଶ୍ରୀ ସାମାନ୍ୟ କଂସା ବାସନ ଟାକ୍ସଦୟା-ଦାର ଦେନ ଅସମ୍ଭବ ଏବ ବୃଦ୍ଧାଟି ନିନନକର ତାହା ପଛେ ଦୌଡ଼ାଅଛି । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସାହେବ ଏହା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ ଦେଖି ବୃଦ୍ଧାକୁ ମାଲ ଫେସଲ ଦେଲେ । ଯେବେ ଟାକ୍ସ ବନୋଦୟ ଏତା-ଦୁଃ କଠିନ ବୋଲି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସ୍ୱପ୍ନ ପ୍ରଭ୍ୟସ କଲେ ତେବେ ସେ ଲହିର ପ୍ରଠକାର ନ କର ଟାକ୍ସଦାବେଗାପ୍ରତି ଭର୍ତ୍ତି ହେଉଅଛି ଏହା ବ୍ରତରୁ ଅଟଇ । ଦୁଃଖିମାନଙ୍କ ଉପରେ ହୋଇ-ଥିବା ବନୋଦୟରେ ପୁନର୍ବୁଦ୍ଧି ହେଲେ ଏପରି ଘଟଣା ହେବ ନାହିଁ ।

ଅଫଗାନ ସ୍ଥାନର ଯୁଦ୍ଧ

ସରକାର ଅକଦୂର ରବମାନ ଖାନ ଅବଧ କାନ୍ଦୁଲକୁ ଅସି ନାହାନ୍ତି । ଗଜ ମାସ ଶେଷ ଭାଗରେ ସେ କଞ୍ଚା ହାଜିଠାରେ ଥିଲେ ଓ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଲୟେଲ ଡିପ୍ରିକ ସାହେବ ସେଠାକୁ ସାକ୍ଷାତ୍ କରିବାକାରଣ ଯାଇଥିଲେ । ବ୍ୟମତ ପରସର ସାକ୍ଷାତ୍ ଓ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲ । ଏସ୍-

ଉତ୍କଳ ଡିପ୍ରିକ ସାହେବ ଫେର ଆସିଲେ ଏବ ଅକଦୂରରବମାନ ଆପଣାକୁ ଅମିର ଜାଣି ଆପ-ଣା ଅଧିକାର ସ୍ଥାପନ ବିଷୟରେ ଚପୁର ଅଛନ୍ତି ଇଂରାଜିକ ସେନା କାନ୍ଦୁଲ ପ୍ରତି କନାହାର ଦଗକୁ ଆସୁଅଛନ୍ତି ଓ ସାମାନ ବହୁବାର ସାହା-ଯ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ଅମିର ୨୦୦୦ପୋଜା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ମୁସକ ଆଲମର ପୁତ୍ର ମଧ୍ୟ ସେନା ସଙ୍ଗରେ ଅଛନ୍ତି । ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ କନହାରରେ ଜଡ଼ରୁଅଛି ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରୁ ସେନା ସେଠାକୁ ପ୍ରେରଣ ହେଉଅଛନ୍ତି । ଫୃଜ୍ଜବ ଖାନ କନା-ହାରରୁ ଏକଦିନର ବାଟି ଛାଡ଼ାରେ ତଳତ ମାସ ଆରମ୍ଭରେ ଥିଲେ । ଯେମନ୍ତ ଉଦ୍ୟମ ଲାଗିଅଛି ତହିଁରୁ ବୋଧ ହୁଅଇ ଯେ ଫୃଜ୍ଜବଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଥରେ ଲାଶ ଯୁଦ୍ଧ ହେବ ଓ ତହିଁରେ ଯେ ସେ ଉତ୍ତମ ସିକ୍ଷା ପାଇବେ ସେ ପକ୍ଷରେ ସନେଦ ନାହିଁ । କନାହାରରେ ଗୋଲମାଲ ଲାଗି ଥିବା ସମୟରେ କାନ୍ଦୁଲରୁ ଇଂରାଜି ସେନା ବାହାର ଆସିବାର ଦେଖି ଅନେକ ଲୋକ ଯାବର୍ତ୍ତମେନ୍ଦଙ୍କ ବିଶ୍ୱରରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଉଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକୃତରେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟଟା ଅତି ଅସଲଗ୍ନ ଗୋଧ ହେଉଅଛି ଏବ ଏଥିରୁ କେବଳ ଏତିକି ଜଣାଯାଏ ଯେ ଗବର୍ତ୍ତମେନ୍ଦ କାନାହାରକୁ ଯୁଦ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତାବ ମତେ ସ୍ୱ ଦସ୍ତରେ ରଖିବେ ଅମିରକୁ ତାହା ଫେରୁର ଦେବାର ସେ ପଛେ କଥା ହୋଇଥିଲା ଉପ-ସ୍ଥିତ ଯୁଦ୍ଧ ତାହା ରଖିଦେଲ ନାହିଁ । ଗବର୍ତ୍ତ-ମେନ୍ଦ ଅଗ୍ରେ ସେ ସ୍ଥାନକୁ ନିଆର୍ଡ଼ରୂପେ ଆସୁଛୁ

କରକେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ରରୁ ସେପରି ହେବ । ଏସମସ୍ତ ଗୋଳମାଳ ଦେଖି କାନ୍ଦାଦାରର ଓଠାଲି ସେଇ-
 ସହି ତ ସାହାକୁ ଗବର୍ଜିମେଣ୍ଡ ସୋଚାର ସ୍ୱାର୍ଥୀକ
 ସରଦାର କରଥିଲେ ଇସ୍ତଫା ଦେଇ ଶୁଭା-
 ଲେଖି ଓ କେହି କହନ୍ତି ତ ସୁଉଦ୍‌ଦୀନଙ୍କର
 ଯୋଗ୍ୟତା ଦେଖାଗଲେ ସୋଚରେ ସେ
 ସରଦାର ହୋଇପାରିନ୍ତି ।

ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଲେଖା ଦେଇ ଉତ୍କଳ ଉଚ୍ଚମାସ
 ତା ୮ ରାଜ୍ୟର ଭାରସମ୍ପାଦରୁ ଅବଗତ ହେଲୁ
 ଯେ ଗତ ଦୁଧବାର କାହାଲିରୁ ଲଂଗୁଳ ସେନା
 ବାହାର ଅଧିବାର କଥା ଥିଲା ଏବଂ ଏହି ପର
 ବନେ ବସୁ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଏ ସେନା ବାହାର
 ଅଧିବା ମାତ୍ରକେ ଅମିରଙ୍କ ସେନା ନଗର ମ-
 ଥରେ ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତେ ଅମିରଙ୍କୁ ଗବର୍ଜିମେଣ୍ଡ
 ବାରିକ ଯେଉଁ ସାଦାସ ଦେବେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ
 ଶୁଭକର ଟଙ୍କା ମଙ୍ଗଳକାରକର ଦଥ ଯାଇ
 ଥିବ ଏବଂ ଗବର୍ଜିମେଣ୍ଡଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦିତ କଣ୍ଠାମାନ ଯାହା
 ଏଥି ପରେ ଲୁଚି ଦେବାର କଥା ଥିଲା ତାହା
 ନ ହୋଇ ଅମିରଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଯିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବହୁ ସକ୍ତ ଦେବ ନାହିଁ ବରୁ
 ତାହାଙ୍କର ସବିଷୟ ଚରଣ ଉପରେ ସରକାରୀ
 ନିର୍ଦ୍ଦର ରହିଲା । ଅମିର ବର୍ତ୍ତମାନ ସକଳଜା-
 ଗସ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ଅପଣା ପକ୍ଷକୁ ଅଧିବା ସକାଶେ
 ସାଗରସ୍ତ ପହୁ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଗଜନା ଜେଲ-
 ଲାବାର ଓ କାହାଲି ନିମନ୍ତେ ଗବର୍ଜିମେଣ୍ଡ ନିୟୁତ
 କରୁଅଛନ୍ତି । ସ୍ୱାଭବଶାଳି କେଳସନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଅଧିଅଛନ୍ତି ବନ୍ତୁ ସୁଦ୍ଧା ଅଭୟ କରବାର ହେ
 ଉଚ୍ଚ ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ । ଶୋଷଣନାଶେ ବ
 ରେ ଇଂରାଜ ସେନା ୧୨୦୦ ମଣ୍ଡ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି
 ସ୍ୱାଭବକ ସେନା ବସୁର ନାସ ହୋଇଥିବାର
 ନିଷ୍ପତ୍ତ ସମ୍ଭାବ ଅଧିଅଛ ମାତ୍ର ଠିକ୍‌ସଂଖ୍ୟା
 ଦଥ ଯାଇ ନାହିଁ ।

କୁସୌଲ୍ୟ ଶୁଭଶୀଠାରୁ ଏକଦଳ ଇଂରାଜ
 ସେନା ଦେଉଳନ ନଗରଟଙ୍କା ଦେଇ ଅସୁଥିଲେ
 ଉଚ୍ଚମାସ ତା ୮ ରାଜ୍ୟରେ ମୁକ୍ତ ଜାତୀୟ
 ଲୋକମାନେ ଏହାକୁ ଅକମଳ ରଲେ ଓ
 କେତେକ ସୁତ ଉତ୍କଳରୁ ଏହାକୁ ପଞ୍ଚୁ କର
 ଟଙ୍କା ଓ ସାମାଜ ସମସ୍ତ ଦେଲଗଲେ । ଚନ୍ଦ୍ର
 ସଂଖ୍ୟା କେତେଥିଲା ଏବଂ ଇଂରାଜଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ
 କେତେକେ ମସୃତଲେ ଛାଡ଼ା ନିଷ୍ପତ୍ତ
 ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ ।

ସୁଦ୍ଧର ରଥ ମାମଲ ।

ସୁଦ୍ଧ ରଥମାମଲେ ଦାବମଳ ଅନ୍ୟାୟ
 ବସୁକ୍ଷେପଣ ବସୁକ୍ଷେପଣ ଗବର୍ଜିମେଣ୍ଡ ଉପୋକ୍ତ
 ଗଲବ କର ଥିବାରୁ ଅପ୍ରେମାନେ ଦୁଇ ଅଗା
 କରୁଥିଲୁ ଯେ ଏ ବସୁକ୍ଷେପ ଉତ୍କଳ ଲୋକ
 ଦେବ ଏବଂ ସର ସଫଳାଭିଜନ ସେପରି ସୁବ-
 ଚାରକ ବୋଲି ପକ୍ଷପକ୍ଷ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ରରେ ଅଧିକ ଅଗା
 ଥିଲା ଯେ ସେ ଏ ପୁରୁଷର ବସୁକ୍ଷେପ ସାମାନ୍ୟରେ
 ଗଜଦେବେ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଅପ୍ରେମାନେ ଅଧିର୍ଯ୍ୟ-
 ଦୋଇ ସକାଦପକ୍ଷରେ ଘାଠ କଲୁ ଯେ ଗବ-
 ଶ୍ଚିମେଣ୍ଡ ଏ ବସୁକ୍ଷେପ ବହୁମାତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର କଲେ
 ନାହିଁ । ସୁଦ୍ଧର ମାଳକ୍ଷେପ ଯେଉଁ କୈଳିସୁତ
 କମିଗନରକ ନିକଟକୁ ଘଟାଇଲେ ତହିଁର
 ଏକପ୍ରସ୍ତ ନିକଳ ପରବାହାରେ ଗବର୍ଜିମେଣ୍ଡକୁ
 ଘଟାଇ ଦେଲେ ଓ ଲେପନାଥ ଗବର୍ଜିର
 ସେହି ଉପୋକ୍ତ ଉପରେ ଏକଭରପା
 ବରୁର କର ତହିଁର ଉତ୍କଳରେ ଲେଖି
 ଦେଲେ ଯେ ସକ୍ତ ଦୋଷ ମାନେକର-
 ଲର ଅଟଇ । ଅର୍ପଣ ସାଦେବ ସକଳକ୍ଷେ-
 ଲରେ ମଜୁର ଯେଣ ଏକ ଶ୍ରେଣ୍ଡଲରେ
 ବସୁ ମାତ୍ରରେ ଏକ ଶ୍ରେଣ୍ଡଲଟିକୁ ଏମନ୍ତ ପୁର
 ଦେଲେ ଯେ କମିଗନରକର ଉପୋକ୍ତ ଘାଠଣା
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରବାକୁ ବସୁକ୍ଷେପ ଦେଲେ
 କମିଗନର ଏଣେ ମନେକରଠାରୁ ଲବାବ
 ନେଉଁ ବରୁର କରୁଅଛନ୍ତି । ତେଣେ ଶେଷ-
 ଲଟକର ବରୁର ଶେଷ ହୋଇଗଲା ଏପରି
 ଚମତ୍କାର ବରୁର ଅପ୍ରେମାନେ କେବେ ଦେଖି
 ନାହିଁ । ଅପଣା ଦୋଷ ସମସ୍ତେ ଦୋଷାଳ-
 ବାକୁ ଦେଖା କରନ୍ତି । ଏହି ମାମଲରେ ଦାବମ
 ଓ ମାନେକର ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧର ଅଥବା ଏକପକ୍ଷର
 ଦୋଷ ଆଇପାରେ କେ ବରୁର ବରୁରକର
 ବାରିକ ଯେ ବସୁକ୍ଷେପମାନେ ଦୋଷୀ ତାହା
 ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧର କଥା ଶୁଣି ପଢାଇ ଦେବା ଓ
 ଯେବେ ତାହା ନ ଦେଲ କେବେ ବସର
 ସେ ବରୁରରେ ସକାଶାଧିକାର ଚୁପ୍‌ଚାପ
 ହେବ । ବାସୁକ୍ଷେପ ଏମନ୍ତ ପୁରୁଷର ବସୁକ୍ଷେପ
 ଯେପ୍ରକାର ସାମାନ୍ୟରେ ଲେପନାଥ ଗବର୍ଜିର
 ନିଷ୍ପତ୍ତି କରଦେଲ ଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଯେ
 ଅପଣା ଉଦ୍‌ମାନେ ଦୋଷ ଦୋଷ ଅଛନ୍ତି ଏହା
 ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ ।

ଅପ୍ରେମାନେ ଶୁଣନ୍ତି ଅର୍ପଣ ସାଦେବକ
 କୈଳିସୁତ ଅଦ୍ୟମାତ୍ର ଘାଠ ଇଂ ଅହିଁ । ତହିଁ
 ରେ କେଣା ଅଛୁ ଯେ ମନୁଷ୍ୟ ତା ୧୪ ରାଜ୍ୟ

ଠାରୁ କୁଲର ମାସ ତା ୭ ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ
 ଅନେକ ପରୁଷାନା ଓ ଉଚ୍ଚମ ମାନେକର
 ଓ ଗୁଣୀକ ନିକଟକୁ ରଥ ନିର୍ମଣ ବସୁକ୍ଷେପ
 ଘଟାଇ ଥିଲେ ମାତ୍ର ସେପାନେ କୌଣସି ଅଜ୍ଞ
 ମାନ୍ୟ କଲେ ନାହିଁ । ତା ୮ ରାଜ୍ୟରେ ସେ ଓ
 ପୁଲସ ସାଦେବ ତୁହିଁ ରଥ ଦେଖିଲେ ଏବଂ
 ତା ୧୪ ରାଜ୍ୟ କୁଳ ଉତ୍କଳୁ ବାଉଳମାସୁର
 ଠାରୁ ବହୁ ଶୁଣି ନ ଥିବାରୁ ସେ ସ୍ୱପ୍ନ ଯାତ୍ରା-
 ଦେବାର ଅନୁମତ ଦେଲେ କେବଳ ସେ
 ଗୋଟାଏ ନିକଳକାଠ ଜଞ୍ଜିରରେ ଶୁଭାଭାବ
 ଅଜ୍ଞା ଦେଲେ ମାତ୍ର ତାହା ସୁଦା ପ୍ରଭୁମାନ
 ଦେଲ ନାହିଁ କ ରଗ କହିଁ ଅଭିଜନ ଦେଖା
 ଗଲ ଯେ ନିକଳ କାଠ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ ସୁଦା
 ପୁରୁଷାକାଠ ଲାଗି ଥିଲା । ଅର୍ଥ ଏ ପ୍ରକରେ
 ଲେଖା ଅଛୁ ବ ଦାଉଳମାସୁର ସାଦେବ ସେହି-
 ବନ ଅହି ରଥମାନ ଅପଦକଳଦ ଥିବାର
 ଶୁଖୁ ଗୁପ୍ତେ କହିବାରୁ ସେ ଯାତ୍ରା ବନ କଲେ ।
 ପୁଣି ଏକପ୍ରକରେ ଲେଖା ଅଛୁ ଯେ କେବଳ
 ତୁର ଏକ ବରୁର ବାରିକ ଥିଲା ଓ ତାହା ପୁରୁ
 ନ ଦେବା ଅଧିର୍ଯ୍ୟର ବସୁକ୍ଷେପ ଅଟଇ ।

ଅପ୍ରେମାନେ ମାଳକ୍ଷେପ ସାଦେବକ ପର-
 ଠ୍ୟାନା ଓ ମାନେକର ଓ ଗୁଣୀକର କୈଳିସୁତ-
 ମାନ ଦେଖିଅଛୁ ଓ କୌଣସି ଅଜ୍ଞ ପ୍ରତ୍ୟ-
 ଯାକନ ନ ଦେବାକୁ ବହୁ ନିର୍ଦ୍ଦିତ ଧାଲ-
 ନାହିଁ । ବରୁ ରଥ ନିର୍ମଣପରେ ବହୁ
 ଅଦେଶ ହୋଇ ନ ଥିବାର ପ୍ରକାର ଯାଏ
 ଫଳରା ଯେବେ ମାନେକର ବ ଗୁଣୀ କୌଣସି
 ଅଜ୍ଞ ମାନ୍ୟ ନ କଲେ କେବେ ପୁରୁ ଛାଡ଼ା
 କମିଗନର ବା ଗବର୍ଜିମେଣ୍ଡ କଣ୍ଠାଲବା ତ
 ମାଳକ୍ଷେପକର ବର୍ତ୍ତମାନ ନ ଥିଲା ? ସେ-
 ବଥାରୁ ବହୁମାତ୍ର ବରୁର ଦେଲ ନାହିଁ ।
 ଏପରି ମାଳକ୍ଷେପକର ଉପୋକ୍ତରୁ ଯେ ସମସ୍ତ
 ନିଷ୍ପତ୍ତି ଜାତ ଦେଉଅଛୁ ଗବର୍ଜିମେଣ୍ଡ ତହିଁର
 ବହୁମାତ୍ର ଅନୁସନ୍ଧାନ ନ କର ଯେ ଏତେ-
 ବତ କଥାଟରୁ ଶବ୍ଦକାଶମେ ବରୁର
 କରଦେଲେ ବତ ଅଧିର୍ଯ୍ୟର ବସୁକ୍ଷେପ ଅଟଇ
 ସେ ସମସ୍ତ ମସୃତ୍ତ ଏହି—ରଥରେ ତ ଦୋଷ
 ଥିଲା ଓ ତାହା ପ୍ରତ୍ୟୋଧନ କରବାକାରଣ କେ-
 ବେ ମନେକରକୁ ଅଦେଶ ହୋଇଥିଲା ଓ
 ପରକ୍ଷେପରେ ତାହା ବସୁକାରରେ କେବେ
 ସଂଖ୍ୟାସ୍ତ ଦେଲେ ? ବାଉଳମାସୁର ତା ୧୪ ରାଜ୍ୟ
 ପୁରରେ ଯେଉଁ ଦୋଷମାନ ଦେଖିଥିଲେ
 ତାହା ସେ ଅଥବା ମାଳକ୍ଷେପ ମନେକରକୁ

କରକାଳ

ସାମ୍ବାଦିକସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ପୃ ୧୬୩
ବୁ ୩୪୫୩

ତା ୨୯ ବସ ମାତ୍ରେ ପଞ୍ଚମ ବର ୧୮୮୦ ମସିହା । ମୁ । ଉତ୍କଳ ଗ ୫ ବର ୧୯୮୭ ବାର ପତ୍ରିକାର

{ ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁଟ ୨୯
ମଫସଲପାଇ ତାକମାସଲ ୪ ୧୫୮

ଲକ୍ଷ୍ମଣରୁ ଭାରସାଗେ ଚଳନ୍ତମାସ ତା ୮
ରଖରେ ସମାପ ଅସିଅଛି କି ଇତ୍ତଦ୍ଦେପର
ପ୍ରଧାନ ରାଜାମାନେ ତୁରନ୍ତ ବରୁକରେ ସୁଦ୍ଧ
ସଜା କରବାକୁ ସମ୍ମତ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏ ପୁଣି
କି ସମାପ ? ପୁଣି ତୁରନ୍ତସୁଦ୍ଧ ଦେବ କି ?
କଲିକ ସକର ନିମ୍ନମାନ ପ୍ରତିପାଳକ ନ ଦେ-
ବାକୁ ଏପର ବରୁର ଦୋର ଥିବାର କିମାତାଏ
କେତୁ ତୁରନ୍ତ କେହି ସାଦସରେ ସୁନାସୁ ସୁଦ୍ଧରେ
ପ୍ରବୃତ୍ତ ଦେଉଅଛି ବୁଝିବା କଠିନ ।

ନାଗାମାନଙ୍କର ଉପଦ୍ରବ ସୁନାସୁର ଅରମ୍ଭ
ଦୋଇଅଛି । ଗତବର୍ଷ ଏମାନଙ୍କୁ ଅସୁଦ୍ଧ କର-
ବାର ଯେ ଉପାସୁମାନ ଦୋଇଥିଲା ଏଥିରୁ
ଦେଖାଯାଏ ଯେ ସେ ସମସ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ବାର୍ଷିକର
ଦେଲ ନାହିଁ ବରଂ ଏହାଙ୍କ ଉତ୍ପାତ ସୁଦ୍ଧବର୍ଷ-
ଠାରୁ କିଛି ଶୀଘ୍ର ଅରମ୍ଭ ଦେଲ କାରଣ ଅବଧି
ଅକୋବର ମାସ ଦେବାକୁ ଦେଲମାସ ବଳମ୍ଭ
ଅଛି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ସେମାନଙ୍କୁ ଅସୁଦ୍ଧ ଜାଣି
କସୁର ଦୟା ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବାରୁ ଏପର ଘଟୁ
ଅଛି । ଥରେ ତାହାକୁ ଉତ୍ତମସିଦ୍ଧା ଦେବାର
ଉଚିତ ।

ରଥପାଶା ସମ୍ପର୍କରେ ସୁଦ୍ଧ ମାକ୍ଷେଟକର
ଦୈନିକପୁରୁ ଯେ ସମସ୍ତ ସଂସଦ୍ଧ ଜାତ ଦୋର
ପାରେ ଗତସମ୍ପାଦରେ ଅମ୍ବେମାନେ ଲେଖିଥିଲୁ ।
ସମ୍ପୁରଣ ସମ୍ପରକକାର ପତ୍ରିକା ପାଠ କର ଦେ-

ଖିଲୁ ଯେ ଇହିରେ ସେହି ସମସ୍ତ କଥା ଅତୁର
ସୁନରୁପେ ଲେଖା ଦୋଇଅଛି । ମାକ୍ଷେଟ
ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ମଧ୍ୟାନେଜର ତାହାଙ୍କର କଥା
ମାନଲେ ନାହିଁ । ଏଥକୁ ସମ୍ପାଦକ ବୋଲନ୍ତି
କି ମାକ୍ଷେଟଙ୍କ ପର ବସୁଙ୍କର ଦାବମକ ଆଜ୍ଞା
ନି ମାବବା କଥା କଦାର ବ୍ୟାସ ଦୋର ନ
ଥାରେ । ମନରୁ କର୍ମଗୁରୁମାନେ କି ଏତେ
ଘାଗଲ ବା ଅବ୍ୟୟ ଅଟନ୍ତି ଏବ ମାକ୍ଷେଟ
କି ଏମନ୍ତ ତୁଟି ଓ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଯେ କନସ୍ତୁକଲି-
ଠାରୁ ତାହାକୁ ଉତ୍ତା ମାନ୍ୟ ବା ବସୁ କରନ୍ତି ?
ଅତୁ ଯେବେ ବାସୁକରେ ମଧ୍ୟାନେଜର ତାହାଙ୍କ
ଆଜ୍ଞା ମାନ ନି ଆନ୍ତେ ତେବେ କି ସେ ରଥ-
ସାତା ସଥାର୍ଥରେ ବନ କର ଦଅନ୍ତେ ଏବ
ଏପର ଉପତା ମାକ୍ଷେଟଙ୍କୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଦେଇ
ପାରନ୍ତି କି ? ମୁଲକଥା ଏହି ଯେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କ
ଶାସନକର୍ତ୍ତାମାନେ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଚିତ୍ତନ୍ତି
ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କୁ ସହଦା ମନେ ରଖିବାର
ଉଚିତ କି ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ଠାକୁର ଏବ
ଝାଙ୍କପ୍ରତି କୌଣସିରୂପେ ଦମ୍ଭସେପଣ ନ
କରବା ବଳ ।

ଜେଲପୁସ୍ତ ଅରେ ଲେଖିଥିଲେ କି ଦେ-
ଶୀୟ ଲୋକମାନେ ଏମନ୍ତ ମାମଲପ୍ରିୟ ଯେ
ମାମଲ କରବାର ସୁଯୋଗ ନ ଥାଇଲେ ତାହାଙ୍କ
ସୁଖ ବହୁପରମାଣରେ ଉତ୍ତା ଦୋର ଥିବ ।
ଏଥକୁ ଅମ୍ବକକାର ପସିକା କହିଅଛନ୍ତି ଯେ

ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କର ମାମଲପ୍ରିୟତାରେ ଗବ-
ର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କର ଅଲଭ ନାହିଁ ବରଂ ଇହିରୁ
ସେତେ ଅଧିକ ଦୋର ପାରେ ଲଭ କରବାର
ଉପାୟ ସହଦା ଲାଗିଅଛି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ରାଜସ୍ୱ
ନେଉଥିବା ସୁନରେ ତୁମିସଂଜାନ୍ତ ମାମଲରେ
ଖର୍ଚ୍ଚା ନେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ମାତ୍ର ଇହିପ୍ରତି
କେହି ଦୁଷ୍ଟି କରୁ ନାହାନ୍ତି । ଅନ୍ତମାନ ସୁଅର
ସଦ୍ୟପି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ମାମଲ ଖର୍ଚ୍ଚା ସତାବେ-
ଲକେ ଅତୁର ଅଧିକ ବୁଦ୍ଧି କରନ୍ତେ ତେବେ
କେ ଜାଣି ଥିବା ଲେବେ ଅପଣା ତୁମ ଜାଣି
ପାର ମାମଲକୁ ସାନ୍ତି ରହନ୍ତେ । ଅମ୍ବେମାନେ
ବରୁର କରୁ କି ମାମଲର ଖର୍ଚ୍ଚା ବୁଦ୍ଧିବାସୁ
ଲୋକଙ୍କର ମାମଲପ୍ରବୃତ୍ତି ଦମନ ନ ଦୋର
ବରଂ ବୁଦ୍ଧି ଦେଉଅଛି । ଧନବାନ୍ ଓ ବଳସ୍ତୁ
ଲୋକ ଅନାୟୁଲଭ କରବାର ବିଶେଷ ସୁବିଧା
ପାଉଅଛି କାରଣ ଚର୍ଚ୍ଚନା ବ୍ୟକ୍ତି ଖର୍ଚ୍ଚା ବସୁରେ
ମାମଲରେ ପସିକାକୁ ସାଦସ କରୁ ନାହିଁ ।
କୌଣସି ଲଭର ଅଧ୍ୟା ବିନା ମୋକଦ୍ଦମା ଦେବା
ଅସମ୍ଭବ ସୁଚରଂ ମାମଲ ଉପରେ ଖର୍ଚ୍ଚା ବୁଦ୍ଧି
କରବା କେବଳ ଦୁଃଖକୁ ଧନବାନ୍ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ
କରତଳରେ ରଖିବା ଭବ ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ
ଏବ ଏହି ସୁଦ୍ଧିବାସୁ ମାମଲ ଉପରେ ଅଗ-
ରୁଣ ଖର୍ଚ୍ଚା ନେବା ଅଥୌ ଅନ୍ୟାୟ ଅଟଇ ।
ମାମଲରେ ସାଦସ କାଏଲ ଦେବ ତାହାଠାର
ପରେ ଖର୍ଚ୍ଚା ଅତାୟ କଲେ ଇହିରେ ଏହି
ଦୋଷ ପ୍ରକୃତିକ ନାହିଁ ।

କାଚୁଲ ସମାବେଶ ।

କାଚୁଲକୁ ଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ସମ୍ପାଦ୍ୟ ଅସିଥିଲୁ କି ଅମିର ଅବଦୁର୍ରହମାନଖାନା ଗତ ଶା ୧୨ ରୁ ଶରେ ସେଇସମ୍ପରରେ ପ୍ରବେଶ ଦେଲେ ଏକା-ବେଳକେ କାଚୁଲକୁ ମାନଆନ୍ତେ ବନ୍ଦୁ ଲେଖାଉମାନେ ଗତ ରାଜିବାଇ ଶୁଭଦିନ ଥିବାର ସହବାକୁ ସେଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାଚୁଲ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପ୍ରକଳ ରହିଲା । ଇଂରାଜ-ମାନେ ଯେତେ ବଳ କାଚୁଲରେ ନିର୍ମାଣ କରି-ଥିଲେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ସୁଦା ନିଷ୍ପା ହୋଇ ନାହିଁ ସେ ସମସ୍ତ ଅର୍ଥର ଦେବାକୁ ଅମୀର ଗୁଣ କୃତଜ ଦୋରଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନୁ-ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଏକାଦୁଷ୍ଟ ଉଦାରକର୍ମରେ ଚାକାକର ଏମନୁ ସଂସାଧ କରୁଅଛୁ ଯେ ସେ ପୁଂସପ୍ରାୟ ଅଛୁରୁଆ ନିମିତ୍ତ ବହୁସଂଖ୍ୟକ ଅସଂଖ୍ୟ ଲୁକ୍ତ ସଙ୍ଗେ ଦେଶ ଚାଲୁ ନାହାନ୍ତି ଅମୀରଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଦେଖା କରି ଜେନରଲ ଫୁର୍ଡ଼ିଆଟ୍ଟ ସର୍ବେନିଧରେ କାଚୁଲକୁ ବାହାର ଅସିଲେ ସୁଖ୍ୟଖାନ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସରକାରମାନେ ଛାଡ଼ାଇ ସଙ୍ଗରେ ଭନମାନର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଟ ବଳାଇ ଦେବାପାଇଁ ଅସିଥିଲେ । ଚୈନ୍ୟମାନେ ଉତ୍ତମ ଅବସ୍ଥାରେ ଏବଂ ଶାନ୍ତରାଜରେ ଫେରି ଅସିଲେ ଛୋଟସି ଗୋଲମାନ ଦୋର ନାହିଁ । ଚୈନ୍ୟକ ସାମାଜ ବଜବା ନିମିତ୍ତ ଅମୀର ବେଲେଫଳ ପସୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଭଗରବାସିନୀନେ ନୁହନ ଅମୀରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ନିରୁଦ୍ଦେଶରେ ବସି କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ଖୁସିକନା ଖୁସିର ମୁକ୍ତରେ ଲେକକ ମନ ସେପରି ବଚକତ ଦେବାକୁ ସକା ଥିଲା ଯାହା ହୋଇ ନାହିଁ । ଅସାମରା ବୋଧ ନୁଅଇ ଯେ ଇଂରାଜକ ଫେରି ଅସିବା ବଳ ସନ୍ତୋଷକରକ ଦୋର ଅଛୁ ଏବଂ ଏହି ବନୋବସ୍ତୁ ଅର୍ଥପ୍ରାୟୀ ଦେବ । ଅନୁମାନେ ଏକାଦୁ ଅଶ୍ଵା କରୁଁ ଯେ ଏହି ବନୋବସ୍ତୁ ସାଥକ ଦେବ ।

କାନାହାରର ନୁହକ ସମ୍ପାଦ୍ୟ ତହିଁ ନାହିଁ । ସୁଭବଖାନ ଉକ୍ତ ନଗରର ଅକ ନିକଟରେ ଅଛନ୍ତି ତନ୍ତୁ ଜେର୍ଜିଦନ ମୁକ୍ତ ଅନୁ କରବେ ଯାହା ବଳ ନିଷ୍ପତ୍ତ ଜଣା ନାହିଁ । ଏଣେ ଇଂ-ରାଜ ସେନା ନିଧ୍ୟ କାନାହାରରେ ପହୁ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଉକ୍ତ ନଗରକୁ ରଖା କରିବାର ସମସ୍ତ ବନୋବସ୍ତୁ ଜେନରଲ ଫାଏର ସାଦେବ ଯାଏ କରିବାରେ ନୁହ କରୁ ନାହାନ୍ତି ।

ଖୋରାଧା ବନୋବସ୍ତୁ ।

ବନୋବସ୍ତୁମେଣ୍ଟ ଏ ବନୋବସ୍ତୁ ସମ୍ପର୍କ-ରେ ଏକ ଦାରି ନିକାଉଶପତ୍ର ଲେଖି ଗତ ମାସ ଶା ୨୮ ରୂପର କଲକତା ଗଜେଟରେ ଯାହା ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନେ ଖୋରାଧା ବନୋବସ୍ତୁର ସକଳ ବସ୍ତୁ କାଗିବାକୁ ବଡ଼ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲା ତହିଁର କାରଣ ଏହି ଯେ ଅନୁମାନ-କର ହୁଅନ୍ତୁ କନିଷ୍ଠର ଶାସ୍ତ୍ର ସବକରା ସାଦେବ ପୁନଃପୁନ କରୁଥିଲେ ଯେ କଟକ ଓ ଖୋରାଧା ଖାସମାହାରର ବନୋବସ୍ତୁକାର୍ଯ୍ୟ ଅଇ ସାବଧାନ ଓ ତମଜାଇଲୁପେ କରିବା ସହାୟେ ଉପାୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏ ଦୁଇ ସ୍ଥାନର ବନୋବସ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାପ୍ରଦେଶର ବନୋବ-ସ୍ତୁର ଅଦର୍ଶ ସ୍ଵରୂପ ଦେବ ଅର୍ଥାତ୍ ଦକଷତର ବନୋବସ୍ତୁକାର୍ଯ୍ୟମାନେ ଏହି ଅନୁମାନେ ଓଡ଼ି-ଶାପ୍ରଦେଶର ବନୋବସ୍ତୁ କରାବେ । ଏଥର କଟକ ଖାସମାହାରର ବନୋବସ୍ତୁ ଶେଷ ଦେ-ବାରେ ତହିଁର ଯେ ଫଳ ଦେଖାଗଲା ଯାହା ଖାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଗାଇ ଅଛି ଏବଂ ତହିଁ ଲଗି ଉତ୍ତମ ସୁଦା ଓ ପ୍ରଜାକର ଯେ କଷ୍ଟ ହୋଇ-ଅଛି ତାହା ସମସ୍ତେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରୁଅଛନ୍ତି । ହେ-ବେ ଏହି ଅଦର୍ଶରେ ସମୁଦାୟ ଓଡ଼ିଶାର ବନୋବସ୍ତୁ ତୁଅନ୍ତା ଯାହା ଦେଲେ ପ୍ରଜାକର ବ ବସା ତୁଅନ୍ତା ଯାହା ଅନୁଭବ କରିବା କଠିନ ନୁହଇ ବରୁ ଖୋରାଧା ବନୋବସ୍ତୁର ନିୟମନ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦାରଣପତ୍ରରେ ଖାଠ କର ଅନୁମାନକର ବସା ସଦେବ ଅଛୁ ଯେ କଟକ ଖାସମାହାରର ବନୋବସ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାର ଅଦର୍ଶ ନ ହୋଇ ଖୋରାଧାର ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବ ଓ ତହିଁରେ ପ୍ରଜାକର ଦୁଃଖ ଅନେକ ଲାଗିବ ଦେବ ସନେହ ନାହିଁ । ଦୁଃଖର ବସ୍ତୁ ଯେ ବୋର୍ଡ଼ର ମେମ୍ବର ଶାସ୍ତ୍ର ଜାମ୍ମୀୟର ସାଦେବ କଟକ ବନୋବସ୍ତୁ ଶେଷ ହେଲା ଉକ୍ତକୁ ଏଠାକୁ ଅସିଥିବା ଦେବୁରୁ ଦେଇ ସଥକା ଗୋଟିଏ ନିରରର ବନୋବସ୍ତୁକୁ ସାମାଜ୍ୟ ବିବେକନା କରିବାରୁ ଦେଉ ଏ ବନୋବସ୍ତୁର ଦୋଷଗାନ ତୁଦୟକମ ବସି ସୁଦା ତହିଁର ବଡ଼ ପ୍ରଜାକର କଲେ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଖୋରାଧାର ବନୋବସ୍ତୁ-ପ୍ରଣାଳୀ ଯେ ତାବାକ ବହୁବର୍ଣ୍ଣିତା କବେବ ଓ ନ୍ୟାୟବସ୍ତୁରୁ ଅନେକାଂଶରେ ଉକ୍ତକୁ ଦୋରଅଛୁ ତହିଁର ହୁଇଁ ପ୍ରମାଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ନିର୍ଦ୍ଦାରଣକୁ ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛୁ । ସେ ଏଠା-କୁ ଅସି ମସ୍ତୁ ଦୁହିଁ ବନୋବସ୍ତୁର ପ୍ରକୃତ

ନିୟମନ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଟେନର ସାଦେବକୁ ଚାହାରି ଦେଇ ଯିବାରୁ ସାଦେବ ଉଦନୁପାରେ କର୍ମ କର ପ୍ରଣୀୟାର ଭୁକକ ଦୋରଅଛନ୍ତି । ମାନ-କର ଜାମ୍ମୀୟର ସାଦେବ ଏଠାକୁ ଅସି ନ ଥିଲେ ସୁମାତ୍ କର୍ମରୁମାନେ କଟକ ପରି ଖୋରାଧାରେ ସୁଦା ଦଅଁ ଗରୁ ମରୁ ମାଳତ ଗଢ଼ି ଥାନ୍ତେ ।

ସେଦେବୁ ଖୋରାଧାର ବନୋବସ୍ତୁର ନିୟ-ମନାଜ ବୋର୍ଡ଼ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ ମନୋଯୋଗ ଓ ସୁରୁରୁପକ ସ୍ଥିର କର ଅ-ଛନ୍ତି ଯାହା ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବନୋ-ବସ୍ତୁର ଅଦର୍ଶ ଦେବ ଏଥିରେ ସନେହ ନାହିଁ । ଅବଏବ ଏ ବନୋବସ୍ତୁର ନିୟମାନ ସଦାଧା-ରଣକର ନାଗିବାଇ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଅନୁମାନେ ସଥାସାଧ ସେ ସମସ୍ତ ବହୁର ବଳ-ବାସ ଯହା ରୁର୍ ଓ ସେ ସରୁ ସମାଲେଚକ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣରେ ବାହୁଲ୍ୟରୂପେ ନେଖା ଥିବାରୁ ତହିଁର ସାହାୟ ଉକ୍ତର କରୁଅଛି । ଉକ୍ତ ନି-ର୍ଦ୍ଦାରଣ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଟେନର ସାଦେବଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପରେ ନେଖା ଯାଅଛୁ ଓ ତାହା ଯାଠ କରବାରେ ଜଣାଯାଏ ଯେ ସାଦେବ ପ୍ରଣୀୟ-କର ନିକର ମତ ଯାହା ଦେଉ ସେ ଖୋରାଧା-ର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାରେ କଳ-ମାତ୍ର ନୁହ କର ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ବନୋବସ୍ତୁ ସମ-ର୍ଦ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତ କଥାମାନ ଉପାଧିକରୂପେ ଜଣା-ଦାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉପସ୍ତୁ ଅଶା ଦେବାକୁ ସମମ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଟେନର ସାଦେବ ପ୍ରଥମେ ଖୋରାଧା ବନୋବସ୍ତୁର ନିୟାସ ନେଉଅଛନ୍ତି । ବିଦ୍ରୁବ ଦେବୁ ସନ୧୮୦୪ ଶାରେ ଖୋରାଧା ଦକ୍ଷା ଇଂରାଜକ ଦସ୍ତଖତ ଦେଲ ଏବଂ ସନ ୧୮୧୮ ଶାରେ ଖାସକର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକ ଦାଉରେ ଅସିବା ଏଥିପ୍ରକ୍ ଏହା ସମାପ୍ତରୁ ରଖା ମୁକ୍ତାଦେଶକର କାଗିର ଥିଲା । ସନ ୧୮୧୮ ଶାରେ ପଦ୍ମରାଦେବ ଖୋରାଧାର ଡେପୁଟିକଲେକଟର ଦୋର ଗୋଟିଏ ବନୋ-ବସ୍ତୁ କଲେ ଏବଂ ସନ ୧୮୨୦ ଶାରେ ଉଲ-ନିକସନ ସାଦେବ ପ୍ରକାଶମା ସ୍ଥିର ଉକ୍ତି କେବଳ ନୁଅ ଅବଦକମି ଉପରେ କର ଆର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଏହାକ ସମୟରେ ଖୋରାଧାର ଜମା ୪୯୦୦୦ ୨୮୮୩ ଦୋରଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଜମା ସନ ୧୮୩୭ ଶାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଲା । ଖାସକର କମା ଏହି ବାଳରେ ୪୯୦୦୦୪ ଦୋରଥିଲା । ସନ ୧୮୩୭

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭା ୧୫ ଲ
ଦ୍ୱ ୩୫ ପ୍ରା

ଭା ୨୮ ରୁପ ମାତ୍ରେ ପତ୍ରକ ସମ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମୁ । ପତ୍ରକ ବ ୧୫ ନ ସମ ୧୨୮୭ ସାଲ ପତ୍ରକାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୫୦
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୨୫
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ୪୧୫

କଲକତ୍ତର ଏକ ଭାରସବାଜ ଅନୁସାରେ ଲର୍ଜ ମର୍ଥବୁକ୍ ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟ ସଭାରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ କି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାନ୍ୟତା ସକାଶେ ଜଣେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରବା ରହିବ ଦେବ ନାହିଁ ମାତ୍ର ମାନ୍ୟତା ଓ ବ୍ୟାପକ ନିମିତ୍ତ ଲେଖନୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ନିୟୋଗ କରବା ପ୍ରସଙ୍ଗ ଭବିଷ୍ୟତରେ କରାଯିବ କଲକତ୍ତର ପ୍ରୟୋଜନ ଦେବ । ଭବିଷ୍ୟତ କାର୍ଯ୍ୟକ ଅନୁମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେବାର ଉପର ଏଥିରେ ବିପ୍ରତ୍ୟୟ କିମ୍ପା ଲାଗିବ ଦେବ ଅଥଚ ଆଜକାଲି ରେଲ-ସେଜ ଓ ଭାରତୀୟ ପ୍ରଭାବରେ ଶାସନ-କାର୍ଯ୍ୟର କିଛିମାତ୍ର ବ୍ୟାପାର ଦେବ ନାହିଁ ।

ରେ ଯେବେ ଅଫଗାନସ୍ତାନରୁ ସମସ୍ତ ସେନା ବାହାର ଅଧିକେ ଭେଦେ ସୁନ୍ଦର ବ୍ୟୟ ୧୭ କୋଟ ଟଙ୍କା ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବ ବିଲମ୍ବ ଦେଲେ ୨୦ କୋଟ ଟଙ୍କା ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୋଇ ଯାବେ ।

ସିମଲାରୁ ଅଧିକାରୀ ଏକ ଭାରସମ୍ବାଦରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସକାଶ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଗନ୍ତାମକ ସଭାର ନିୟମାନୁସାରେ ଶାନ୍ତବର ବାଟକୁ ଆପଣା ହସ୍ତରେ ରଖିବାର ସ୍ଥିର କରାଯାଇଛି । ଏଥିକୁ ଗନ୍ତାମକର ସଜ୍ଜା ସ୍ଥାନକୁ ଖାନକ ସଙ୍ଗେ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେ ପଦକ୍ଷେପ ହୋଇ ଯାଏ ଦୋଇ ଅଧିକାରୀ ସେ ସଜ୍ଜା ରହିବ ଦେବାର ଅନୁଦିବ କୁଅର ଏବଂ କଲକତ୍ତର ସେକଟର ମଧ୍ୟ ଏହି କଥା କହିଅଛନ୍ତି । ସୁନ୍ଦର ସେହି ସଜ୍ଜା ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ କିମ୍ପା ? ତେବେ କି ସେ ସଜ୍ଜା ରହିବ ଦୋଇ ନାହିଁ । ଅଫଗାନସ୍ତାନ ସମ୍ପର୍କରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ବିଚିତ୍ର ବିଚାରମାନ ଦେଖିବାରେ ଅସୁଅଛି । ଏତେ ଅସ୍ଥିରତା ତେବେ କି ଥିଲା ।

ବିକୋଶମିତ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ବିଚାର । କେଉଁ ପୁସ୍ତକ ନିମିତ୍ତ କେତେ ବ୍ୟୟ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇ-ଅଛି ବୋଧହୁଅଇ କିଏ ଲାଭିବ ନୁହେଁ ତର ଭାବୀ ଜଣାଇବେ ଏ ସବୁପୁସ୍ତକର ବାସ୍ତବରେ ଭାଗ ଅଭାବ ଅଛି ଏବଂ ଏସବୁ ପ୍ରକାଶ କରବା ଭାଗ ବ୍ୟୟସାଧ୍ୟ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ବର୍ତ୍ତମାନାବସ୍ଥାରେ ଉତ୍ତମା ବିକୟ ଦେବୁ ଅଲଭକର ଥିବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସାହାଯ୍ୟ ବିନା ହୋଇ ଯାଉନା ନାହିଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ପକ୍ଷରେ ମନୋଯୋଗୀ ଦେବାର ଦେଖି ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନନ୍ତ ଦେବୁ ଏବଂ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅଶା କରୁ କି ଶ୍ରୀୟକ୍ତ କମିଶନର ସାହେବ ଏବଂ କିଏ ଲାଭିବ ନୁହେଁ ତର ଏପରି ବିନୋବସ୍ତ କରବେ ପଞ୍ଚରେ କି ଏ ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କ ମୁଦ୍ରା-କନ ବିଷୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ରହିବ ଓ ପ୍ରଚ୍ଛଦାବଳି ଦେବାରୁ କୌଣସି ସମୟରେ ଅପ୍ରାପ୍ତ ଦେବ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଗ୍ଲାଡସ୍ଟୋନ ସାହେବଙ୍କ ନୁହନ ବଜେଟକୁ ବାର୍ଷିକ ଅବ୍ ତମନୁ ମଞ୍ଜୁର କଲେ । ଲିଭିଙ୍ଗ୍ ଉପବର୍ଷକୁ ଅଫଗାନ ସୁନ୍ଦର ବ୍ୟୟ ନିମିତ୍ତ କି ସାହାଯ୍ୟ ଦେବେ ଭାବୀ ଏଥିରେ ନିରୁପଣ ଦେବ ଦୋଇ ସମସ୍ତଙ୍କର ଅଶା ଥିଲା ମାତ୍ର ଭାବୀ କିଛି ଏ ବଜେଟରୁ ଜଣାଗଲ ନାହିଁ । ସର୍ବ ଜର୍ଜ୍ କାମଲ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ଗ୍ଲାଡସ୍ଟୋନ ସାହେବ ଉତ୍ତର କଲେ କି ଅଫଗାନ ସୁନ୍ଦର ବ୍ୟୟ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଜଣାଯିବା ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକର ହୋଇ ନ ଯାବେ । ଅଫଗାନ ସୁନ୍ଦର ବ୍ୟୟ ସଦ୍ୟ ବିଚାର ହୋଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ସେ ସମ୍ପର୍କରେ କେଉଁ ଦେଉଅଛି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ଜଣାଯାଏ ସେ ଅଗାମୀ ଅବଦାନର

ଓଡ଼ିଶାର କମିଶନରଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଏବଂ ସିନ୍ଧା-ବିଭାଗର ତାରକେକରଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ହିସେ ନିଜନା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଭଲଭିକ୍ଷିତ ପୁସ୍ତକମାନ ଓଡ଼ିଆଭାଷାରେ ପ୍ରଚ୍ଛଦ ଦେବା ନିମିତ୍ତ ୪ ୩୦୦୦ ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଛି ଯଥା; ସେହି ଭର୍ତ୍ତ ବସୁଖଣ୍ଡ ପ୍ରସ୍ତାବକା ସହିତ, ଶାକଗଣିତ

ଉପବର୍ଷର ବଜେଟ ।
ଏ ବଜେଟ ବଜର ମାସ ଭା ୧୫ ପକ୍ଷରେ ବିଲଭର କମନ୍ସଙ୍କ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଥିଲା । ଲର୍ଜ୍ ବାର୍ଡିଂଟନ ଅସ୍ତ୍ର ବ୍ୟୟର ବିସ୍ତାର ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଯାଇ କହିଲେ ଯେ ସିକଲ୍ ଏଲ-ନାରେ ବ୍ୟୟ ଲାଗିବ ଦେବାର ଅଶା ନାହିଁ ଏବଂ ଅଫଗାନ ସୁନ୍ଦର ବିଷୟରେ ସେହିକ ବିଭାଗ ପ୍ରତି ଉଦ୍ଦାରଣର ଧାରଣ କରବାର ଅନୁରୋଧ ।

ଦୂର୍ବଳତାର ଫଳସ୍ଵରୂପେ ପ୍ରମୁଦ ପରଲୋକୀୟ ଚେଳି
 କାରଣ ଯହିଁ ସମାପ୍ତ ଯେଉଁ ଟଙ୍କା ଅଲଗା
 ରଖା ଯାଇଥିଲା ତାହା ଗଣ କରବାର ଅବଶ୍ୟକ
 ହେଲା । ଲର୍ଡ୍ ଉପନୟକ ମତରେ ଫର୍ଷ୍ଟ ବ୍ୟବ୍
 ନିଷ୍ପତ୍ତରେ ନୂତନ ଗଠି ଅର୍ଥକୁ କରବାର ସମସ୍ତ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ଅତଏବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଭମେ-
 ନସ ଟାକ୍ସ ଉଠାଇ ଦେବା ଅସମ୍ଭବ । ଅତୀତାତ
 ଯୁକ୍ତର ବ୍ୟୟ ନିର୍ମୂଳ୍ୟ କରବାରେ ଯେଉଁ ଉପ
 ଦୋଇଥିଲେ ତାହା ଦେଖାଏ ପଡ଼ି ରହିବାର ଦୋ-
 ଶକୁ ଯାହା ଥିଲା । ଅତୀତାତ ଯୁକ୍ତର ମୋଟ ବ୍ୟୟ
 ୯୮ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଧର୍ମଗଳ ଓ ଲାଜା କରବାରେ
 ଲାଗିଥିଲା ଯାହାକୋଟି ଟଙ୍କା ଦେଉଥିଲା ।
 ଯୁକ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅଧିକାରୀ ହେଲା ଓ ଅଳ୍ପଦାୟ
 ଯୁକ୍ତର ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ର ଏଥିପ୍ରକାର କିମ୍ପା ଦେଇ
 ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ର ଶକ୍ତିଶାଳୀ
 ଯାହା ସାମାନ୍ୟ ବ୍ୟୟାଧିକ ତାହା ସାମାନ୍ୟିକ
 ଅଟଇ ଯୁକ୍ତର ନିଜ ବ୍ୟୟ ଲାଗାଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଦୌର୍ଗଣ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ର ଦୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।
 ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ର ଯାହା ଦେବେ ତାହା ଲାଭକର୍ତ୍ତା
 ଦାନସ୍ଵରୂପ ଦେବେ ନାହିଁ ମାତ୍ର ନିଜସ୍ଵରୂପ
 ଦେବେ । ଏଥକୁ ଖୁଲ୍ଲିକାଦେଖି ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ର
 ତାହା ଦେବେ ଅତୀତାତ ଯୁକ୍ତର ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟକୁ
 ଲାଭକର୍ତ୍ତାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତ ଦେବକୁ ପଡ଼ିବ । ଲାଭ-
 କର୍ତ୍ତା ବ୍ୟୟ ଲାଗା କରବା ନିଷ୍ପତ୍ତରେ ଓଟୋ
 ସାଦେବ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଥିଲେ ମତାହା ଗ୍ରହଣ କରି
 ପାରିଲ ନାହିଁ । ଅତୀତାତ ସାଦେବ ଗୋଟିଏ ଶକ୍ତି
 କମିଟି ନିଷ୍ପତ୍ତ କରବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ଏଥୁ
 ଉତ୍ତର ଅନୁ ଏକଦଳକୁ ବଳେଇବ ଲର୍ଡ୍ କରବ
 ପ୍ରକାର ରହିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ବିବରଣୀରୁ ସାଠକମାନେ ଦେ-
 ଶିବେ ଯେ ନୂତନ ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟଠାରୁ ଅନୁମୋଦନ
 ଯେ ସମସ୍ତ ଉପକାର ପାଇବାର ଅର୍ଥା କରୁଥିଲୁ
 ସେ ସମସ୍ତ ମେଣ୍ଟର ବିଷୟ ଦେଉଥିଲୁ । ସିବିଲ୍
 ଏକକାର ବ୍ୟୟ ଲାଗା ଦେବ ନାହିଁ ଲାଭମେ-
 ନସ ଟାକ୍ସ ଉଠିବ ନାହିଁ ଅଥଚ ଯହିଁ ନିମିତ୍ତ
 ତାହା ବିଷୟ ଉପାଦାନ ଦୂର୍ବଳତାର ଫଳ
 ତାହା ଉଠିଗଲା । ଅତୀତାତ ଯୁକ୍ତର ବ୍ୟୟ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ର କେବେ ସହକ ତାହା ସାମ୍ପ୍ର ମୁଁ କରୁ
 ବାଦକୁ ନାହିଁ । କେବଳ ଲାଭକର୍ତ୍ତାକୁ ମତା
 ବିକ୍ତ ଦେବାର ବିଷୟ ଦେଉଅଛନ୍ତି । କେବେ
 ଗଠ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଠାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଟ ଅଧିକ କ କଲେ ଓ ଏମାନେ ସମତା
 ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଯେ ସମସ୍ତ ମାଲପୁତ୍ର କଥାମାନ

କରୁଥିଲେ ସେଗୁ ଦେଉଁ ଥିଲେ ଗଲ ।
 ଅତୀତାତ ଏବେ ଶାନ୍ତି ଅନୁମାନକର ମତ ପ୍ରକାଶ
 କରୁଛନ୍ତି ଅଧିକାରୀ ଅଟଇ । କିଲ ଅଧିକ କରୁଥିଲ
 ଦେଖା ଯାଉ ପୁଣି ସମଲୋଚନା କରବା ।

ପଥକର ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ର ।

ଅଗାମୀ ବର୍ଷ ସମାପ୍ତେ ପଥକର ଅଧିକ ବ୍ୟ-
 ଯୁକ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ର ଗେଜେଟ୍ କମିଟିଦ୍ଵାରା ଗ୍ରହଣ
 ଦୋଇଥିବାର ଏଥୁ ପୂର୍ବେ ସାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ
 ଅନୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍ତର ସଂଲେଖ ବିବରଣୀ
 ଲେଖୁ ଅନୁ ସତ୍ୟା;—

ଅଧିକ	
ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପର ଅର୍ଥର ଟଙ୍କାରେ ହେଉ	
ପଠକା ଲେଖାଏ ପଦକର	ଟ ୪୦୦୦୦
ପିଆଦା ମିଥସ	ଟ ୨୦୦୦
ପବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଦର	ଟ ୧୦୦୦
ବନ୍ଧ୍ୟ ସ୍ଵୟ	ଟ ୨୨୦
—	
ଟ ୪୨୨୨୦	
ଉପକର ବାସ	ଟ ୨୫୦୦୦
—	
ଟ ୬୭୨୨୦	

ବ୍ୟୟ	
ଅନୁମୋଦନ	
ପଠକର ମତମେଣ୍ଟ	ଟ ୪୦୦୦୦
ଉପକର ଉପକର ଓ ତାହା	
ଅନୁ	ଟ ୧୧୨୨୦
ପଦକର ଏକାଦକ ମତମ	ଟ ୧୦୦୦
ପାକର ଶକ୍ତି ଉପକର	ଟ ୧୧୧୧
—	
ଟ ୫୨୩୩୧	

ମତମକ ବର୍ଷ	
ପଠକ ମତମକ	ଟ ୨୫୦୦୦
ଗାମସମ୍ପା	ଟ ୨୦୦୦
ଅନୁମୋଦନ ବର୍ଷ ମତମକ ସମସ୍ତ	ଟ ୪୧୨୨୨
ବଦୋଇ ମତମକ ଦର ଲେଖା	
ଉପକର	ଟ ୧୧୧୧
—	
ଟ ୫୨୩୩୧	

ପଠକ ଓ ସ୍ଵଳ ପ୍ରମୁଦ	ଟ ୨୨୦୦୦
ଗାମସମ୍ପା	ଟ ୧୦୦୦
ଉପକର ଉପକର	ଟ ୧୨୧୧
—	
ଟ ୨୪୨୧୧	
ଅନୁମୋଦନ ବର୍ଷ	ଟ ୨୨୨୧୧
—	
ଟ ୨୬୪୩୨	

ଉପସ୍ଥିତ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଅଗାମୀ
 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପଦକରେ ପଥକର ଗୁମାବ
 ଦେବ । ଅଗେ ଉଚ୍ଚ ପଦକରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ର ପ୍ରମୁଦ
 ଦୋଇ ପଡ଼େ କରୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାର ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଟ ଯେ ନିଷ୍ପତ୍ତ କର ଦେଉଅଛନ୍ତି ଉତ୍ତର

ପ୍ରକାଶ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପଦକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉଥିବ
 ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଭାବେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ଏହି
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉକ୍ତ ବିଷୟ କରୁଥି-
 ବାର ଅନୁମାନ ଦେଉଅଛୁ । ସେ ଯାହା ଦେବ
 ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ୨୦୧୧ ଦକାର ଟଙ୍କା ବକ୍ତୃପ୍ରଦା
 ପ୍ରକେ ଉଚ୍ଚ ପଦକରେ ପଥକର ନେବାର ଦକ୍ଷ
 ଅବଶ୍ୟକତା ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ । କେତେ
 ସେବ କମିଟି ଯେଉଁକ ବ୍ୟୟ କର ପାରିବେ
 କେତେକ କର ନେବାର ଉଚ୍ଚତ । ଅନୁପଦ
 ଦୁର୍ଗଣୀ ପ୍ରକାଶ ଉପାଦାନର ଉଚ୍ଚତ ନୁହେବ ।
 ଏ ବର୍ଷ ଯଦ ୨୫ ସହସ୍ର ଟଙ୍କା ବଦବ ଅଗାମୀ
 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ କେତେକ ବଦବାର ସହକ । ତାହା
 ଦେଲେ ଟ ୫୦୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେବ ଏଥରୁ
 ଏ ବର୍ଷର ବକଳା ଟ ୨୫୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ତାହା
 ଦେଲେ ବାକୀ ଟ ୨୫୦୦୦୦ ଅବଶ୍ୟକ ଏହା
 ଗୁମାବତୁଳ ଦରରେ ଅନାଦାସେ ଉଠି ପାରେ ।
 ଅନୁମୋଦନ ଏ ବିଷୟ ଗଠ ବର୍ଷକୁ ଯୁକ୍ତ-
 ପୁତ୍ର କରୁଅଛୁ ମାତ୍ର କମିଟି ଉତ୍ତର ପ୍ରଦ ଦକ୍ଷ
 ବିବେଚନା କରୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ।

କର୍ମ ମଧ୍ୟରେ କଟକରୁ ଗୁମାବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ସତ୍ତର ମତମକ ସମାପ୍ତେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଅଧିକ
 ଟଙ୍କା ଅର୍ଥାତ୍ ଟ ୨୦୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ଦିଆ ଯାଇଅଛି ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ଗୁମାରେ ପଦାଧିକ ଦେଖା ଦେବ
 ପ୍ରକ୍ତ ଯାହା ଉକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଲାଗିବାର ଅତି
 ଅବଶ୍ୟକ । ସେ ସତ୍ତରକୁ ନିମେ ପଦା କର
 ଦେଲେ ଅଧିକ ଭଲ ଦେବ । ବହୁକୁଦ-
 ଠାରୁ ନାକ ଅନୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ସତ୍ତର ବର୍ଷା-
 ଦେଲେ ଫଳ ଯାଏ ଓ ମତାଧିକରେ ବକ କଷ୍ଟ
 ହୁଏ ନିତାନ୍ତ ପ୍ରକରେ ସେତେକ ପଦା କରବା
 ଅଥବା ଉତ୍ତର ଉପରେ ବାଲି ପଦା ତାହା
 ପୃଥକଦକାର ଅବଶ୍ୟକ । ଦକ୍ଷତା କରୁ ଯେ
 ଉକ୍ତ ଦକ୍ଷ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ର ସାଦେବ ଏଥୁପ୍ରକ
 ମନୋଯୋଗୀ ଦେବେ । ପ୍ରାମାଣ୍ୟାତ ଅଲେକ
 ଟଙ୍କା ଦିଆ ଦୋଇପ୍ରକ ମାତ୍ର ଅନୁମୋଦନ ପୂର୍ବକ
 ଦେଖି ଅପୂର୍ବ ଯେ ଏ ଟଙ୍କାର ଅଧିକାଂସ
 ବ୍ୟୟ ହୁଏ ନାହିଁ । ଅଗାମୀ ବର୍ଷ ସେପରି
 ସମ୍ପଦ ବ୍ୟୟ ହୁଏ ସେପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେଉ-
 ଟିଲ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ର ସାଦେବ କରୁ ।

ଖୋରସା ବନୋବସ୍ତ ।
 (ଗଠ ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍ତର)

ଶ ଟେକର ସାଦେବନ ସଂପୃକ୍ତର ଦୁଗା-
 ଉପରେ ନାନା ପ୍ରକାର ସହସ୍ରକର ବର୍ଣ୍ଣନା

ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ବନୋବସ୍ତୁରେ କେଉଁ ଦୁର୍ଦ୍ଦ-
ସ୍ତୁର ପକ୍ଷରେ କି ବ୍ୟୟ କରବାର ଉଚିତ ଏହି
ସମସ୍ତ ଲେଖାଅଛି ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରାଜ୍ୟ
ଯେଉଁ ଦୃଢ଼ସ୍ତୁର ପ୍ରତି ସେ ଅଜ୍ଞା ଦେଇ
ଅଛନ୍ତି ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଲେଖୁଅଛି ।

୧ ମ । ଲୁଣ୍ଠନକାରୀଙ୍କ ଦୃଢ଼ସ୍ତୁର । ଏହା
ଦୁର୍ଦ୍ଦସ୍ତୁରର ଯଥା;—

(କ) ବ୍ରହ୍ମୋତ୍ତର ଓ ଦାନ କି ଯାହା
ପ୍ରଥମେ ଲେକକଗଣେଷକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକା ଦୃଢ଼-
ସ୍ତୁର ସହର ଦୟା ଦେଇଥିଲା । ଟେଲର
ସାହେବ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଥିଲେ କି ବ୍ରାହ୍ମଣର
ପ୍ରଭାବେଷର ନିମିତ୍ତ ଦୟା ଦୋଲସ୍ତୁରୀ ଜମି
ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନ୍ୟଜାତିରୁ ବ୍ୟକ୍ତି ଦଖଲରେ
ଦେଖା ଗଲେ ବାଜସ୍ତୁ ପ୍ର ଦୋଲ ଧାରେ ।

(ଖ) ଦେବେ.ଉର ସଦାବର୍ତ୍ତ ଲଭାବ

ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନ ପର ଖୋରଥାରେ
ଏପ୍ରକାର ଜମି ଅନେକ ଦସ୍ତାନୁର ଓ ଅପବ୍ୟୟ
ଦୋଲଅଛି ମାତ୍ର ଜମିଗରର ଓ ବୋର୍ଡ଼ କବେ-
ରନା କରନ୍ତି କି ଏଥିର ଉଚ୍ଚପ୍ରଗତିକାର ଦେବା
ଅବଶ୍ୟକ ବନୋବସ୍ତୁ ସଙ୍ଗେ ଇହିର କିଛି
ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟଗବର୍ଣ୍ଣର ଏଥିରେ
ଦିକ୍ୟ ଦୋଲ ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ କି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
ସେଥିରେ ଲୁଣ୍ଠନକାରୀଙ୍କ କରଅଛନ୍ତି ସେ
ପ୍ରକଳ ପଶ୍ଚାତ୍ ତାହା ସେପ୍ରକାରେ ଜଳେ
ନା ଦସ୍ତାନୁଗତ ଦେଉ ଗଜସ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତୁରେ ଇହି
ସଙ୍ଗେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର କିଛି ସମ୍ବନ୍ଧ ନାହିଁ ।
ବ୍ରହ୍ମୋତ୍ତର ଓ ଦେବୋତ୍ତର ପକ୍ଷରେ ଲେକ-
କର ଯେ କିଛି ଦୟା ଥିଲା ତାହା ଏଦାହାର
ଭାଗଗଲା ।

୨ୟ । ଲୁଣ୍ଠନକ ଅଥବା ଟଙ୍କା ଦୃଢ଼ସ୍ତୁର
କି ଯାହା ବାଜସ୍ତୁ ଅଇନାନୁସାରେ ଚଦା-
ରଖରେ ଅଛି ନାହିଁ ।

ଏପ୍ରକାର ଦୃଢ଼ସ୍ତୁର କେବଳ ଗଜ ଦଳ-
ଦୁଆରେ ଅଛି ଓ ତାହା ମୋଟରେ ଖଣ୍ଡାଏତ
ଦୃଢ଼ସ୍ତୁର ଦୋଲ ପୁର ଦୋଲସ୍ତୁରକୁ ଇହି
ଅନୁଗତ କୌଣସି ଦୃଢ଼ସ୍ତୁର ଅନୁସନ୍ଧାନ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନାବଶ୍ୟକ ଅଟଇ ।

୩ୟ । ନାହାଲ ଦୃଢ଼ସ୍ତୁର କି ଯହିଁ ଉପରେ
ଚରକାଳନିମିତ୍ତ ଅନ୍ୟ ଜମା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଲଅଛି ।

ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର ଭୂମି ଗବର୍ଣ୍ଣରେ ଯେ ନୟମ
ଦୋଲଅଛି ଏହି ଶ୍ରେଣୀ ପକ୍ଷରେ ତାହାର
ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ।

୪ର୍ଥ । ବାଜସ୍ତୁର ଦୃଢ଼ସ୍ତୁର ।

ଶ୍ରୀ ଟେଲର ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଏହି କି
ଏପ୍ରକାର ଦୃଢ଼ସ୍ତୁର ମଧ୍ୟରୁ ଚରକାର ପୁସ୍ତକଗଣା
ଜଙ୍ଗଲ ପତ୍ରମ୍ବା ଲଭ୍ୟାଦ ଶୁଣି ଦେଇ କେବଳ
ଲୁଣ୍ଠନର ଉପରେ ଚରକାର ନିଜଟବର୍ତ୍ତୀ ରଲଗ
ଜମିର ଖଜଣା ବୃଦ୍ଧିର ଅନୁସାରେ ଅଧିକା
ଜମା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରେ ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇହିରେ
ଦିକ୍ୟ ଦୋଲଅଛନ୍ତି ।

୫ ମ । ବାଜସ୍ତୁ ଦୃଢ଼ସ୍ତୁର କି ଯାହା ସୁବେ-
ଦାହାର ଅଥବା ଅନ୍ୟ କରସ୍ତୁର ଥିଲା ଏସବୁ
ଜମି ଶେଷ ଦେଉଥିବା ବନୋବସ୍ତୁରେ ଅଧା-
ଜମା ଦେଉଥିଲା ଏବଂ ନୁତନ ବନୋବସ୍ତୁରେ
ଏଥି ଉପରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜମା ବସିବବୋଲି ଲୁଣ୍ଠ-
ନକ କଦାରଖର ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ସ୍ତୁର
ଦୋଲଥିଲା ମାତ୍ର ବୋର୍ଡ଼ଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବମତେ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଜ୍ଞା ଦେଇଅଛନ୍ତି କି ବର୍ତ୍ତମ-
ାନର ବନୋବସ୍ତୁରେ ଏହି ଜମି ରଲଗ ଦୋଲ
ଥିଲେ ଇହି ଉପରେ ଯେଉଁ ଜମା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୁଅନ୍ତୁ
ଇହିର ଏକଶ୍ରେଣୀ ଭଲର ଜମା ଏପ୍ରକାର
ଜମି ଉପରେ ବସିବ ଅର୍ଥାତ୍ ଲୁଣ୍ଠନକ ବାଜ-
ସ୍ତୁର ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର ଜମି ଉପରେ ରଲଗ
୨ୟ ଶ୍ରେଣୀର କର ବସିବ ।

୬ ମ । ଖଣ୍ଡାଏତ ଓ ପୁଲସ ଜାଗିର କି ଯାହା
କିଛିସ୍ତୁ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହଇ ମାତ୍ର ସରକାରରେ ଚର-
କାଳ ନିମିତ୍ତ ଅଜମାରେ ଭୋଗ ହୁଅଇ ଏ ଶ୍ରେ-
ଣୀର ଜାଗିରଦାରଙ୍କ ଦାୟିତ୍ତ୍ୱ ଏବଂ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବସ-
ସ୍ତୁରେ ନିହିତ ନୟମ ଦେବ ଓ ଭବନୁସାରେ
ସେପ୍ରକାର କରୁରସ୍ତୁ ଏହାକାରୁ ନୟାସିବ
ବୋର୍ଡ଼ ତାହା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଇହି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ମଞ୍ଜୁର
ସକାଶ ପଠାଇବେ ।

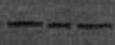
୭ ମ । ଅନ୍ୟ ଜାଗିର ଜମି କି ଯହିଁର ଅଧି-
କାରକର ଦସ୍ତାନୁର କରବାର ସମକା ନାହିଁ ଓ
ଦୁର୍ଦ୍ଦସ୍ତୁ ଦେଉ ମାଲିକ ଦୋଲ ଧାରିଲି ।

ଏଥିମଧ୍ୟରେ ନାନା ପ୍ରକାର ଯେଉଁ ଜାଗିର
ଦାରମାନେ ଅଛନ୍ତି । ଦଳବେହେବ ଦଳେଇ
ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ କଥା ପୂର୍ବରୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦୋଲଅଛି ସେ-
ମାନେ ସରକାରୀରୁ କର୍ମ କରବେ । ଫାକ-
ମାନଙ୍କର ଜାଗିର ବାହାର ରହିବ ଓ ସେମାନେ
ଜଙ୍ଗଲ ଜଗିବାର କର୍ମ କରବେ । ଯେ ଅଧିକା
ର କରବ ତାହାର ଜମି ରଲଗରୁସେ ବନୋ-
ବସ୍ତୁ ଦେବ । ପ୍ରାମ ଚରକରଙ୍କର ଜାଗିର ଦଳ-
ବେହେବ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ନୟମାଧୀନ ଦେବ ଓ
କେତେ ସ୍ତଳରେ ସେମାନେ କେବଳ ଯୋଦ-

ଦାର ରଲଗ ପ୍ରକାର ଦୋଲ ବର୍ତ୍ତମାନ ବନୋ-
ବସ୍ତୁରେ କିଛି ଉଚ୍ଚା ଜମା ଦେବେ । ଚପ୍ରକାରଙ୍କ
ଜାଗିର ବାହାର ରହିବ । ଗୋଳାଦାଲ ଜାଗିର
ଏକାବେକକେ ଉଠି ସ୍ଥିର ଓ ପ୍ରମବାସିମାନେ
ଗୋଳାଦାରର ବେଦନ ଦେବେ । ଏ ସମସ୍ତ
ଜାଗିର ଉପରେ ପୁର ରଲଗ ଜମା ବସିବ କେ-
ବଳ ଗୋଳାଦାରଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଓ ବେଦନ ସ୍ତୁର
ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଇହାଙ୍କ ଜାଗିରଜମି ସେମାନେ
ଭୋଗ କରୁଥିବେ ଓ ଖଜଣା ଉପରେ ଦେବ
ନାହିଁ । କେବଳ ଶୁଣ୍ଠାଙ୍କ ଜାଗିର ବାହାର
ରହିବ ମାତ୍ର ପାଞ୍ଚମାଣରୁ ଅଧିକ ବେହି ପାଇବ
ନାହିଁ । ଲିଓନାଜମା ଅର୍ଥାତ୍ ବଜେଇ କମାର
କୁମ୍ଭାର ଗାଟସ୍ତୁର ଜାଗିର ପ୍ରତି ଏହି ନୟମ
ଦେଲ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରେମ୍ଭିମାନେ ଏପ୍ରକାର
ଜମି ଭୋଗ କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ବହୁଥିବା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭୋଗ କରିବେ ମାତ୍ର ତାହାଙ୍କ ଉତ୍ତର-
ଧିକାରମାନେ ଯୋଗଦାର ପ୍ରକା ସ୍ତୁର କର
ଦେବେ । କେବଳ ସେମାନେ ପ୍ରାମବାସିଙ୍କର
ଯଥାର୍ଥ କର୍ମ କରବେ ସେମାନେ କର୍ମ କରୁଥିବା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାଗିର ଭୋଗ କରିବେ ।

୧୧ ମ । ମିତ୍ତାଦାର ।

ଉଚ୍ଚ ଜାଗିର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଦର ବାର ଜମି
ଅନୁଗତ ପୂର୍ବକ ବନା କରରେ ଦୟା ମାଲ-
ଥିଲା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏ ସମସ୍ତ ବାଜସ୍ତୁ କର
ଧାରିଲି ମାତ୍ର ୨୫ ବର୍ଷ ସେମାନେ ନିଧର ଭୋଗ
କର ଥିବାରୁ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୟା କରବାର
ଅବଶ୍ୟକ ଅଟଏବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଜ୍ଞା ଦେଇ
ଅଛନ୍ତି କି ଏ ଜମି ଉପରେ ଚରକାଳ ନିମିତ୍ତ
ଅଧାଜମା ବସିବ ଓ ସାମା ବନୋବସ୍ତୁରେ
ଇହିର କିଛି ପରବର୍ତ୍ତନ ଦେବ ନାହିଁ । ରୁନନା
ଅଥବା ଚାରକାଳ ଜମିର ଖଜଣା ବର୍ତ୍ତମାନ
ଅତି ଉଚ୍ଚ ଅଛି ଓ ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ୟ ଦର ଦେଲେ
ନାନା ପ୍ରକାର ବ୍ୟବସାୟମାନେ ଯର କର ର-
ହୁବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବେ ଏବଂ ଗୋଳାଦାର ଖର୍ଚ୍ଚା
ସେମାନଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ପଡ଼ବ ଅଟଏବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
ଏପ୍ରକାର ଜମିର ଦର ଯାହା ଟେଲର ସାହେବ
ପୁର କର ଥିଲେ ଇହିର ଅଧେ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଥମ-
ଶ୍ରେଣୀ ଚରକାର ଦର ମାଗଲୁ ଟ ୧୨ ଏବଂ
ଶେଷ ଅଥବା ସମସ୍ତଶ୍ରେଣୀର ଦର ଟ ୪୯ କି
ଧାର୍ଯ୍ୟ କର ଅଛନ୍ତି । କ୍ରମଶଃ

ଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଅଧିକାଂଶ ଶ୍ରମିକ ଯୁକ୍ତ ସମା-
 ଗୁରୁ ଏହି ବି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏକାକୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଦେବା ବାହାରେ ଅଧିକାଂଶ ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ
 ଯୁକ୍ତବର୍ଗୀଣ ଯୁକ୍ତସମାଜ ପ୍ରତି ନାହାନ୍ତି । ସେ
 ଯୁକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଏକ ସାମାଜ୍ୟରେ ଯୁକ୍ତ ଅଧିକାଂଶ ଦୋରାଣୁ ।
 ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଦୃଷ୍ଟି ଯୁକ୍ତ ଦେବାର
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଖାଯାଏ ଏକ ସେହି ସମା-
 ଗୁରୁ ସମସ୍ତେ ଗୁଣି ରହିଥାନ୍ତି ।

ସାପାତ୍ରିକ ସଂବାଦ ।

ଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଯେ ଯୁକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଖି ବର ଓ ଶୁଭ ହେବା
 ଯେ ସୁଖ ନିଶା ଶାନ୍ତ୍ୟାଦି ପ୍ରତି ସୁଖି ଶରଣ୍ୟ ହେଉଛି ଓ
 ପ୍ରାଣୁଣୀ ଦୈବଦର୍ଶୀ ନିରାଶଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ସମସ୍ତ ସୁଖ ବୃଦ୍ଧିଦୋ-
 ମସ୍ୟା । କରତଳ ବୃଦ୍ଧି ଯେ ଶିକାରୀ ସମସ୍ତେ ଶେଷହସ୍ତ ।
 ଶ୍ରୀ ଶୈବ୍ୟ ବା ଶୈବାଜିଆସ ଏକ ତାହାରେ ଶୁଭାପତ୍ତି
 ପ୍ରଦ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପରଶୁରାମ ତାମ ଯଦି ଶୁଭାଦିବ୍ୟା ଦର୍ଶନ
 ଗ୍ରାଣୀ କଲେ । ଏମାନେ ଯାହାକି ବାଟେ ନ ଯାଇ ଅପଣା
 ସୁଖାମତେ ସଞ୍ଚନାରେ କରତଳକୁ ଶିବକ ଓ ଶେଠାକୁ
 ନେଇ ପ୍ରସାଦରେ ପ୍ରମଦ କରବାର କୌଣସି ଦେଖି ନାହିଁ ।
 ଶିଖାବ୍ରତ ହୁଏତ ସଦାଶିବ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କର୍ତ୍ତ ହେଉଥିବା
 ଥିବ ।

ବାପୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ଦାନଦେଇବୁ ଶିବା ବାଦନ
 ଯେଉଁଦେଖି ଅନନ୍ଦ ଦେଇ ଅପଣ । ହେଉଅସରା କର୍ମର
 ନିରୋଧକୁ ହିଁସୁର ପାଦେକ ଯେଉଁ ଅସିଲେ ଦେବାର
 ଜଗାଯାଏ । ପରପତ୍ନୀ ଓ କରମାର କଳୋକ୍ରମ ମଧ୍ୟ ଯେଉଁ
 ସମସ୍ତେ ହେବ ।

ପଠାରେ ନିଜର ଉଚ୍ଚିତ୍ର ସେ ବାଦେଶ୍ଵର ମାତ୍ର
 ହେବ ବୁଦ୍ଧି ଶାନ୍ତ୍ୟାଦି ସୁଦ୍ଧା ନପାତ୍ର ଯେବାକୁ ଦୁମାର
 ଦୈବଦର୍ଶୀ ଯେ ଅନେକ ମାତ୍ରହେବ ଏବଂ ନିରାଶ୍ରମିଆ-
 ଶିବ ବାଦିବଦେଶ୍ଵର ଯେଉଁ ଶାନ୍ତ ଦାନ କର କରବାର
 ବାହାରେ ଯାଇ ଥାନ୍ତି । ବାଦନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସମ୍ପ୍ରଦାୟମାନଙ୍କରେ
 ଏମାନଙ୍କୁ ବାଦିହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦେଖା ଦେଖାରେ
 ପାରି ନାହିଁ ।

ନିରାଶ୍ରମିଆ ଯେଉଁ ଯେ ନିରାଶ୍ରମୀ ଓ
 ବାଦେଶ୍ଵର ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ନାହିଁକି ଶାନ୍ତ୍ୟାଦି ହୁଏତ
 ଏହିକି କର ଦେଖିବୁ ନାହିଁକି ଦେଖିବୁ ଯଦି ଦେଖାବ
 ଦୃଷ୍ଟି ଆନି ଯେ । ଶୁଭାଦି ଯଦି ଦିଶା ହୁଏତ ନାହିଁ ।
 ଅନନ୍ଦମାନେ କେଉଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସମସ୍ତେ ଯେଉଁ ଅନନ୍ଦ
 ଦେଖାବୁ ଏହି ଯେଉଁ ।

କରବାର ବାଦୁ ପୁଣ୍ୟପୁଣ୍ୟ ବାଦନିକ ଯଦି ବାଦୁ
 ଦେଖାବୁକି ଶାନ୍ତ୍ୟାଦି ନିରାଶ୍ରମୀ ବାଦନିକ ଦେଖା ଦେଖା
 ଯାଉଥାନ୍ତି । ବାଦନିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସମସ୍ତେ ଦେଖାବୁ
 ଦେଖା ନାହିଁ ।

ବାପୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦାକର ବାଦନିକ ଯଦି ଦୃଷ୍ଟିକ
 ହୁଏତ ଏହିକି ଯେଉଁଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ହୁଏତ ।
 ଏହିକି ଯେଉଁଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା
 ଦେଖା ଏହି ଦାକର ଦୃଷ୍ଟିକ ହିଁକ ଏବଂ ବାଦନିକ ଦେଖା
 ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା

କରବୁ ହୋଇଅଛି । ଏହାଦେ ବାଦ ଦେଖିମାନେ କରବୁ
 ଦାକର ଦେଖା ନିରାଶ୍ରମୀ ମାତ୍ର ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା
 ଦେଖା ମାତ୍ର ଦେଖା ଦେଖା ।

ବ୍ୟେସନେକ ପ୍ରତି ଯେଉଁ ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା
 ଦେଖା ଦେଖା ଏବଂ ଦୃଷ୍ଟି ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଦୋରାଣୁ ଦେଖା
 ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା

ନିରାଶ୍ରମୀ ପ୍ରମିତ୍ୟା କରବାରଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା
 ଏବଂ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା

କୌଣସିକି ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା
 ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା

ଅନନ୍ଦମାନେ ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା
 ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା

ଏ । ଶୁଭାଦିମାନେ ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା
 ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା

ଏହି କରବୁ ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା
 ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା

ଏ । କରବାର ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା
 ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା

ଏ । ନିରାଶ୍ରମୀ ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା
 ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା

ଏ । ଶୁଭାଦିମାନେ ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା
 ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା

କରବୁ ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା
 ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା

କରବାର ନିରାଶ୍ରମୀ ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା
 ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା

ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା
 ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା

ଏହି କରବୁ ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା
 ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା

NOTICE.

Wanted a 2nd Clerk for the Gujrat
 Police office at Rs. 25 per mensem.
 The post will be hold out for a compe-
 tition on the 1st Proximo. No appli-
 cation will be received after the 31st
 Instant.

Gujrat Police office } H. A. COMB'S
 CUTTACK } District Supdt
 20th August 80. } of Police.

Wanted a Head Master for the aided
 middle English School at Jenkia in
 Pooree, Salary Rs. 20. Applications
 to be received until the 31st Instant.
 None need apply who has not passed
 the University Entrance Examination
 and has not acquired experience in
 teaching.

CUTTACK, } By order
 21st Augst. 80. } BHUYANESWAR DUTT,
 Head Clerk,
 Joint Inspector Office.

କରବୁ ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା
 ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା ଦେଖା

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ପୃ ୧୩୩

ଶ୍ରୀ ୧୩୩ରେ ବିପ୍ଳବର ଗପ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମୁ । ଉତ୍କଳ ୧୨୨ ନମ୍ବର ୧୯୨୭ ସାଲ ସମ୍ପାଦକ

୧୯୨୭ ସାଲ

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୫୯
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୨୯
ମଫସଲପାଇଁ ଜାକମାସୁଲ ୫ ୧୫୯

ଅମ୍ଭେ ଦେଖି ଅବ୍ୟକ୍ତ ଅନନ୍ଦ ଦେଖୁ
ଯେ ଏଠା ଜେଲଖାନାରେ ଚପାକାଗଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହୋଇ ସୁଲଭମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।
ଜେଲବାରେଣୀ ଅନୁଗ୍ରହପୂର୍ବକ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ନମୁନା
ପଠାଇ ଦେଇଥିଲେ । ଅମ୍ଭେମାନେ ପଢ଼ିବା
କରି ଦେଖିଲୁଁ ଯେ ଉକ୍ତ ଜାଗଜ ଉତ୍କଳ
ହୋଇଅଛି । ଏକହଳ ମୋଟ ଅନନ୍ଦକ ପାତଳ ।
ଦର ମଧ୍ୟ ସୁଲଭ ହୋଇଅଛି କାରଣ ପ୍ରଥମହଳ
ଦିଆ ୫୦ ମ/୨ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟହଳ ୫୦ ମ/
ମାତ୍ର । ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହାକୁ ଗୋଟିଏ ନୂତନ
କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ହରଷା କରୁଁ
ସମ୍ବସାଧାରଣ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ
ଉତ୍ସାହ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଲେଖନୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଗତ
ଗସ୍ତରେ ଗୋଟିଏ ମହତୀର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ ହୋଇଅଛି
ସେ ଦରହଜାର ମହାସଜା ଏବଂ ଭାଦ୍ୟାଜ ଭଲ
ମଧ୍ୟରେ ଯେ ବିବାଦ ଥିଲା ତାହାକୁ ହଲଲେଖ
କରି ଏହିପରି ଭାଙ୍ଗି ଦେଇଅଛନ୍ତି କି ମହାତ୍ମ୍ୟ-
ଜାଙ୍କ ଭଲ ନଗଦ ଅଭେଦଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ
ବାର୍ଷିକ ଏକଲକ୍ଷ କୋଡ଼ିଏଦକାର ଟଙ୍କା ଉତ୍ତମ
ହେବା ଭଲ ଖଣ୍ଡିଏ ପ୍ରାମ ପାଇବେ । ହାକିମ-
ମାନେ ମଫସଲ ଗସ୍ତ ସମୟରେ ଯେବେ ହଲ-
ଲେଖାଦ୍ୱାରା ଏପ୍ରକାର ବିବାଦମାନ ଭାଙ୍ଗିବାକୁ
ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେବେ ତେବେ ଯେ କେତେ ଉପକାର
ହେବ ବୋଲି ଯାଇ ନ ଯାଉ । ପୂର୍ବ

ହାକିମମାନେ ଏହି ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ସମ-
ସାଧାରଣଙ୍କର ହକ୍ତିଗଜନ ହେଉଥିଲେ ବର୍ତ୍ତ-
ମାନ ହାକିମଙ୍କର ଏ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରତି ଆଦୌ ମନୋ-
ଯୋଗ ନାହିଁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ହରଷା କରୁଁ
ଯେ ଲେଖନୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଏ କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ
କିଲ ହାକିମମାନେ ଅନୁସରଣ କରିବେ । ଉତ୍ତ-
ରସେଧଦ୍ୱାରା ଅସୁଦେଶୀୟଙ୍କର ବିଲକ୍ଷଣ ସତ
ହେଉଅଛି ।

ବୃତ୍ତି ଏ ଦେଶର ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟବସାୟ ଏବଂ
ପ୍ରଧାନ ଜୀବିକା ହେଉଅଛି ଏଥିପାଇଁ ନାନା
ପ୍ରାନ୍ତର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଲୋକଙ୍କୁ କୃଷିଶିକ୍ଷା ଦେବା
ନିମିତ୍ତ ନାନା ଉପାୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ଗତ କଲ-
କତା ଗଗେଜଟରେ ଦେଖିଲୁଁ ଯେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ
ଲେଖନୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ବଙ୍ଗଳା ବେହାର ଏବଂ
ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକଙ୍କୁ କୃଷିବିଦ୍ୟା ଶିଖାଇବାନିମିତ୍ତ
ଗୋଟିଏ ନୂତନ ନିୟମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଅଛନ୍ତି
ଅର୍ଥାତ୍ ଇଂଲଣ୍ଡର ରଏଲ ଏଗ୍ରିକଲଚରଲି
କଲେଜରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ନିମିତ୍ତ ବିଦ୍ୟୋଟି
ବୃତ୍ତି ପ୍ରାପନ କରିଅଛନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୃତ୍ତର
ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଅଭେଦ-
ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ । ଏପରି ଏକହଜାର ଟଙ୍କା
ଲେଖିଏ ଯିବା ଅଧିକାର ଖର୍ଚ୍ଚା । ଉପରଲିଖିତ
ଭବିଷ୍ୟତର ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁମାନେ
ବିଜ୍ଞାନଶାଖାରେ ବି, ଏ, ପଦ୍ମା ଦେଇଥିବେ
ସେହିମାନେ ଏକା ତାହା ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ

ହେବେ । ଆଗାମୀ ଜନଶୁଣା ମାସଠାରୁ ଏ ବୃତ୍ତି
ଦିଆ ଯିବ । ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଭିରେକ୍ଟରଙ୍କଠାରେ
ଆବେଦନ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଆବେଦନ-
କାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଲୋକ ନିର୍ବାଚନ କରି ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଣ୍ଟକୁ ଜଣାଇବା ସକାଶେ ଗୋଟିଏ କମିଟି
ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଏ ଗୋଟିଏ ମଙ୍ଗଳକର
ବ୍ୟାଜ ଅଟଇ । ଓଡ଼ିଶାରୁ କେହି ଯିବାକୁ
ସାହସ କରିବେ କି ?

ଗତମାସ ତା ୨୫ ରଖରେ ଏଲ୍‌ହାବାଦରୁ
ସମ୍ବାଦ ଅସିଥିଲା କି ୧୦୦ ମୁର ଜାତୀୟ ଲୋକ
କଡ଼ ଓ ଶିବ ନଗରମାନ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଲୁଟି
କରିଥିଲେ । କଡ଼ରୁ ଗୋ ୨୦ ଟା ବଳଦ ଏବଂ
ଶିବରୁ ନଗଦ ଦେଉଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଲୁଟି ନେଲେ ।
ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ସେମାନେ କଟାକରେ ଅନ୍ୟ
ଲୁଟର ପରମର୍ଶ କରୁଥିଲେ । ଏକସପ୍ତାଦ ହେଲ
ସେମାନେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
ଏମାନଙ୍କୁ ଅସ୍ତୁତ୍ତ କରିବା କାରଣ ୨୧୨ ଜଣ
ବେଲୁଚି ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କାଳାହାରରୁ ଅସିଥିବା ଗତମାସ ତା ୨୫-
ଖର ସଂବାଦରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ନଗରର ପୂର୍ବ
ଭାଗସ୍ତୁ ଏକ ପ୍ରାମରେ ଉତ୍କଳମାସ ତା ୧୨ ରଖରେ
ଏକସାମାନ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା । ତହିଁରେ
ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷା ଦିଆ ଗଲା ତଦ୍ୱାରା ସେ ଅଞ୍ଚଳରୁ
ଅନ୍ୟ ଉପଦ୍ରବ ନିବାରଣ ହୋଇ ଥିଲେହେଁ
ଇଂରାଜୀର ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଲୋକ ମସ୍ତ

ପଡ଼ିଲେ । ଅର୍ଥାତ୍ ୧୮୦ ଜଣ ସିଂହପୁର ଏବଂ ୭ ଜଣ ସରଦାର ମନୁ ପଡ଼ିଲେ ଏବଂ ଶୁଭକର୍ମ ସରଦାର ସାବାଜିକ ଆଦାର ପାଇଲେ । ଶୁଭ ପକ୍ଷରୁ ନଗର ମଧ୍ୟରେ ଚୋପ ଗୁଳିମାନ ଅଧିକାର ବନ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଉଦ୍‌ଘାତ କିଛି କ୍ଷତି ହେଉ ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଯୁଦ୍ଧବିଶ୍ୱାସୀ କାଳୀଦାର ଛତାର ନେତାକୁ ଭାଷା ଆଖି ବାଜିଅଛନ୍ତି । ଏବଂ ଇଂରାଜୀର ଅନେକ ସେନା ସେ ନଗର ରକ୍ଷା ସକାଶେ ଏକତ୍ରିତ ହେଉଅଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଅଧିଗାନ ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷ ହେବାର ବୋଲି ଯାଇ ନ ପାରେ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଜମିଦାର ।

ମେଦିନୀପୁର ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ କାଞ୍ଚି ମହଲ୍ଲା ମାରେ ପୁଞ୍ଜେ ଯେତେବେଳେ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଲବଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲା ତେତେବେଳେ ଅନେକ ଜାଳପାଇ ଜମି ସରକାରଙ୍କ ଖାସ ନିଖଲରେ ଥିଲା । ନିମଜା ଉଠି ଯିବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେ ଜମିକୁ ପ୍ରଥମେ ଅଲ୍ଲ ଜମାରେ ରଦ୍ଦ କରି ଲଗାଇ ଦେଲେ । ଗତ ଦୁଇବର୍ଷ ହେଲା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେ ସମସ୍ତ ଜମିର ସାନ ବନୋବସ୍ତୁ କରି ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅଧିକ ଖଜଣା ବସାଇଲେ ଏଥିରେ ପ୍ରାୟ ୧୨ ହଜାର ପ୍ରଜାଙ୍କର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କଷ୍ଟ ହେଲା । ପ୍ରଜାମାନେ ଏପ୍ରକାର ଅଭିଭାବ କରୁଥିବାରୁ ମୁକ୍ତ ହେବାର ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନ ଦେଖି ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଉଳିଆ ଅଦାଲତର ସାହାଯ୍ୟ ନେଇଅଛନ୍ତି । ପ୍ରାୟ ଛଅହଜାର ପ୍ରଜା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନାଲିଶ କରିଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଯେ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଉଦ୍‌ଘାତକ କ୍ଷତି ହେଉଅଛି ତାହା ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ କାରଣ ସେମାନେ ଅପଣା ଜୀବନଧାରଣର ଉପାୟ ଚାହୁଁ ବାସ ଗୁଡ଼ି ମାମଲରେ ବନ ହୋଇ ରହିଅଛନ୍ତି ପୁଣି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସମକକ୍ଷ ହୋଇ ଲଢ଼ିବା କାରଣ ଅନେକ ଖର୍ଚ୍ଚାନ୍ତ ହୋଇ କଲିକତାରୁ ବାହୁଡ଼ୁର ଆଣାଇଅଛନ୍ତି । କାଞ୍ଚିର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ସାହସକୁ ଧନ୍ୟ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ ଯେ ସେମାନେ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଜାଙ୍କ ପରି ନିର୍ଜୀବ ପ୍ରାୟ ନ ରହି ଅପଣା ସ୍ୱାଧୀନତାର ରକ୍ଷାପକ୍ଷରେ ବହିଷ୍କୃତ ଉପାୟ ଅ ଲମ୍ବନ କଲେ ମାତ୍ର ପ୍ରଜାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ କିମ୍ବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏକଥା ଖୋଦ୍‌ନାୟ ନୁହଇ ପୁଣି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସୁକ୍ଷ୍ମ-କେଶର ପ୍ରଜା ସାମାନ୍ୟ ଜୀବ ଅଟଇ ଗଜା ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରଜା ଲଢ଼ି କେତେବେଳେ ଯଶଃ

ପାଇବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ ଏଣୁ କର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଅଧିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଯେ ପ୍ରଜାମାନେ ଦେଇ ପାରିବା ଭଲ କର ତାହାଙ୍କ ଉପରେ ବସାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ପୁତ୍ର ପରି ଆପଣା ବୋଲି ଟାଣି ନେଉନ୍ତୁ । ଅଦାଲତକୁ ପଠାଇ ଖର୍ଚ୍ଚାନ୍ତ କରାଇବାରେ କି ଫଳ ହେବ ? ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ସକଳସ୍ତାନରେ ସୁବିଶ୍ୱର ଆପଣା ପ୍ରଜା ପ୍ରତି ଏଡ଼େ କଠିନ କାହିଁକି ?

ସରକାରୀ ଜାହାଜର ବନୋବସ୍ତୁ ।

ନାଲିଯୋଗୁଁ ଓଡ଼ିଶାରେ ରେଲବାଟି ହେଲା ନାହିଁ ଏବଂ ନାଲିଦ୍ୱାରା ଗଞ୍ଜାମରୁ କଲିକତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାତାୟତର ଯେ ସୁବିଧା ହେବାର ଥିଲା ଏବଂ ଯହିଁପାଇଁ ବଙ୍ଗଳାର ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଭାଷା ବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ ଥିଲେ ତାହା ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାରେ ଆସିଲା ନାହିଁ । ତେବେ କଟକ-ଠାରୁ ଗୁନବାଲି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରକାରୀ ଜାହାଜ ଯାତାୟତ କରିବାର ଯେଉଁ ବନୋବସ୍ତୁ ହୋଇ ଥିଲା ଏବଂ ଯହିଁରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଲହ ହେବାର ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଦେଖାଯାଇଅଛି ତାହା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଭାଷା ଉପକାର ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଯେବେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କର୍ମଗୁ-ରୁମାନେ ଯଥୋଚିତ ମନୋଗୀ ହୁଅନ୍ତି ତେବେ ଏ ବନୋବସ୍ତୁଦ୍ୱାରା ସେମାନୁ ଲୋକଙ୍କର ବିପ୍ଳବ ସୁବିଧା ତେମନ୍ତ ସରକାରଙ୍କର ବିପ୍ଳବ ଲହ ହେବ । ଏହି ଜାହାଜବାଟିହେତୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଟକ ଓ କଲିକତା ଗୁରୁ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଛତାରେ ରହିଅଛି ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଜାହାଜ ଗୁମାସ୍ତାରେ ନାନାକଷ୍ଟ ଥିଲେକି ଲୋକେ ଅଗ୍ରଦୂର୍ବକ ଯାତାୟତ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏ ବାଟରେ ଗୁମାସ୍ତାମାନେ ଯେ ସମସ୍ତ ଅସୁବିଧା ଅଛି ତାହା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଆଶ୍ୱାକରୁଁ ଯେ ଶୀଘ୍ର ଏଥିର ବହିର ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବିତ ହେବ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲବଣୁଲିଠାରେ ପଥକମାନଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ନିମନ୍ତେ ଗଣ୍ଡିଏଗେଣ୍ଡିଏ ଗୁନାପର ହେବାର ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ସେମାନେ ଜାହାଜକୁ ଗୁଣ୍ଡି ବସିବାବେଳେ ଖରା ବର୍ଷାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବେ । କାରଣ ଜାହାଜ ଯତ୍ନବାର ସମୟ ଠିକ ନ ଥିବାରୁ ପଥକମାନେ ବାର୍ଦ୍ଧକୀଳ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହନ୍ତି । ଗଣ୍ଡିଏଅରେ ବାର୍ଦ୍ଧକୀଳ ଜାହାଜ ନ ଅଟଇ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରେ ଅଟଇବାର ଉଚିତ କାରଣ ଏଠାରେ ଅଦାଲତର ସମସ୍ତ ବୁଦ୍ଧ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ ମାତ୍ର ଗଣ୍ଡିଏବୁକରର ସ୍ଥାନ ନ

ଥିବାରୁ ପଥକମାନେ ବଡ଼ କଷ୍ଟଭୋଗ କରନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ କେବଳ କଲିକତା ଯାତାୟତର ସୁବିଧା ଦୃଷ୍ଟିରେ ସପ୍ତାହରେ ଏକଥର ଗୁନବା-ଲିକୁ ଜାହାଜ ଯାଉଅଛି କିନ୍ତୁ ସେବେ ତାହା ବନରେ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଥର ଜାହାଜ ଯାତାୟତ କରିବ ତେବେ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ବାଣିଜ୍ୟ ଉଭୟ ପକ୍ଷରେ ବିପ୍ଳବ ସୁବିଧା ହେବ ଏବଂ ଜାହାଜ ବାଟର ଦୁଇପାଖର ଲୋକମାନେ ଛଣା ମଧ୍ୟରେ ଗମନାଗମନ କରିବାରୁ ବିଶେଷ ସୁଯୋଗ ପାଇବେ । ଏ ସମସ୍ତ ଉପାୟ କରିବାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ବଡ଼ ଅଧିକା ବ୍ୟୟ ହେବ ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ଅମୁମାନଙ୍କ ଦୃଢ଼ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ତଦ୍ୱାରା ଅଧିକ ଲାଭ ହେବ । ଅର୍ଥ ହାଇଲେ-ବଲ କେନାଲ ଯେତେଦୂର ଫିଟିଅଛି ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଗମନାଗମନ ସକାଶେ ଶୁଣିବ ଧୂଆଁ-କଳ ଯାହାଜ ନିୟୁତ୍ତ କରିବାର ଉଚିତ ଟଣା ବୋଟି ତେବେ ଶୀଘ୍ର ଯାଏ ନାହିଁ ବୋଲି ଲୋକେ ରହିଁରେ ଗୁମାସ୍ତା କରିବାକୁ ସୁଖପାନ୍ତି ନାହିଁ ସୁତରାଂ ସେ ନାଲିଦ୍ୱାରା ଗମନାଗମନର ସୁବିଧା ହେଉ ନାହିଁ ।

ଖୋରଧା ବନୋବସ୍ତୁ ।

(ବରପୁରୀର ରବିବର)

୧୦ ମ । ରଲତ ।

ଖୋରଧାର କି ଖୋଦକାମ୍ବୁ କି ପାହୁ ବାସୁ ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଯୋଗସ୍ୱରୁ ଅଛି । ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏହି ଯେ ସମସ୍ତ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଏହା ସୁଭାବିକ ସ୍ୱରୁ ଥିଲା ତେବେ ଅନେକ ସମୟରେ ସେମାନେ ଏହା ସ୍ତାପନ ବା ପ୍ରକାଶ କରିବାରୁ ଅସମ ଥିଲେ । ଅନ୍ତର ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଖୋରଧା ରଲପୁରମାନେ ଅପଣା ଉଚ୍ଚାନୁଷ୍ଠାରେ ଅପଣା ଯୋଗସ୍ତୁମି ବିହୟ ବକର ଏବଂ ବଞ୍ଚନ କରି ପାରନ୍ତି । ସନ ୧୮୭୪ ଯାଇଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଜ୍ଞାନମେ ବାଳପଟ୍ଟା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଦୁସ୍ତାନ୍ତର ସ୍ୱରୁ ଚଳିତ ହୋଇଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଜାଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଏହି ସ୍ୱରୁ ଅଛି ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଅନୁଷ୍ଠା ପଞ୍ଚନାହିଁ ବରଂ ଟେଲରସାବେବକ ରିମୋଟରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ସନ ୧୮୭୨ ଯାଇଁ ବଞ୍ଚନ ବିଧି ପ୍ରଚଳିତ ଥିଲେତେବେଳେ ରଲତର ଯୋଗ-ସ୍ତୁମି ଉଣା ନ ହୋଇ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାର ଦେଖା-ଯାଏ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହିନିୟମ କଲେ କି ଯୋଗସ୍ତୁ ବିଧିକୁ ପ୍ରଜାମାନେ କେବଳ